



**Фінансова звітність
ДП «НАЕК «Енергоатом»
за 2021 рік**

м. Київ

ЗМІСТ

Стор.

Баланс (Звіт про фінансовий стан)	1
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)	3
Звіт про рух грошових коштів	4
Звіт про зміни у власному капіталі	5
Примітки до фінансової звітності ДП «НАЕК «Енергоатом» за 2021 рік	6
1. Загальні відомості	6
1.1 Організаційна структура та діяльність	6
1.2 Умови здійснення діяльності в Україні	7
2. Основа складання фінансової звітності	11
2.1 Підтвердження відповідності	11
2.2 Основа оцінки	12
2.3 Звітний період	12
2.4 Функціональна валюта та валюта подання звітності	12
2.5 Безперервність діяльності	12
2.6 Відповідальність керівництва	13
2.7 Використання суджень та оцінок	13
3. Облікова політика	15
3.1 Основні принципи облікової політики	15
3.2 Зміни в обліковій політиці	27
4. Нові та переглянуті стандарти та інтерпретації	27
4.1 Нові та переглянуті стандарти та інтерпретації, що повинні застосовуватись Компанією	27
4.2 МСФЗ та інтерпретації, що не набрали чинності	27
5. Виправлення помилок і зміни у фінансовій звітності	28
6. Необоротні активи	28
6.1 Основні засоби	28
6.2 Нематеріальні активи	33
6.3 Оцінка суми очікуваного відшкодування основних засобів, незавершених капітальних інвестицій та нематеріальних активів.....	35
6.4 Інвестиційна нерухомість	36
6.5 Довгострокова дебіторська заборгованість	37
6.6 Інші необоротні активи	37
7. Запаси	39
8. Дебіторська заборгованість	40
8.1 Торговельна дебіторська заборгованість	40
8.2 Аванси видані	42
8.3 Інша поточна дебіторська заборгованість	42
9. Грошові кошти та їх еквіваленти	43
9.1 Інші надходження в результаті операційної діяльності.....	43
9.2 Інші витрачання в результаті операційної діяльності	43
9.3 Інші витрачання в результаті інвестиційної діяльності.....	44
9.4 Інші надходження в результаті фінансової діяльності.....	44
9.5 Інші витрачання в результаті фінансової діяльності.....	44
10. Інші оборотні активи	44
11. Необоротні активи, утримувані для продажу	45
12. Власний капітал	45
12.1 Статутний капітал	45
12.2 Капітал у дооцінках.....	45
12.3 Додатковий капітал.....	45
12.4 Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	45
12.5 Частина чистого прибутку (доходу), що підлягає сплаті до державного бюджету.....	46
13. Зобов'язання, кредити та позики	46
13.1 Кредити, позики та інші зобов'язання, обумовлені фінансовою діяльністю	46
13.2 Відкладений дохід	51
13.3 Поточні зобов'язання	51

14. Забезпечення	52
15. Платежі в бюджет	58
16. Доходи та витрати, сукупний дохід	60
16.1 Дохід від реалізації продукції.....	60
16.2 Собівартість реалізованої продукції	61
16.3 Адміністративні витрати.....	62
16.4 Витрати на збут та ПСО	62
16.5 Інші операційні доходи та витрати.....	63
16.6 Інші фінансові доходи та витрати	64
16.7 Інші доходи та витрати.....	65
16.8 Податок на прибуток	65
16.9 Визнані та невизнані податкові активи та зобов'язання.....	66
17. Інформація щодо пов'язаних осіб	66
18. Оренда	69
19. Справедлива вартість фінансових інструментів	71
20. Ризики	74
21. Непередбачені зобов'язання	79
22. Події після дати балансу	83
23. Затвердження фінансової звітності	87

БАЛАНС (ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВИЙ СТАН)
ДП «НАЕК «Енергоатом»

	Примітки	Станом на 31.12.2021	тис. грн Станом на 31.12.2020
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	6.2	362 481	318 968
первісна вартість		678 929	584 397
накопичена амортизація		(316 448)	(265 429)
Незавершені капітальні інвестиції	6.1	20 767 514	19 627 224
Основні засоби	6.1	164 345 424	161 994 862
первісна вартість		529 524 592	518 416 422
знос		(365 179 168)	(356 421 560)
Інвестиційна нерухомість	6.4	21 692	25 498
Довгострокова дебіторська заборгованість	6.5	258 724	234 166
Інші необоротні активи	6.6	5 646 466	6 094 565
Усього за розділом I		191 402 301	188 295 283
II. Оборотні активи			
Запаси	7	27 657 691	26 159 483
у тому числі			
виробничі запаси		26 824 040	25 653 095
незавершене виробництво		383 894	263 068
готова продукція		430 011	231 420
товари		19 746	11 900
Векселі одержані		21	16
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	8.1	2 623 297	12 129 587
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	8.2	7 393 053	1 494 372
з бюджетом	15	4 170	329 473
у тому числі з податку на прибуток		981	327 873
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів		9 525	2 188
Інша поточна дебіторська заборгованість	8.3	1 123 409	168 195
Гроші та їх еквіваленти	9	4 877 684	894 822
у тому числі			
Готівка		65	50
рахунки в банках		4 877 598	894 735
Інші оборотні активи	10	1 526 305	1 835 266
Усього за розділом II		45 215 155	43 013 402
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	11	7	-
Баланс		236 617 463	231 308 685

Державне підприємство «Національна атомна енергогенеруюча Компанія «Енергоатом»
Фінансова звітність за 2021 рік

	Примітки	Станом на 31.12.2021	Станом на 31.12.2020
I. Власний капітал			
Статутний (зареєстрований) капітал	12.1	164 875 664	164 875 664
Капітал у дооцінках	12.2	9 672 295	142 099
Додатковий капітал	12.3	16 890	16 890
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	12.4	(41 804 781)	(44 149 865)
Усього за розділом I		132 760 068	120 884 788
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	16.9	9 882 240	9 489 894
Довгострокові кредити банків	13.1	10 634 370	7 139 646
Інші довгострокові зобов'язання	13.1	13 291 240	12 260 430
Довгострокові забезпечення	14	28 328 144	38 484 197
у тому числі довгострокові забезпечення витрат персоналу		7 480 957	7 055 699
Довгостроковий відкладений дохід	13.2	1 723 549	1 662 926
Усього за розділом II		63 859 543	69 037 093
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	13.1	6 521 493	14 035 176
Векселі видані		100	100
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	13.1	2 540 676	2 358 925
товари, роботи, послуги	13.3	4 307 112	4 182 565
розрахунками з бюджетом	15	6 359 290	1 372 648
у тому числі з податку на прибуток		1 154 760	-
розрахунками зі страхування		272 220	298 829
розрахунками з оплати праці		1 167 320	1 096 875
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	13.3	5 718 950	2 227 972
Поточні забезпечення	14	2 847 237	2 664 937
Поточний відкладений дохід	13.2	83 732	82 835
Інші поточні зобов'язання	13.3	10 179 722	13 065 942
Усього за розділом III		39 997 852	41 386 804
Баланс		236 617 463	231 308 685

Президент

Головний бухгалтер



Петро КОТІН

Наталія ВАШЕТИНА

ЗВІТ ПРО ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ (ЗВІТ ПРО СУКУПНИЙ ДОХІД)
за рік, що закінчився 31.12.2021
I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

	Примітки	2021	2020 тис. грн
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	16.1	83 118 205	45 648 563
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	16.2	(46 051 129)	(38 811 408)
Валовий: прибуток		37 067 076	6 837 155
Послуга із забезпечення доступності е/е для побутових споживачів (фінансова модель ПСО)	1.2,16.4	(23 385 665)	-
Інші операційні доходи	16.5	3 288 030	902 852
Адміністративні витрати	16.3	(1 793 406)	(1 540 088)
Витрати на збут	16.4	(147 659)	(116 140)
Збиток від знецінення фінансових активів	20	(2 006 011)	(239 227)
Інші операційні витрати	16.5	(1 907 183)	(8 102 121)
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток		11 115 182	-
збиток		-	(2 257 569)
Інші фінансові доходи	16.6	45 466	42 624
Інші доходи	16.7	92 316	96 119
Фінансові витрати	16.6	(3 852 497)	(3 588 201)
Інші витрати	16.7	(53 031)	(162 586)
Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток		7 347 436	-
збиток		-	(5 869 613)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	16.8	(1 432 952)	1 024 405
Чистий фінансовий результат:			
прибуток		5 914 484	-
збиток		-	(4 845 208)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Статті, що не підлягають подальшій перекласифікації до прибутку або збитку

	Примітки	2021	2020
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	12.2	11 626 216	(9 302 959)
Податок на прибуток, пов'язаний з дооцінкою (уцінкою)	16.8	(2 092 886)	1 674 155
Переоцінка пенсійних забезпечень	14	(62 731)	(930 912)
Податок на прибуток, пов'язаний з переоцінкою пенсійних забезпечень	16.8	11 291	167 564
Інший сукупний дохід після оподаткування		9 481 890	(8 392 152)
Сукупний дохід після оподаткування разом		15 396 374	(13 237 360)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

	Примітки	2021	2020
Матеріальні витрати*		39 714 360	12 412 685
Витрати на оплату праці		15 884 433	13 400 744
Відрахування на соціальні заходи		3 403 721	2 837 930
Амортизація		9 329 100	8 947 414
Інші операційні витрати		7 544 153	11 605 469
Разом		75 875 767	49 204 242

*У 2021 році матеріальні витрати включають 23 385 665 тис. грн витрат на послугу із забезпечення доступності е/е для побутових споживачів (фінансова модель ПСО).

Президент

Головний бухгалтер



Петро КОТІН

Наталія ВАШЕТИНА

ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТІВ
за рік, що закінчився 31.12.2021

	Примітки	2021	2020
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)		107 093 892	45 626 924
Повернення податків і зборів		387	55
Цільового фінансування		22 875	19 216
у тому числі надходження від отримання субсидій, дотацій		7	9
Авансів від покупців і замовників		6 758 366	2 673 193
Повернення авансів		306	138
Відсотків за залишками коштів на поточних рахунках		35 632	12 381
Боржників неустойки (штрафів, пені)		50 164	10 480
Оренди		3 369	2 949
Інші надходження	9.1	2 204 320	2 911 240
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)		(51 767 001)	(14 436 003)
Праці		(12 509 438)	(10 519 923)
Відрахувань на соціальні заходи		(3 359 993)	(2 746 832)
Зобов'язань з податків і зборів		(15 144 259)	(10 712 746)
витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток		(1 914 499)	(466 084)
витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість		(5 434 108)	(4 278 034)
витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів		(7 795 652)	(5 968 628)
Авансів		(8 484 211)	(1 585 649)
Повернення авансів		(15)	(22)
Цільових внесків		(83 702)	(64 564)
Інші витрачання	9.2	(2 060 114)	(1 541 993)
Чистий рух коштів від операційної діяльності		22 760 578	9 648 844
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від погашення позик		1 960	1 363
Витрачання на придбання необоротних активів	6.1	(14 538 766)	(10 038 853)
Витрачання на надання позик, аванси на капітальні інвестиції	6.6	(666 121)	(907 980)
Інші платежі		-	(16 927)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності		(15 202 927)	(10 962 397)
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від:			
Отримання позик	13.1	25 082 951	25 729 506
Інші надходження	9.4	4 496	27 860
Витрачання на:			
Погашення позик	13.1	(25 545 250)	(21 988 455)
Сплачені дивіденди	15	(920 428)	-
Сплату відсотків		(1 577 693)	(1 735 107)
Сплату заборгованості з оренди		(58 345)	(25 804)
Інші платежі	9.5	(569 805)	(96 344)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності		(3 584 074)	1 911 656
Чистий рух коштів за звітний період		3 973 577	598 103
Залишок коштів на початок року		894 822	192 601
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів		9 285	104 118
Залишок коштів на кінець року		4 877 684	894 822

Президент

Головний бухгалтер



Петро КОТІН

Наталія ВАШЕТИНА

ЗВІТ ПРО ЗМІНИ У ВЛАСНОМУ КАПІТАЛІ
за рік, що закінчився 31.12.2021

	Примітки	Зареєстрований капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	тис. грн Всього
Залишок на 31.12.2019		164 875 664	7 771 049	16 890	(38 541 455)	134 122 148
Чистий збиток за рік		-	-	-	(4 845 208)	(4 845 208)
Інший сукупний дохід за звітний період		-	(7 628 804)	-	(763 348)	(8 392 152)
Загальний сукупний дохід за рік		-	(7 628 804)	-	(5 608 556)	(13 237 360)
Інші зміни в капіталі		-	(146)	-	146	-
Залишок на 31.12.2020	12.1-12.4	164 875 664	142 099	16 890	(44 149 865)	120 884 788
Чистий прибуток за рік	12.4	-	-	-	5 914 484	5 914 484
Інший сукупний дохід за звітний період	12.2, 12.4	-	9 533 330	-	(51 440)	9 481 890
Загальний сукупний дохід за рік		-	9 533 330	-	5 863 044	15 396 374
Сума чистого прибутку, належна до бюджету відповідно до законодавства	12.5	-	-	-	(3 521 094)	(3 521 094)
Інші зміни в капіталі	12.2	-	(3 134)	-	3 134	-
Залишок на 31.12.2021		164 875 664	9 672 295	16 890	(41 804 781)	132 760 068

Президент

Головний бухгалтер



Петро КОТІН

Наталія ВАШЕТИНА

Примітки до фінансової звітності ДП «НАЕК «Енергоатом» за 2021 рік

1. Загальні відомості

1.1 Організаційна структура та діяльність

Державне підприємство «Національна атомна енергогенеруюча Компанія «Енергоатом» (далі – Компанія або ДП «НАЕК «Енергоатом»), є виробником електричної енергії. На початок звітного періоду Компанія була підпорядкована Міністерству енергетики України (далі – Міненерго). З 20.01.2021 відповідно до Розпорядження Кабінету Міністрів України № 50-р «Деякі питання управління об'єктами державної власності» функції з управління корпоративними правами та єдиним майновим комплексом ДП «НАЕК «Енергоатом» здійснює Кабінет Міністрів України (далі – Кабмін, КМУ).

Компанія була заснована 17 жовтня 1996 року відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України № 1268 та призначена оператором ядерних установок, відповідальним за всі діючі українські атомні електростанції, на яких експлуатуються 15 атомних енергоблоків, з яких 13 типу ВВЕР-1000 і два – ВВЕР-440, загальною встановленою потужністю 13 835 МВт. Крім того Компанія експлуатує два гідроагрегати Ташлицької ГАЕС встановленою потужністю 302 МВт та два гідроагрегати Олександрівської ГЕС встановленою потужністю 11,5 МВт.

Основна діяльність Компанії полягає у виробництві електроенергії на атомних електростанціях, які знаходяться в різних областях України, забезпечення безпечної експлуатації та підвищення ефективності роботи атомних електростанцій, безперебійного енергопостачання суб'єктів господарювання та населення, а також, у межах своєї компетенції, забезпечення постійної готовності України до швидких ефективних дій у разі виникнення аварій на підприємствах атомної енергетики, радіаційних аварій у промисловості. До сфери діяльності входять також, будівництво нових і зняття з експлуатації діючих ядерних установок, закупівля ядерного палива, фізичний захист ядерних установок та навчання персоналу атомних електростанцій. Станом на 31 грудня 2020 та 2021 року до структури Компанії входять Дирекція та відокремлені підрозділи, в тому числі чотири атомні станції — Запорізька, Рівненська, Южно-Українська, Хмельницька, а також «Атомремонтсервіс», «Атоменергомаш», «Атомпроектінжиніринг», «Аварійно-технічний центр», «Автоматика та машинобудування», «Донузлавська ВЕС» (на окупованій території АР Крим), «КБ «Атомприлад», «Науково-технічний центр», «Складське господарство», «Централізовані закупівлі», «Управління справами», «Енергоатом – Трейдинг» та «Представництво «ДП «НАЕК «Енергоатом» в Брюсселі (Королівство Бельгія)». З початку року структура Компанії не змінилась, крім того, що назву ВП «Атомкомплект» змінено на ВП «Централізовані закупівлі».

У рамках реалізації Рішення Ради національної безпеки і оборони України від 30.07.2021 «Про заходи з нейтралізації загроз в енергетичній сфері», введеного в дію Указом Президента України 28.08.2021 № 452/2021, у листопаді та грудні 2021 року Компанією було укладено договори щодо купівлі-продажу часток у статутних капіталах ТОВ «Хмельницькенергозбут» та ТОВ «Миколаївська електропостачальна компанія» та корпоративні договори щодо управління даними товариствами. Відповідно до умов корпоративних договорів Компанія має право здійснювати управління над Товариствами, але відповідно до ЗУ «Про захист економічної конкуренції» придбання та одержання в управління Товариств може бути здійснена виключно за дозволом Антимонопольного комітету України. У 2022 році Компанією були підписані акти приймання-передачі часток у статутному капіталі ТОВ «Хмельницькенергозбут» 100% частки з оціночною вартістю 69 787 тис. гривень та ТОВ «Миколаївська електропостачальна компанія» 100% частки з оціночною вартістю 105 167 тис. гривень. Станом на 31.12.2021 та на дату затвердження цієї фінансової звітності необхідні дозволи Антимонопольного комітету не були отримані, тому контроль над вищезазначеними товариствами не був отриманий.

Також у лютому 2022 року був підписаний договір купівлі-продажу 100% частки у статутному капіталі ТОВ «Черкасиенергозбут» з оціночною вартістю частки у 89 258 тис. грн та корпоративний договір щодо даної компанії. Станом на дату затвердження фінансової звітності

акт приймання-передачі частки у статутному капіталі не був підписаний та контроль над товариством не отриманий.

Компанія зареєстрована за адресою: 01032, м. Київ, вул. Назарівська, буд. 3.

1.2 Умови здійснення діяльності в Україні

Загальні економічні умови

ДП «НАЕК «Енергоатом» здійснює свою діяльність в Україні. Економічна ситуація в Україні протягом 2020-2021 років знаходилась під значним впливом пандемії гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, офіційно визнаної Всесвітньою організацією охорони здоров'я 11 березня 2020 року. Перше півріччя 2020 року відзначилось значним економічним спадом в усіх сферах економіки у зв'язку з запровадженням державою низки заходів, спрямованих на стримання поширення та наслідків пандемії, як то обмеження на пересування, на роботу та комерційну діяльність підприємств у цілому ряді сфер економіки, зокрема, розважальна сфера, заклади громадського харчування, освітні заклади та інше. З другої половини 2020 року та протягом 2021 року спостерігалась певна позитивна динаміка в економіці України.

Проте 2021 рік відзначився досить високими темпами інфляції, індекс інфляції у 2021 році – 10% (2020 рік – 5,0%). Облікова ставка Національного банку України протягом 2021 року зросла з 6,0% до 9,0%. 2 червня 2022 року НБУ підвищив облікову ставку у 2,5 рази – з 10% до 25% річних. Курс гривні по відношенню до інших валют відзначився значними коливаннями:

	31.12.2020	31.03.2021	30.06.2021	30.09.2021	31.12.2021	31.03.2022
долар США	28,2746	27,8852	27,1763	26,576	27,2782	29,2549
євро	34,7396	32,7233	32,3018	30,981	30,9226	32,5856

Також, про певну нестабільність економіки може свідчити зміна середньої річної ставки доходності за облігаціями внутрішньої державної позики України (по всім видами запозичень) – з 10,20% у 2020 році до 11,34% у 2021 році.

За даними Державної служби статистики України зростання реального ВВП у 2021 році склало 3,2% (у 2020 році - падіння 4,0 %).

Наприкінці 2021 року Міністерство економіки України прогнозувало зростання валового внутрішнього продукту країни на 2022 рік на рівні 3,6%, проте військова агресія Російської Федерації все змінила та прогноз, опублікований Міжнародним Валютним Фондом (далі – МВФ) у квітні 2022 року, очікує падіння ВВП України на 35%.

Основні напрями співпраці України та Національного банку з МВФ – співпраця за програмами підтримки платіжного балансу (Stand-by та Механізм розширеного фінансування), щорічні консультації в рамках Статті IV Угоди МВФ, технічна допомога, а також реалізація іншої діяльності в рамках членства.

У червні 2020 року МВФ було ухвалено 18-ти місячну програму Stand-by на суму близько 5 млрд дол. США, яка спрямована на підтримку бюджету, а саме на подолання негативних наслідків COVID-19. Перший транш у розмірі 2,1 млрд дол. США Україна отримала 11 червня 2020 року. 22 листопада 2021 року МВФ затвердив перший перегляд програми Stand-by з Україною, який передбачає виділення чергового траншу близько 700 млн дол. США, та погодив продовження програми до кінця червня 2022 року.

Крім того, у серпні 2021 року МВФ затвердив розподіл спеціальних прав запозичення на підтримку світової економіки для подолання наслідків пандемії. В рамках цієї програми Україна отримала транш у розмірі 2,70 млрд дол. США, який був наданий на безоплатній та безумовній основі.

Акт військової агресії з боку Російської Федерації (далі – РФ), який стався 24 лютого 2022 року, та введення Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» № 64/2022 воєнного стану на всій території України повністю змінили прогнози та плани щодо економічного розвитку країни на 2022 рік. Очевидно, що повномасштабне вторгнення РФ на територію України кардинально вплине на економіку країни: зупинка інвестицій, падіння споживчого попиту до рівня мінімально необхідного для життєдіяльності населення, підвищення цін на енергоносії енергоносіїв, прискорення інфляції. Також вплив буде відчутний й на світову економіку, так Європейський Центробанк на тлі війни в Україні значно погіршив інфляційні очікування в Єврозоні на цей рік – до 5,1%, тоді як у грудні 2021 року прогноз становив лише 3,2%.

Керівництво Компанії в умовах воєнного стану ретельно контролює всі виробничі процеси, особливо питання безпеки ядерних установок, і вживає заходів для мінімізації будь-яких негативних наслідків наскільки це можливо. Невизначеність щодо подальшого негативного розвитку подій у політичній ситуації, макроекономічних умовах може негативно впливати на діяльність Компанії у такий спосіб, що наразі не може бути достовірно визначений. Керівництво вважає, що ним здійснюються всі заходи, необхідні для підтримки стабільної діяльності та розвитку Компанії.

Дана фінансова звітність не включає ніяких коригувань, які можуть мати місце в результаті такої невизначеності. Про такі коригування буде повідомлено, якщо вони стануть відомі і зможуть бути оцінені. Оцінка щодо безперервності розкрита у Примітці 2.5.

Державне регулювання та модель енергоринку

Починаючи з 01.07.2019 в Україні відбувся перехід до нового ринку електричної енергії, порядок дії якого визначений Законом України від 13.04.2017 № 2019-VIII «Про ринок електричної енергії» (зі змінами) (далі – Закон № 2019), Правилами ринку, які затверджені постановою Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП) від 14.03.2018 № 307 (зі змінами), Правилами ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку, які затверджені постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 308 (зі змінами), за якими ринок перейшов від жорстко-регульованого ціноутворення до ринкової моделі.

Крім того, на ДП «НАЕК «Енергоатом», як виробника електричної енергії, покладені спеціальні обов'язки для забезпечення доступності ціни на електричну енергію для населення, що визначено Постановою Кабінету Міністрів України від 05.06.2019 № 483 «Про затвердження Положення про покладання спеціальних обов'язків на учасників ринку електричної енергії для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії» (зі змінами) (далі – Постанова № 483).

Від початку дії ринку електричної енергії та до 30.09.2021 спеціальні обов'язки для забезпечення загальносуспільних інтересів (далі – ПСО) для ДП «НАЕК «Енергоатом» були визначені Постановою, як весь обсяг електричної енергії, який необхідний для задоволення потреб населення, який продається за двосторонніми договорами ДП «Гарантований покупець» за граничними цінами, які встановлювались на різному рівні протягом відповідних періодів, а саме:

з 01.07.2019 по 14.08.2020 – на рівні середньозваженої фактичної ціни на електричну енергію, вироблену Компанією у квітні – травні 2019 року;

з 15.08.2020 по 31.12.2020 – 10 гривень за 1 МВт*год;

з 01.01.2021 по 30.09.2021 – гранична ціна встановлена на рівні 150,00 гривень за 1 МВт*год.

Також, на виконання спеціальних обов'язків у I кварталі 2021 року Компанія здійснювала продаж електричної енергії кінцевим споживачам на спеціальних сесіях електронних аукціонів в обсязі до 5 % прогнозного обсягу відпуску електричної енергії за ринковим тарифом.

11 серпня 2021 року Кабінет Міністрів України ухвалив зміни до Постанови № 483, відповідно до яких з 1 жовтня 2021 року впроваджено нову модель ПСО, що передбачає перехід від товарного до фінансового механізму її реалізації.

Відповідно до фінансової моделі ПСО виробники електричної енергії, на яких покладено спеціальні обов'язки для забезпечення загальносуспільних інтересів, реалізують 100% електричної енергії на ринкових умовах, а за рахунок отриманого доходу забезпечують компенсацію різниці між тарифами для населення і ринковою ціною електричної енергії для постачальника універсальних послуг.

До спеціальних обов'язків ДП «НАЕК «Енергоатом» у фінансовій моделі належать:

- Оплата ДП «Гарантований покупець» вартості послуги із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів, яка визначається як різниця між вартістю послуги, що надається постачальниками універсальних послуг та ціною на електроенергію для побутових споживачів помножену на обсяг споживання електроенергії побутовими споживачами відкоригований на частку компенсації ДП «НАЕК «Енергоатом» між виробниками електричної енергії, на яких покладено спеціальні обов'язки;
- Продаж постачальникам універсальних послуг (далі – ПУП), що діють в об'єднаній енергетичній системі України, стандартних продуктів BASE_M (базового навантаження протягом місяця) для постачання побутовим споживачам в обсязі їх мінімального споживання електричної енергії в торговій зоні “об'єднаної енергосистеми України” за годину в аналогічному місяці попереднього року за ціною індекс РДН BASE (ціновий індекс базового навантаження на ринку на добу наперед) в торговій зоні “об'єднаної енергосистеми України” за період М-3, де М - розрахунковий місяць;
- Продаж операторам системи розподілу (далі – ОСР) стандартних продуктів BASE_Q (базового навантаження протягом кварталу) або BASE_Y (базового навантаження протягом року) для компенсації їх технологічних витрат електричної енергії в об'єднаній енергетичній системі України, за ціною 1 700,00 грн/МВт*год, скоригованої на індекс інфляції. Зазначена ціна підлягає індексації на індекс цін виробників промислової продукції.

За період дії фінансового ПСО у 2021 році Компанія перерахувала 27 772 703 тис. грн (сума вказана без ПДВ) ДП «Гарантований покупець», з яких 4 387 038 тис. грн авансування відноситься до періоду споживання за січень 2022 року.

У той же час Закон № 2019 встановлює граничну нижню межу обов'язкового місячного обсягу продажу електричної енергії виробниками на ринку «на добу наперед»: з 01.08.2020 по теперішній час гранична межа становить не менше 10% місячного обсягу продажу електричної енергії виробника відповідно до правил ринку. Ціна реалізації на ринку «на добу наперед» та на внутрішньодобовому ринку формується згідно з додатками 5 та 6 Правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку. Ціна на балансуючому ринку та ціна для врегулювання небалансів формується відповідно до розділів 4 та 5 Правил ринку.

Компанія реалізує певний обсяг електричної енергії за двосторонніми договорами на електронних аукціонах, порядок проведення яких затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 05.06.2019 № 499, який 28 липня 2021 року було доповнено «Порядком проведення спеціальної сесії з продажу пакетів лотів за двосторонніми договорами». Продавцями на спеціальній сесії з продажу пакетів лотів можуть бути державні виробники електричної енергії, а покупцями юридичні особи, 100 % акцій у статутному капіталі яких належить державі та які є ліцензіатами господарської діяльності з перевезення пасажирів. Обсяг реалізованої електроенергії на спецсесіях у 2021 році склав 1 064 366 тис. грн.

З 01.08.2021 Компанія вийшла на ринок допоміжних послуг, а саме Запорізька АЕС отримала право надавати послугу «Резерв підтримки частоти» у торговій зоні об'єднаної енергосистеми України. Забезпечення достатніх обсягів резерву підтримки частоти є однією з ключових вимог для синхронізації об'єднаної енергосистеми України з європейською ENTSO-E.

Також, з 11 березня 2022 року енергосистеми України та Молдови повністю синхронізовано з енергомережею континентальної Європи ENTSO-E, про що було ухвалено відповідне рішення об'єднанням системних операторів ENTSO-E. Фізичні операції по з'єднанню енергосистем проведено 16 березня 2022 року.

Вплив COVID-19

Протягом 2020 та 2021 років Компанія працювала в досить несприятливих умовах: економіка країни перебувала під значним впливом світової пандемії гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, офіційно визнаної Всесвітньою організацією охорони здоров'я 11 березня 2020 року, що зумовлювало негативні очікування, зниження купівельної спроможності та загальний спад економіки в усіх сферах. Це певним чином вплинуло на зменшення обсягів виробництва та реалізації електричної енергії.

4 листопада 2020 року Міністерством енергетики України було затверджено прогнозний баланс електроенергії об'єднаної електроенергетичної системи України на 2021 рік, який передбачав збільшення виробництва електричної енергії атомними станціями у 2021 році у порівнянні з 2020 роком на 2,08%, з 73 700 млн кВт*год до 75 233 млн кВт*год відповідно. Але втрати внаслідок посилення карантинних заходів взимку та навесні були значно меншими для країни (приблизно 0,6% ВВП) порівняно з минулим роком. Бізнес в Україні адаптувався до ведення діяльності в нових реаліях – організував віддалений режим роботи, поставок і продажів. Тому планове завдання Міненерго України з виробництва електроенергії у 2021 році Компанія виконала на 106% та досягла частки виробництва електроенергії атомними станціями по Україні – 55,1%. У грудні 2021 року частка електроенергії, яка вироблена АЕС, досягала 60,3%.

Розвиток та перспективи атомної енергетики в Україні

Україна розглядає атомну енергетику як одне з найбільш економічно ефективних джерел енергії. Відповідно до «Енергетичної стратегії України на період до 2035 року» подальший розвиток ядерного енергетичного сектору на період до 2035 року прогнозується виходячи з того, що частка атомної генерації в загальному обсязі виробництва електроенергії зростатиме. Розмір частки ядерної енергетики в загальному балансі електроенергії підлягає перегляду в залежності від макроекономічних показників економіки України, кон'юнктури світових ринків енергетичних ресурсів та ступеню розвитку та впровадження прогресивних технологічних рішень в енергетиці.

29 грудня 2021 року Кабінет Міністрів України затвердив Концепцію Державної цільової економічної програми розвитку атомно-промислового комплексу на період до 2026 року. Документ розроблено на виконання рішення РНБО «Про заходи з нейтралізації загрози у сфері атомної енергетики і промисловості». Основною метою концепції є створення умов для збільшення виробництва урану до повного забезпечення потреб вітчизняної атомної енергетики, а також підвищення енергетичної незалежності України.

Протягом 2021 року відбувся ряд значущих для Компанії подій:

➤ презентація новозбудованого Централізованого сховища відпрацьованого ядерного палива (далі - ЦСВЯП), призначеного для зберігання відпрацьованого ядерного палива (ВЯП) з трьох українських АЕС – Рівненської, Хмельницької та Южно-Української. Сховище розраховане на зберігання ВЯП протягом 100 років. Активну реалізацію даного проекту було розпочато у 2016 році. Найсучасніша система сухого зберігання, яка є безпечніша за технологію зберігання палива під водою, та транспортування відпрацьованого ядерного палива була реалізована на цьому об'єкті за співпраці з американською компанією Holtec International. Крім того, в рамках реалізації цього проекту Компанією була побудована залізнична під'їзна гілка до сховища протяжністю 6,2 км, яка з'єднується з ділянкою колії Вільча-Янів, та здійснена реконструкція самої залізничної ділянки Вільча-Янів. Початок промислової експлуатації першої черги сховища був запланований на весну 2022 року. Завдяки сховищам ВЯП Україна припинила вивіз відпрацьованого ядерного палива на російські підприємства для переробки та тимчасового зберігання. Крім того, буде продовжена співпраця з компанією Holtec International (США), а саме ще 14 пускових комплексів ЦСВЯП добудують до 2040 року паралельно із заповненням майданчика Сховища контейнерами з відпрацьованим ядерним паливом.

- підписання з компанією NuScale Power (США) Меморандуму про взаєморозуміння з метою вивчення можливості будівництва АЕС NuScale в Україні на основі технології малих модульних реакторів;
- у листопаді 2021 року ДП «НАЕК «Енергоатом» підписало угоду з Westinghouse Electric Company (США) щодо будівництва двох нових атомних енергоблоків на майданчику Хмельницької АЕС та контракт щодо проектування та закупку довгострокового обладнання для першої реакторної установки Westinghouse AP1000 на майданчику ВП ХАЕС;
- у грудні 2021 року на Ташлицькій гідроакумулюючій електростанції, яка входить до складу Южно-Українського енергокомплексу, успішно провели перший випробувальний пуск гідроагрегату № 3. Введення в роботу даного гідроагрегату збільшить встановлену потужність Ташлицької ГАЕС до 453 МВт. Запуск гідроагрегату створює нові можливості для балансування.
- 5 січня 2021 року Компанія отримала ліцензію Державної інспекції ядерного регулювання на право провадження діяльності на етапі життєвого циклу «експлуатація ядерної установки» енергоблока № 5 Запорізької атомної електростанції. Таким чином Держатомрегулювання визнала обґрунтованою можливість безпечної експлуатації енергоблока № 5 Запорізької АЕС на визначених у проєкті рівнях потужності протягом найближчих 10 років, встановивши дату наступної періодичної переоцінки безпеки цього енергоблока – 27 травня 2030 року.
- 10 червня 2021 року Колегією Держатомрегулювання України затверджено Висновок державної експертизи ядерної та радіаційної безпеки Звіту з періодичної переоцінки безпеки енергоблока № 2 Рівненської АЕС та визначено обґрунтованою можливість безпечної експлуатації енергоблока № 2 Рівненської АЕС на визначених у проєкті рівнях потужності до 22 грудня 2031 року. Також ДП «НАЕК «Енергоатом» виконує заходи з підготовки до експлуатації енергоблока № 1 ВП ЮУАЕС понад строк, передбачений ліцензією, відповідно до «Програми виконання заходів з обґрунтування можливості подальшої експлуатації енергоблока у період довгострокової експлуатації ПМ.1.3812.0263», яка погоджена Держатомрегулювання України.

22 вересня 2020 року Президентом України був підписаний Указ № 406/2020 «Про невідкладні заходи щодо стабілізації ситуації в енергетичній сфері та подальшого розвитку ядерної енергетики», який передбачав внесення змін до законодавства України щодо вдосконалення механізму використання коштів фінансового резерву для зняття з експлуатації атомних блоків, розроблення довгострокової програми розвитку атомної енергетики України в рамках реалізації Енергетичної стратегії України на період до 2035 року, забезпечення вдосконалення управління ДП «НАЕК «Енергоатом», зокрема пришвидшення підготовки і проведення корпоратизації Компанії.

Крім того, буде продовжена співпраця з компанією Holtec International (США), а саме ще 14 пускових комплексів ЦСВЯП добудують до 2040 року паралельно із заповненням майданчика Сховища контейнерами з відпрацьованим ядерним паливом.

2. Основа складання фінансової звітності

2.1 Підтвердження відповідності

Фінансова звітність була підготовлена відповідно до вимог Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) та вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо фінансової звітності.

Відповідно до пункту 5 статті 121 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» всі підприємства, які зобов'язані складати фінансову звітність за МСФЗ, складають і подають фінансову звітність на основі таксономії фінансової звітності за МСФЗ в єдиному електронному форматі (далі – формат iXBRL). Станом на дату випуску цієї фінансової звітності таксономію UA XBRL МСФЗ 2021 року ще не опубліковано. Керівництво Компанії планує підготувати звіт у форматі iXBRL та подати його протягом 2022 року.

2.2 Основа оцінки

Фінансова звітність була підготовлена на основі принципу історичної вартості, за виключенням основних засобів та інвестиційної нерухомості, які відображаються за переоціненою вартістю.

2.3 Звітний період

Звітним періодом для складання фінансової звітності ДП «НАЕК «Енергоатом» є календарний рік. Проміжний фінансовий звіт складається щоквартально в стислому форматі.

2.4 Функціональна валюта та валюта подання звітності

Функціональною валютою Компанії та валютою подання даної фінансової звітності є українська гривня. Всі суми у даній фінансовій звітності округлені до тисяч гривень, якщо не зазначене інше.

2.5 Безперервність діяльності

Дана фінансова звітність була підготовлена **на основі принципу безперервності діяльності**, який передбачає реалізацію продукції та погашення зобов'язань у ході звичайної діяльності.

Як зазначено у примітці 22 до цієї звітності, 24 лютого 2022 року стався акт військової агресії з боку Російської Федерації та на всій території України Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» № 64/2022 був введений воєнний стан. Військова агресія з боку РФ безпосередньо вплинула на діяльність та стан ДП «НАЕК «Енергоатом», як зазначено у примітці 22, де розкриті аспекти впливу та їх оцінений фінансовий ефект де це можливо зробити.

Всі енергоблоки Компанії побудовані за технологіями часів СРСР, тому до початку збройної агресії здійснювалась співпраця з російськими компаніями щодо постачання ядерного палива.

Частина атомних блоків все ще працює на російському ядерному паливі, але Компанія має вдалий досвід переходу на ядерне паливо компанії Westinghouse та має можливість перейти на нього для наступних паливних компаній коли запаси палива російського виробництва на складах будуть вичерпані. Після 24 лютого 2022 року вся співпраця та контракти з контрагентами з Російської Федерації були зупинені.

Як зазначено у примітці 22, керівництво вживає заходи для забезпечення здатності Компанії продовжувати безперервну діяльність, у тому числі:

- залучення кредитних коштів для підтримки операційної діяльності;
- оптимізація експлуатаційних витрат та перенесення частини закупівель ядерного палива на майбутнє;
- суттєво скорочені обсяги і, відповідно, витрати, на планово-попереджувальних ремонтів (далі – ППР) майже всіх енергоблоків шляхом виключенням певних робіт з модернізації, частини капітальних ремонтів основного та допоміжного обладнання, проведення робіт із експлуатаційного контролю металу, технічних посвідчень обладнання, робіт з продовження ресурсу обладнання, виконання яких переснено на наступні ремонтні кампанії.
- продовження реалізації лише пріоритетних проектів з капітального будівництва, які спрямовані на збільшення виробництва електроенергії та підтримання безпечного функціонування діючих АЕС, у тому числі продовження будівництва Ташлицької ГАЕС та введення в експлуатацію її 4-6 гідроагрегатів та завершення реконструкції та запуск бризкального басейну № 5 ВП ЮУАЕС; будівництво енергоблоків № 3 та № 4 Хмельницької АЕС та будівництво комплексу з переробки радіоактивних відходів ВП ХАЕС
- з контрагентами узгоджуються відстрочки платежів, в першу чергу з ДП «Гарантований покупець» щодо спеціальних обов'язків покладених на ДП «НАЕК «Енергоатом»

Зазначені вище дії дозволили Компанії продовжувати операційну діяльність у перші місяці війни та мати позитивний баланс грошових коштів для обслуговування негайних потреб.

Зважаючи на вищезазначене, керівництво підготувало прогноз грошових потоків до кінця червня 2023 року, який показує, що Компанія зможе продовжувати безперервну діяльність та матиме кошти для погашення своїх зобов'язань. Цей прогноз оснований на ряді ключових припущень:

- воєнні дії не матимуть суттєвого негативного розвитку та не завдадуть фізичної шкоди атомним енергоблокам;
- Компанія буде продовжувати отримувати вигоди від роботи ВП ЗАЕС;
- ДП «Гарантований покупець» не буде вимагати негайного погашення накопиченого під час воєнного стану зобов'язання Компанії за ПСО, яке було неоплачене станом на дату випуску цієї звітності, та яке, як очікується, буде погашене в другому півріччі 2022 року;
- у разі необхідності Компанія скоригує в бік зменшення на наступні 12 місяців раніше затверджені капітальні та інші програми, в тому числі з підвищення рівня безпеки енергоблоків атомних електростанцій.

Наразі Компанія, як компанія державної власності, що володіє об'єктами критичної інфраструктури та несе суттєве соціальне навантаження по спеціальним обов'язкам, впевнена в підтримці держави наразі та в майбутньому і не має ані наміру ані потреби ліквідуватися чи суттєво звужувати масштаби своєї діяльності. В той же час, керівництво визнає, що майбутній розвиток військових дій та їх тривалість є єдиним джерелом суттєвої невизначеності, яке може викликати значні сумніви щодо здатності Компанії продовжувати свою діяльність і, отже, Компанія може бути не в змозі реалізувати свої активи та погасити свої зобов'язання. Незважаючи на цю суттєву невизначеність, пов'язану з війною в Україні, керівництво продовжує вживати заходів для мінімізації впливу на Компанію, і тому вважає, що застосування припущення про безперервність підприємства для складання цієї фінансової звітності є доцільним.

2.6 Відповідальність керівництва

Керівництво Компанії несе відповідальність за підготовку фінансової звітності, яка достовірно відображає в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан Компанії станом на 31 грудня 2021 року, результати її діяльності, а також рух грошових коштів і зміни в капіталі за рік, що закінчився на зазначену дату, відповідно до МСФЗ та вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо фінансової звітності.

2.7 Використання суджень та оцінок

Підготовка фінансової звітності відповідно до МСФЗ вимагає від керівництва формування суджень, оцінок та припущень, які впливають на застосування облікової політики та на суми активів, зобов'язань, доходів і витрат, що відображаються у звітності, а також на розкриття інформації про непередбачені активи і зобов'язання. Фактичні результати можуть відрізнятися від цих оцінок.

Оцінки і пов'язані з ними припущення постійно переглядаються. Зміни бухгалтерських оцінок визнаються в тому періоді, в якому ці оцінки були переглянуті, а також у майбутніх періодах, якщо ці зміни здійснюють на них вплив.

Далі представлена інформація про суттєві судження та оцінки при застосуванні облікової політики, які здійснюють найбільш значний вплив на суми, визнані у фінансових звітах, та можуть бути пов'язані зі значним ризиком істотних коригувань балансової вартості активів та зобов'язань у наступному фінансовому році.

Строки корисного використання основних засобів

Оцінка строків корисного використання об'єктів основних засобів вимагає від керівництва застосування професійних суджень, які базуються на досвіді роботи з аналогічними активами. Під час визначення строків корисного використання активів керівництво враховує умови очікуваного використання активу, його моральний та фізичний знос, умови, в яких буде експлуатуватися такий актив. Строки корисного використання ядерних установок переглядаються та можуть продовжуватися за виконання певних умов.

Більш детальна інформація стосовно судження керівництва Компанії щодо строків корисного використання основних засобів та ядерних установок розкриті у примітці 6.1 цієї фінансової звітності.

Переоцінка та знецінення основних засобів

Керівництво проводить переоцінку або визначення зменшення корисності основних засобів якщо відхилення залишкової вартості об'єктів обліку дорівнює не менше 10% від їх справедливої вартості. Більш детальна інформація стосовно судження керівництва Компанії щодо зменшення корисності основних засобів розкриті в примітці 6.3 цієї фінансової звітності

Очікувані кредитні збитки

Нарахування резерву очікуваних кредитних збитків (сумнівних боргів) на підставі проведеної оцінки сумнівності дебіторської заборгованості (кредитного ризику або ризику дефолту (невиконання контрагентом зобов'язань) здійснюється на звітну дату. Така оцінка враховує платоспроможність окремих дебіторів та результати претензійно-позовної роботи щодо них.

Дебіторська заборгованість для розрахунку резерву очікуваних кредитних збитків визнається сумнівною лише за наявності одного з таких чинників, що свідчать про істотне зменшення суми очікуваного відшкодування дебіторської заборгованості на звітну дату порівняно з моментом її первісного визнання як активу:

- ведеться претензійно-позовна робота, якщо оплата не надійшла протягом 365 днів, або
- оплата не надійшла від дебітора протягом строку, який перевищує 365 днів, або
- заборгованість відноситься до групи з високим ризиком невиконання зобов'язань.

Величина резерву очікуваних кредитних збитків визначається із суми сумнівної дебіторської заборгованості, скоригована на коефіцієнти ризику за факторами, що впливають на ризик невиконання зобов'язань, відповідно до ризиків невиконання:

Ризик невиконання зобов'язань	Фактори, що впливають на ризик невиконання зобов'язань	Коефіцієнт ризику, %
Низький	Прострочення оплати до 30 днів	0,1
Середній (збільшення ризику)	Прострочення оплати від 31 до 90 днів	5
	Прострочення оплати від 91 до 120 днів	25
	Прострочення оплати від 121 до 180 днів	30
	Прострочення оплати від 181 до 365 днів	40
	Прострочення оплати від 366 до 730 днів	60
Високий	Прострочення оплати більше ніж на 730 днів	100
	Відкриття провадження у справі про банкрутство контрагента, початок процедури ліквідації контрагента Безнадійна дебіторська заборгованість Форс-мажорні обставини (обставини непереборної сили)	

Коефіцієнти ризику в таблиці вище відповідають постанові Кабінету Міністрів України «Про стан фінансово-бюджетної дисципліни, заходи щодо посилення боротьби з корупцією та контролю за використанням державного майна і фінансових ресурсів» від 29.11.2006 № 1673 (зі змінами, внесеними згідно з постановою КМУ від 12.05.2021 № 458) (далі – постанова № 1673).

Резерв очікуваних кредитних збитків (сумнівних боргів) не розраховується для дебіторської заборгованості за розрахунками з бюджетом та фондами загальнообов'язкового соціального і пенсійного страхування.

Тимчасово, до 31 грудня 2022 року, щодо дебіторської заборгованості, що утворилася на балансуєчому ринку електричної енергії станом на 31 грудня 2021 року, застосовується індивідуальний підхід до розрахунку резерву сумнівних боргів.

Витрати на позики

Витрати за позиковими коштами капіталізуються у складі таких активів, підготовка яких до використання за призначенням або продажу обов'язково потребує не менше 6 місяців, тобто у складі кваліфікованих активів. Більш детальна інформація стосовно визначення витрат, які мають бути капіталізовані за позиковими коштами, розкрита в примітці 3.1 цієї фінансової звітності.

Забезпечення витрат на зняття з експлуатації ядерних установок

Керівництво оцінює зобов'язання, пов'язане зі зняттям з експлуатації діючих ядерних установок, які включають ядерні реактори і сховище відпрацьованого ядерного палива. Таке зобов'язання визначається на основі приведеної вартості витрат на оплату праці основних працівників та на матеріали, які, як очікується, будуть понесені в процесі зняття з експлуатації ядерних установок. У примітці 14 викладені припущення, використані керівництвом для оцінки зобов'язання щодо зняття з експлуатації ядерних установок. Зміни в оцінках термінів майбутніх витрат і суми відтоку ресурсів, необхідних для погашення зобов'язання, а також зміна ставки дисконту, використаної для дисконтування майбутніх витрат, можуть мати значний вплив на балансову вартість забезпечення витрат на зняття з експлуатації ядерних установок.

Забезпечення витрат на поводження з відпрацьованим ядерним паливом

Керівництво оцінює зобов'язання, пов'язане з витратами на зберігання і часткову переробку відпрацьованого ядерного палива, з витратами на зберігання та повернення високоактивних відходів (ВВВ). Таке зобов'язання визначається на основі приведеної вартості витрат, що ґрунтуються на діючих договорах та оцінках Компанії. У примітці 14 викладені припущення, використані керівництвом для оцінки забезпечення на покриття витрат на поводження з відпрацьованим паливом. Зміни в оцінках термінів майбутніх витрат і суми відтоку ресурсів, необхідних для погашення зобов'язання, а також зміна ставки дисконту, використаної для дисконтування майбутніх витрат, можуть мати значний вплив на балансову вартість забезпечення витрат на поводження з відпрацьованим паливом.

Забезпечення відшкодування витрат на виплату і доставку пільгових пенсій та одноразових виплат у зв'язку з виходом на пенсію

Керівництво розраховує забезпечення за пенсійними програмами: з відшкодування витрат на виплату і доставку пільгових пенсій та одноразових виплат у зв'язку з виходом на пенсію з використанням методу нарахування прогнозованих одиниць виходячи з актуарних припущень, що представляють собою найбільш точні оцінки керівництва щодо тих змінних величин, які будуть визначати остаточну вартість виплат працівникам по закінченні трудової діяльності та інших довгострокових виплат. У примітці 14 викладені припущення, використані керівництвом для оцінки забезпечення відшкодування витрат на виплату і доставку пільгових пенсій та одноразових виплат у зв'язку з виходом на пенсію. Зміни в актуарних припущеннях (майбутні темпи зростання заробітної плати, збільшення індексу споживчих цін та інші), зміна ставки дисконту, використаної для дисконтування майбутніх витрат, можуть мати значний вплив на балансову вартість забезпечення.

3. Облікова політика

3.1 Основні принципи облікової політики

Відповідно до Закону України від 05.10.2017 № 2164-VIII «Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» ДП «НАЕК «Енергоатом» віднесено до підприємств, що становлять суспільний інтерес.

Наказом ДП «НАЕК «Енергоатом» від 07.02.2018 № 146 введено в дію облікову політику на основі МСФЗ, де зафіксовані основні принципи, методи і процедури, які використовувались Компанією для формування і подання звітності. Облікова політика ДП «НАЕК «Енергоатом», яка відповідає МСФЗ, погоджена листом Міністерства енергетики та захисту довкілля України від 06.03.2018 № 02/10-1847 та протокольним рішенням КМУ від 09.12.2021 № 146 (в частині порядку створення резерву очікуваних кредитних збитків).

Основні засоби при первісному визнанні оцінюються за собівартістю. Після первісного визнання основні засоби обліковуються за переоціненою вартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та будь-яких накопичених збитків від знецінення.

Вартість придбання включає витрати, які безпосередньо відносяться до придбання активу. Вартість активів, створених Компанією, включає:

- вартість матеріалів і заробітну плату основних робітників;
- будь-які інші витрати, безпосередньо пов'язані з приведенням активу до робочого стану для його цільового використання;
- витрати на демонтаж, переміщення об'єктів та на відновлення територій, на яких вони розташовані (витрати на зняття з експлуатації);
- частину вартості ядерного палива, яке, як очікується, не буде повністю використано у кінці останньої паливної кампанії реактора, та відповідний резерв на покриття витрат на поведження з відпрацьованим паливом;
- капіталізовані витрати на позики.

При первісному визнанні основних засобів, у разі наявності суттєвих компонентів (частин) об'єкта, організовується багатокомпонентний облік. При введенні основних засобів в експлуатацію визначається ліквідаційна вартість та очікуваний строк корисної експлуатації кожного об'єкта основних засобів та їх компонентів. Строк корисної експлуатації кожного об'єкта основних засобів переглядається на підставі технічного обґрунтування в разі зміни очікуваних економічних вигод від його використання.

Збільшення балансової вартості внаслідок переоцінки показується за кредитом в іншому сукупному доході та призводить до збільшення суми переоцінки у складі капіталу. Зменшення балансової вартості активу, яке компенсує попереднє збільшення балансової вартості того самого активу, включається до іншого сукупного доходу та призводить до зменшення суми переоцінки, раніше визнаної в складі капіталу. Всі інші випадки зменшення балансової вартості відображаються у складі прибутку чи збитку.

При вибутті чи ліквідації основних засобів сума дооцінки включається до нерозподіленого прибутку.

Для нарахування амортизації основних засобів застосовується переважно прямолінійний метод.

Вартість придбаного програмного забезпечення, що є невід'ємним компонентом функціональності відповідного обладнання, капіталізується у складі вартості цього обладнання.

Знос нараховується на вартість придбання активу або на іншу вартість, яка використовується замість вартості придбання, за вирахуванням ліквідаційної вартості. Якщо компоненти одиниці основних засобів мають різні строки корисного використання, ці компоненти враховуються як окремі одиниці (значні компоненти, вартість яких складає не менше 10 % первісної (переоціненої) вартості об'єкту та не менше 1 000 000 грн) основних засобів.

Прибуток або збиток від вибуття одиниці основних засобів визначаються шляхом порівняння надходжень від вибуття з балансовою вартістю основних засобів (їх компонентів), що вибувають, і визнаються в складі інших доходів / інших витрат як чиста сума.

Методи нарахування зносу, строки корисного використання та ліквідаційна вартість переглядаються на кінець кожного фінансового року і коригуються відповідним чином.

Активи у стадії створення (незавершені капітальні інвестиції) обліковуються за історичною собівартістю за вирахуванням збитків від знецінення.

Інвестиційна нерухомість обліковується за моделлю справедливої вартості. До складу інвестиційної нерухомості включаються будівлі та/або земля, на якій вони розташовані, або їх частки, якщо вони утримуються з метою отримання орендних платежів та/або збільшення вартості капіталу. При цьому частки об'єктів, що використовуються з цією метою, мають бути

подані окремо. Якщо ці частки не можуть бути подані окремо, нерухомість визнається інвестиційною нерухомістю, якщо тільки незначна її частка утримується для використання у виробництві або в постачанні товарів чи наданні послуг, або для адміністративних цілей.

Придбані Компанією **нематеріальні активи**, що мають обмежений строк корисного використання, оцінюються за вартістю придбання за вирахуванням накопиченої амортизації та накопичених збитків від знецінення. Нематеріальні активи з кінцевим терміном використання включають переважно капіталізоване програмне забезпечення, авторські права, торгові марки та ліцензії.

Придбані нематеріальні активи при первісному визнанні оцінюються на основі витрат, понесених на їх придбання та впровадження.

Витрати, безпосередньо пов'язані з розробкою власними силами унікальних програмних продуктів, які можуть бути ідентифіковані та, ймовірно, принесуть додаткові економічні вигоди, що перевищують витрати, обліковуються у складі нематеріальних активів. Капіталізовані витрати включають витрати на персонал, який займається розробкою програмного забезпечення, та відповідну частину загальновиробничих витрат. Усі інші витрати, пов'язані з програмним забезпеченням, відносяться на видатки по мірі їх здійснення.

Амортизація нараховується на вартість придбання активу або на іншу вартість, яка використовується замість вартості придбання, за вирахуванням ліквідаційної вартості.

Амортизація визнається у витратах за прямолінійним методом протягом оцінених строків корисного використання нематеріальних активів, починаючи з дати, коли ці активи готові до експлуатації, оскільки це найбільш точно відображає очікуване використання майбутніх економічних вигід, властивих конкретному активу.

Методи нарахування зносу, строки корисного використання та ліквідаційна вартість нематеріальних активів переглядаються на кінець кожного фінансового року і коригуються відповідним чином.

Компанія має безстрокове **право на використання земельних ділянок**, на яких розташовані її будівлі, споруди та інші основні фонди, та сплачує податок на землю, який нараховується щорічно виходячи із загальної площі ділянок і характеру їх використання. Земля є власністю держави і тому вона не включена до Звіту про фінансовий стан. Право користування землею включено до складу нематеріальних активів за вартістю понесених на його оформлення витрат без нарахування амортизації у зв'язку з тим, що воно не має визначеного строку використання. Нематеріальний актив з права користування щорічно переглядається на предмет знецінення.

На кожну звітну дату Компанія проводить оцінку наявності ознак можливого **зменшення корисності нефінансових активів**. За наявності таких ознак чи необхідності проведення щорічного тестування на предмет знецінення, Компанія визначає очікувану вартість відшкодування активу. Очікувана вартість відшкодування активу є більшою з двох величин: справедливої вартості активу або групи активів, що генерують грошові потоки, за вирахуванням витрат на реалізацію та вартості використання активу, окрім випадків, коли актив не генерує грошові потоки, які значною мірою є незалежними від грошових потоків, що їх генерують інші активи або групи активів. Одиницею, що генерує грошові потоки для проведення тесту на знецінення, визначені активи Компанії в цілому. У випадках, коли балансова вартість активу перевищує його очікувану вартість відшкодування, вважається, що корисність активу зменшилась і його балансова вартість списується до очікуваної вартості відшкодування.

При оцінці вартості використання активу очікувані потоки грошових коштів дисконтуються до їх теперішньої вартості із застосуванням ставки дисконту до оподаткування, що відображає поточні ринкові оцінки вартості грошових коштів у часі та ризику, пов'язані з таким активом. Збитки від зменшення корисності активів, які не були переоцінені, що використовуються в операційній діяльності, визнаються у Звіті про фінансові результати (Звіті про сукупний дохід). Проте, збиток від зменшення корисності щодо активу, який було

переоцінено, визнається безпосередньо проти будь-якої дооцінки активу в межах, що не перевищує суму капіталу в дооцінках для цього активу.

На кожну звітну дату здійснюється оцінка наявності ознак того, що збиток від зменшення корисності активу, визнаний у попередні періоди, вже не існує або зменшився. При наявності таких ознак, вартість відшкодування активу переоцінюється. Попередньо визнаний збиток від зменшення корисності активу сторнується тільки при наявності змін в оцінках, використаних для визначення вартості відшкодування активу з моменту, коли останній збиток від зменшення корисності був визнаний. У такому випадку балансова вартість активу збільшується до вартості його відшкодування. Збільшена балансова вартість активу не може перевищувати балансову вартість активу, що була б визначена за мінусом амортизації, якщо збитки від зменшення корисності не були б визнані в попередніх роках. Сторнування збитків від зменшення корисності активів відображається в Звіті про фінансові результати (Звіті про сукупний дохід). Але зменшення корисності активу, який був дооцінений в попередніх періодах, визнається в капіталі в дооцінках у сумі, що не перевищує суму такої дооцінки, визнаної в капіталі в дооцінках щодо цього активу.

Запаси оцінюються за меншою з двох вартостей: за фактичною вартістю або за чистою вартістю реалізації. Оцінка запасів, крім ядерного палива, пального та мастильних матеріалів, при відпуску у виробництво, продажу та іншому вибутті здійснюється за методом ідентифікованої собівартості відповідної одиниці запасів. Оцінка пального та мастильних матеріалів при відпуску у виробництво, продажу та іншому вибутті здійснюється за методом середньозваженої собівартості.

Матеріальні активи з очікуваним строком корисного використання понад один рік та вартістю менше порога суттєвості, встановленого для необоротних активів, відображаються в складі запасів як малоцінні та швидкозношувані предмети, до моменту передачі в експлуатацію.

Оцінка **ядерного палива** при завантаженні в активну зону, продажу та іншому вибутті здійснюється за методом середньозваженої собівартості за кожним видом ядерного палива.

Вартість ядерних паливних збірок в активній зоні реактора визнається у витратах пропорційно фактичній кількості ефективних діб роботи реактора у рамках однієї паливної кампанії, що визначається інженерами Компанії за показниками приладів на кінець кожного звітного періоду.

Компанія не оцінює вартість відпрацьованого ядерного палива у зв'язку з невизначеністю щодо його використання у майбутньому. Після періоду охолодження у приреакторних басейнах витримки відпрацьоване паливо до 2021 року або транспортувалось до Російської Федерації для зберігання протягом не більше 25 років з наступною переробкою, або зберігається у власному сховищі Компанії для відпрацьованого ядерного палива Запорізької АЕС. Починаючи з 2022 року відпрацьоване ядерне паливо планується до вивезення та зберігання в ЦСВЯП або в сховищі для відпрацьованого ядерного палива (СВЯП) Запорізької АЕС. При цьому очікується, що в результаті переробки відпрацьованого палива будуть отримані ядерні матеріали, які можуть бути використані в майбутньому. Компанія не включає вартість таких ядерних матеріалів до складу відпрацьованого палива або до складу окремого активу, оскільки вона не має достовірних оцінок їх вартості.

Фінансові інструменти. Компанія визнає фінансовий актив або фінансове зобов'язання у своєму Звіті про фінансовий стан тоді й лише тоді, коли стає стороною договірних положень щодо фінансового інструмента.

Класифікація фінансових активів. В момент початкового визнання фінансових інструментів Компанія здійснює їх класифікацію та визначає модель подальшої оцінки.

Класифікація фінансових активів здійснюється за такими категоріями:

- фінансові активи, оцінені за амортизованою вартістю;
- фінансові активи, оцінені за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки в іншому сукупному доході;

- фінансові активи, оцінені за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку.

Фінансовий актив оцінюється за амортизованою вартістю тільки у випадку, якщо він відповідає обом нижченаведеним умовам і не класифікований як оцінюваний за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку:

- він утримується в рамках бізнес-моделі, метою якої є утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків, і
- його договірні умови передбачають виникнення у встановлені терміни грошових потоків, які являють собою виплату виключно основної суми і процентів (критерій SPPI) на непогашену частину основної суми.

Компанія проводить оцінку мети бізнес-моделі, в рамках якої утримується актив, на рівні портфеля фінансових інструментів, оскільки це найкращим чином відображає спосіб управління бізнесом і надання інформації управлінському персоналу.

При оцінці того, чи є передбачені договором грошові потоки виключно виплатами основної суми і процентів на непогашену частину основної суми, Компанія аналізує договірні умови фінансового інструмента, а саме - чи містить фінансовий актив яку-небудь договірну умову, яка може змінити терміни або суму передбачених договором грошових потоків так, що фінансовий актив не буде відповідати аналізованій вимозі.

Рекласифікація фінансових активів здійснюється перспективно виключно у випадку зміни бізнес-моделі, в рамках якої вони утримуються.

Класифікація фінансових зобов'язань. Фінансові зобов'язання оцінюються за амортизованою собівартістю, за виключенням:

- 1) фінансових зобов'язань, які оцінюються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки/збитки;
- 2) фінансових зобов'язань, які виникають у разі, коли передавання фінансового активу не відповідає умовам припинення визнання або коли застосовується принцип продовження участі;
- 3) договорів фінансової гарантії, авалю, поруки.

У 2021 та 2020 роках Компанія не мала фінансових зобов'язань, що оцінюються за справедливою вартістю.

Первісне визнання та подальша оцінка фінансових інструментів. Фінансові інструменти, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток чи збиток, обліковуються за справедливою вартістю. Всі інші фінансові інструменти спочатку обліковуються за справедливою вартістю, скоригованою на витрати, понесені на здійснення операції. Після первісного визнання щодо фінансових активів, які оцінюються за амортизованою вартістю, визнається резерв під очікувані кредитні збитки, що призводить до визнання витрат одразу після первісного визнання активу. При первісному визнанні Компанія оцінює торговельну дебіторську заборгованість за ціною операції, якщо торговельна дебіторська заборгованість не містить значного компоненту фінансування.

Витрати на операцію та комісійні доходи/витрати, що є невід'ємною частиною фінансового інструменту, визнаються в складі фінансового інструменту і враховуються при розрахунку ефективної відсоткової ставки за таким фінансовим інструментом.

Компанія класифікує фінансові активи у такі категорії оцінки: за справедливою вартістю через прибуток чи збиток, за справедливою вартістю через інший сукупний дохід і за амортизованою вартістю. Класифікація та подальша оцінка боргових фінансових активів залежить від (i) бізнес-моделі Компанії для управління відповідним портфелем активів та (ii) характеристик грошових потоків за активом.

Фінансові зобов'язання в подальшому класифікуються як оцінювані за амортизованою вартістю, крім: (i) фінансових зобов'язань, які оцінюються за справедливою вартістю через прибуток чи збиток: ця класифікація застосовується до похідних фінансових інструментів,

фінансових зобов'язань, утримуваним для торгівлі умовної винагороди, визнаної покупцем при об'єднанні бізнесу, та інших фінансових зобов'язань, визначених як такі при первісному визнанні; та (ii) договорів фінансової гарантії та зобов'язань із надання кредитів.

Після первісного визнання облік фінансових активів та фінансових зобов'язань (кредитів, позик, довгострокових фінансових зобов'язань) ведеться за амортизованою собівартістю.

Зменшення корисності. Компанія застосовує до фінансових активів вимоги розділу 5.5 МСФЗ 9 щодо зменшення корисності. ДП «НАЕК «Енергоатом» визнає резерв під збитки для очікуваних кредитних збитків за фінансовим активом, що обліковується за амортизованою собівартістю.

У 2020 році на дати проміжних та річного звіту Компанія при оцінці очікуваних кредитних збитків за дебіторською заборгованістю застосовувала практичний прийом з використанням матриці забезпечення. Оцінка очікуваних кредитних збитків за дебіторською заборгованістю здійснювалась з урахуванням індивідуальних характеристик контрагента, окрім розрахунків з населенням за комунальні послуги, за якими розрахунок здійснювався на груповій основі із застосуванням матриці забезпечень. При оцінці очікуваних кредитних ризиків згідно з матрицею забезпечень Компанія враховувала кількість днів прострочення, негативні та позитивні чинники, історичний досвід щодо роботи з контрагентами тощо. Крім історичного досвіду та поточної інформації, Компанія включала прогнозу інформацію у свою оцінку очікуваних кредитних збитків.

З 2021 року Компанія змінила облікові оцінки щодо нарахування резерву очікуваних кредитних збитків (далі – РОКЗ). З 2021 року відповідно до Облікової політики ДП «НАЕК «Енергоатом» нарахування резерву очікуваних кредитних збитків здійснюється згідно з пунктом 13 постанови № 1673 із застосуванням коефіцієнтів ризику за факторами, що впливають на ризик невиконання зобов'язань, згідно з додатком до постанови № 1673 (далі – коефіцієнти ризику).

Втрати від зменшення корисності фінансових активів відображаються окремим рядком у Звіті про фінансові результати.

Списання. Списання валової балансової вартості фінансового інструменту за рахунок сформованого резерву відбувається після визнання його безнадійним, наявності сформованого резерву під очікувані кредитні збитки, та одночасного виконання інших передумов, визначених вимогами законодавства України та внутрішніх нормативних документів Компанії.

Припинення визнання. Припинення визнання фінансових активів відбувається якщо:

- а) активи погашені або права на отримання грошових потоків від активів інакше втратили свою чинність;
- б) Компанія передала, в основному, всі ризики та вигоди, пов'язані з володінням активами;
- в) Компанія не передала та не залишила, в основному, всі ризики та вигоди володіння, але припинила здійснювати контроль.

Контроль вважається збереженим, якщо контрагент не має практичної можливості повністю продати актив непов'язаній стороні без внесення додаткових обмежень на перепродаж. Контроль за переданим активом відсутній, якщо сторона, якій цей актив передається, має реальну змогу його продати непов'язаній третій стороні та може здійснити цей продаж в односторонньому порядку без необхідності встановлювати додаткові обмеження щодо такого передавання.

Різниця між балансовою вартістю фінансового активу, визначеною на дату припинення визнання, та сумою отриманої компенсації (в тому числі величину отриманого нового активу за вирахуванням величини прийнятого зобов'язання), відображається як доходи або витрати від припинення визнання.

Фінансове зобов'язання або його частина припиняє визнаватись, якщо таке зобов'язання погашено, анульовано або строк його виконання закінчився. Різниця між балансовою вартістю

погашеного або переданого іншій стороні фінансового зобов'язання (або частини фінансового зобов'язання) та сумою сплаченої компенсації є доходами/витратами від припинення визнання.

Модифікація фінансових інструментів. Якщо переглядається оцінка виплат або надходжень від фінансових інструментів (за винятком модифікацій фінансових інструментів з плаваючою ставкою та змінами в оцінках очікуваних кредитних збитків), здійснюється коригування валової балансової вартості фінансового активу або амортизованої собівартості фінансового зобов'язання для відображення фактичних та переглянутих оцінюваних договірних грошових потоків. Перераховується валова балансова вартість фінансового активу або амортизована собівартість фінансового зобов'язання як теперішня вартість оцінюваних майбутніх договірних грошових потоків, дисконтованих за первісною ефективною ставкою відсотка за фінансовим інструментом.

Значна модифікація фінансового зобов'язання обліковується як погашення первісного фінансового зобов'язання та визнання нового фінансового зобов'язання. Значною модифікацією вважається зміна фінансового зобов'язання більше ніж на 10%. Ефект несуттєвої модифікації фінансового зобов'язання визнається в періоді, коли пройшла модифікація, в складі прибутку чи збитку.

Будь-яка різниця між балансовою вартістю первісного активу, визнання якого припинене, та справедливою вартістю нового, суттєво модифікованого активу, відображається у складі прибутку чи збитку, якщо різниця, по суті, не відноситься до операції з капіталом із власниками.

Взаємозалік фінансових інструментів. Фінансові активи та фінансові зобов'язання підлягають взаємозаліку, а нетто-сума подається у звіті про фінансовий стан, коли існують юридично захищене на теперішній час право на взаємозалік визнаних сум і коли є намір провести розрахунок на нетто-основі, реалізувати активи і одночасно з цим погасити зобов'язання.

Операції в іноземних валютах перераховуються в гривні за курсами обміну, встановленими Національним банком України на дату операції. Монетарні активи і зобов'язання, що обліковані в іноземних валютах на звітну дату, перераховуються у функціональну валюту за курсами обміну, встановленими на зазначену дату. Доходи або витрати від курсових різниць за монетарними активами та зобов'язаннями — це різниця між амортизованою вартістю у функціональній валюті на початок періоду, відкоригована на основі ефективної ставки відсотка і платежів за період, та амортизованою вартістю в іноземній валюті, яка перерахована по курсу обміну на кінець звітного періоду.

Немонетарні активи і зобов'язання, які оцінюються за справедливою вартістю, первісно представлені в іноземних валютах, перераховуються у функціональну валюту за обмінним курсом, встановленим на дату визначення справедливої вартості. Немонетарні статті в іноземних валютах, які оцінюються за історичною вартістю, розраховуються з використанням курсу обміну на дату операції.

Курсові різниці, що виникають у результаті перерахунку, визнаються в операційних доходах чи витратах.

Забезпечення визнається в тому випадку, коли Компанія має юридичне або конструктивне зобов'язання в результаті події, яка сталася в минулому, та це зобов'язання може бути достовірно оцінено, а також, коли існує ймовірність того, що погашення цього зобов'язання призведе до зменшення економічних вигід. Сума забезпечень визначається шляхом дисконтування очікуваних у майбутньому грошових потоків з використанням ставки без урахування оподаткування, що відображає поточні ринкові оцінки вартості грошових коштів у часі та ризику, властиві конкретному зобов'язанню. Вивільнення дисконту визнається як фінансові витрати.

У Компанії створені такі види забезпечень:

- забезпечення витрат на реалізацію заходів, пов'язаних зі зняттям з експлуатації ядерних установок;
- забезпечення витрат на поводження з відпрацьованим ядерним паливом (ВЯП);
- забезпечення наступних витрат на виплати працівникам при виході на пенсію: забезпечення одноразових виплат у зв'язку з виходом на пенсію, забезпечення відшкодування витрат на виплату і доставку пільгових пенсій;
- забезпечення наступних витрат на виплату винагороди за підсумками роботи за рік;
- забезпечення наступних витрат на виплати відпусток працівникам;
- забезпечення ймовірних витрат під судові позови;
- забезпечення витрат за неодержаними документами;
- забезпечення гарантійних зобов'язань.

За необхідності в Компанії можуть створюватись забезпечення з майбутнього переміщення та демонтажу об'єктів основних засобів, майбутніх витрат на ремонт (відновлення) об'єкта оренди тощо.

Забезпечення витрат на реалізацію заходів, пов'язаних зі зняттям з експлуатації ядерних установок. Вартість зняття з експлуатації ядерних установок включає витрати на оплату праці основних працівників та витрати на матеріали, які, як очікується, будуть понесені у процесі зняття з експлуатації енергоблоків та СВЯП Запорізькій АЕС. Основою розрахунків забезпечення є підходи, передбачені Концепцією зняття з експлуатації діючих атомних електростанцій України, яка була розроблена за підтримки Європейської Комісії із залученням міжнародних експертів.

Зобов'язання зі зняття з експлуатації ядерних установок оцінюється виходячи з номінальних грошових потоків на звітну дату, дисконтованих за ставкою дисконту з урахуванням інфляційного впливу, без урахування оподаткування.

Вплив змін оцінок термінів або суми відтоку ресурсів, необхідних для погашення зобов'язання, або змін ставки дисконту відображається у складі капіталу в дооцінках (в іншому сукупному доході) або в складі витрат (за відсутності відповідного залишку капіталу в дооцінках) в тому періоді, в якому сталися зміни.

Збільшення забезпечення на покриття витрат на зняття з експлуатації ядерних установок у зв'язку з плином часу включається до складу фінансових витрат за період, як витрати на виплату відсотків.

Якщо фінансування частини зобов'язань на покриття витрат на зняття з експлуатації ядерних установок по суті підтверджено будь-якої третьою стороною, наприклад, державою, величина такої компенсації визнається як актив.

Відповідно до законодавства України про державний бюджет Компанія щорічно перераховує грошові кошти в бюджет для компенсації майбутніх витрат на зняття з експлуатації ядерних установок, тобто фінансування частини зобов'язань у майбутньому на покриття витрат на зняття з експлуатації ядерних установок підтверджено державою. Величина такої компенсації визнається як **необоротний актив у вигляді коштів, перерахованих у бюджет до фінансового резерву зняття з експлуатації**. Даний актив дисконтується за такою ж ставкою і графіком, як і відповідна частина визнаного забезпечення з виведення з експлуатації об'єкта основних засобів, за винятком випадків, коли дати/період погашення зобов'язання і активу не збігаються. У даній фінансовій звітності такий актив відображається у складі статті «Інші необоротні активи».

Забезпечення витрат на поводження з відпрацьованим ядерним паливом включає оцінені витрати на зберігання та часткову переробку відпрацьованого ядерного палива, зберігання та повернення ВАВ. Забезпечення витрат на поводження з ВЯП базується на цінах укладених контрактів та інших оцінках, дисконтованих за довгостроковою реальною ставкою дисконту, що відображає поточні ринкові оцінки вартості грошових коштів у часі на звітну дату.

Вплив змін оцінок термінів або суми відтоку ресурсів, необхідних для погашення зобов'язання, або змін ставки дисконту визнається у доходах чи витратах у міру їх виникнення.

Збільшення забезпечення витрат на поводження з ВЯП у зв'язку з плином часу включається до складу фінансових витрат за період, як витрати на виплату відсотків.

Забезпечення відшкодування витрат на виплату і доставку пільгових пенсій стосується державної пенсійної програми з визначеними виплатами. Компанія зобов'язана компенсувати державі суми пенсійних виплат, які визначені законодавством України і здійснюються державою працівникам, які працювали протягом певного часу у шкідливих умовах, що визначаються нормативно-правовими актами. Ці працівники мають право виходу на пенсію до досягнення пенсійного віку, визначеного законодавством. Пенсійні зобов'язання погашаються за рахунок коштів, одержаних від операційної діяльності. Для фінансування цих зобов'язань не виділяються спеціальні активи програми.

Чиста сума зобов'язання щодо державної пенсійної програми з визначеними виплатами розраховується шляхом оцінки суми майбутніх виплат, зароблених працівниками в поточному та попередніх періодах за надані ними послуги. Сума цих виплат дисконтується для визначення їх приведеної вартості. Ставка дисконту визначається з використанням різних джерел інформації, у тому числі на основі прибутковості на звітну дату за державними облігаціями, на підставі даних «Узагальнена інформація стосовно виконання угод з купівлі-продажу ОВДП на вторинному ринку».

Розрахунки проводяться кваліфікованим актуарієм з використанням методу нарахувань прогнозованих одиниць. Актуарний прибуток та збитки, гранична величина активів та дохід внаслідок переоцінки активів програми негайно визнаються у Звіті про фінансовий стан через інший сукупний дохід у тому періоді, до якого вони належать. Процентні витрати розраховуються на основі чистого зобов'язання за пенсійним забезпеченням з використанням ставки дисконтування. Компанія визнає зобов'язання та витрати з виплати пенсій на найбільш ранню з наступних дат: коли Компанія більш не може анулювати пропозицію щодо виплати цих сум і коли Компанія визнає витрати на реструктуризацію.

Вартість послуг минулих періодів визнається у Звіті про фінансові результати (Звіті про сукупний дохід) у періоді внесення поправок до пенсійного плану.

Окрім того в ДП «НАЕК «Енергоатом» є пенсійна програма, що фінансується за рахунок Компанії, під яку створюється окреме **забезпечення одноразових виплат у зв'язку з виходом на пенсію**.

Компанія одноразово виплачує співробітникам, які виходять на пенсію та мають тривалий стаж роботи в Компанії, суми в розмірі, що не перевищує двадцяти місячних окладів, залежно від тривалості стажу роботи в атомній енергетиці. Для фінансування цих зобов'язань не виділяються спеціальні активи програми.

Чисте зобов'язання за цими виплатами розраховується із застосуванням принципів облікової політики, які застосовуються до розрахунку зобов'язань щодо державної пенсійної програми з визначеними виплатами.

Премії та інші заохочувальні виплати визнаються зобов'язанням через створення у звітному періоді забезпечення наступних (майбутніх) витрат, якщо робота, виконана працівниками у цьому періоді, дає їм право на отримання таких виплат у майбутньому. Для виплати в Компанії, відповідно до умов Колективного договору, винагороди за підсумками роботи за рік створюється **забезпечення наступних витрат на виплату винагороди за підсумками роботи за рік**. Винагорода виплачується після підведення підсумків виробничо-господарської діяльності Компанії за рік. Забезпечення відображається в складі поточних зобов'язань.

Для відшкодування наступних (майбутніх) операційних витрат на виплату відпусток створюються **забезпечення наступних витрат на виплати відпусток працівникам**. Працівник має право на щорічну відпустку за відпрацьований робочий рік, який відлічується з дня укладання трудового договору, відповідно у підприємства виникають зобов'язання щодо надання щорічної відпустки працівнику. Виплати, що переносяться на майбутні періоди та можуть використовуватися в майбутніх періодах, якщо права поточного періоду не використані повністю,

є накопичувані. Зобов'язання виникає з того моменту, як працівники починають надавати послуги, що збільшують їхні права на майбутні оплати періодів відсутності.

Забезпечення, пов'язані з виплатами працівникам, створюються з урахуванням єдиного внеску на обов'язкове державне соціальне страхування.

Компанія **визнає дохід**, коли вона задовольняє зобов'язання щодо виконання, передаючи обіцяний товар або послугу клієнтові. Актив передається, коли клієнт отримує контроль над таким активом.

Для кожного зобов'язання щодо виконання, Компанія визначає на момент укладення договору, чи задовольнить вона це зобов'язання щодо виконання з плином часом, чи ж вона задовольнить це зобов'язання щодо виконання у певний момент часу. Якщо Компанія не задовольнить зобов'язання щодо виконання з плином часу, то це зобов'язання щодо виконання задовольняється у певний момент часу.

Контроль над активом означає здатність керувати використанням активу та отримувати практично всю решту вигід від нього. Контроль включає в себе спроможність заборонити іншим суб'єктам господарювання керувати використанням активу та отримувати вигоди від нього. Вигоди від активу – це потенційні грошові потоки (надходження грошових коштів або економія грошових коштів, які вибувають), які можуть бути отримані безпосередньо чи опосередковано багатьма способами, наприклад, шляхом:

- а) використання активу для виробництва товарів або надання послуг (у тому числі державних послуг);
- б) використання активу для підвищення вартості інших активів;
- в) використання активу для погашення зобов'язання або зменшення витрат;
- г) продажу або обміну активу;
- г) надання активу у заставу як забезпечення позики;
- д) утримання активу.

Визнання доходу за договорами з клієнтами проходить за наступною моделлю із п'яти кроків:

- Крок 1: Ідентифікація договору;
- Крок 2: Ідентифікація зобов'язань, що підлягають виконанню в рамках договору;
- Крок 3: Визначення ціни операції;
- Крок 4: Розподіл ціни операції на зобов'язання, що підлягають виконанню;
- Крок 5: Визнання виручки.

Дохід від реалізації електроенергії за договорами на постачання електроенергії Компанія визначає як зобов'язання щодо виконання, які задовольняються з плином часу, так як відбувається передача серії відокремлених товарів або послуг, які по суті є однаковими та передаються клієнтові за однією і тією самою схемою.

Протягом звітнього та попереднього періоду Компанія реалізовувала електричну енергію відповідно Закону України від 13.04.2017 № 2019-VIII «Про ринок електричної енергії» (зі змінами) (далі – Закон № 2019), Правил ринку, Правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку. Компанія реалізує електричну енергію на всіх сегментах ринку електричної енергії на всій території України.

Дохід від реалізації визнається за вирахуванням податку на додану вартість, акцизного податку та інших аналогічних обов'язкових платежів.

Оцінка ступеня завершеності операцій з надання послуг (виконання робіт) з іншої реалізації також здійснюється методом оцінки за результатами.

Компанія застосовує практичний прийом, який не передбачає обов'язкового коригування обіцяної суми компенсації з метою урахування істотного компонента фінансування, якщо очікується, що період між передачею продукції (робіт, послуг) клієнтові та часом оплати становитиме не більше одного року. Також Компанія застосовує практичний прийом, за яким

додаткові витрати на отримання договору з клієнтом не капіталізуються, якщо період виконання договору не перевищує одного року.

Оренда активів обліковується відповідно до МСФЗ 16 «Оренда». Якщо Компанія виступає в договорі орендарем, передбачається визнання активу у вигляді права користування за моделлю собівартості та зобов'язання з орендних платежів, які дисконтуються із застосуванням припустимої ставки відсотка в оренді. Для нарахування амортизації активів у вигляді права користування застосовується прямолінійний метод. Компоненти, що є орендною платою, обліковуються окремо від компонентів, що не є орендною платою, в складі інших необоротних активів. Звільнення від визнання оренди застосовується для короткострокової оренди та оренди малоцінних активів у межах суттєвості, яка складає 150 тис. грн для базового активу оренди, коли він є новим. Станом 31.12.2021 в Компанії обліковуються активи у вигляді права користування, зокрема, офісні приміщення.

Також Компанією, як орендодавцем, станом на кінець звітного року передано в оренду основні засоби за такими групами: будівлі, споруди та передавальні пристрої, машини та обладнання, транспортні засоби, інструменти, прилади (меблі), інвентар та інші основні засоби.

Договори оренди, за якими у Компанії залишаються практично всі ризики і вигоди від володіння базовим активом, класифікуються як операційна оренда. Класифікацію оренди здійснюють на дату початку дії оренди та можуть змінювати у разі модифікації оренди.

Компанія визнає орендні платежі від операційної оренди як дохід на прямолінійній основі так як такий підхід відображає модель отримання вигід від використання базового активу.

Державні гранти та безоплатно отримані активи визнаються як доходи майбутніх періодів, коли існує достатня впевненість у тому, що грант або актив буде отриманий та що Компанія виконає всі умови, пов'язані з цим грантом. Гранти, які компенсують витрати, понесені Компанією, визнаються у прибутку на систематичній основі протягом тих періодів, в яких були визнані відповідні витрати. Безоплатно отримані активи обліковуються за справедливою вартістю. Вартість безоплатно отриманих оборотних активів, оборотних і необоротних активів, оприбуткованих за результатами інвентаризації, визнається у прибутку одночасно з визнанням активу за справедливою вартістю. Гранти, що компенсують вартість активу, придбаного Компанією, або вартість безоплатно отриманих необоротних активів визнаються у прибутку на систематичній основі протягом строку корисного використання активу пропорційно нарахованій амортизації.

Безоплатна передача майна за рішенням органу, уповноваженого управляти державним майном, або органу місцевого самоврядування відображається у складі витрат звітного періоду.

Фінансові доходи включають процентний дохід з інвестованих коштів. Процентний дохід визнається у міру нарахування в прибутку з використанням методу ефективної ставки відсотка.

Фінансові витрати включають витрати на виплату відсотків за позиковими коштами, за орендованими активами і вивільнення дисконту за забезпеченнями. Витрати на позики, які не мають безпосереднього відношення до придбання, будівництва або виробництва кваліфікованого активу, відповідного певним критеріям, визнаються у витратах з використанням методу ефективної ставки відсотка.

Позикові кошти. Позикові кошти спочатку визнаються за справедливою вартістю, за вирахуванням витрат, понесених на проведення операції, а в подальшому обліковуються за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної ставки відсотка.

Капіталізація витрат за позиковими коштами. Загальні та специфічні витрати за позиковими коштами, які прямо відносяться до придбання, будівництва або виробництва активів, підготовка яких до використання за призначенням або продажу обов'язково потребує тривалого часу (кваліфікаційні активи), капіталізуються у складі вартості цих активів, якщо датою початку капіталізації є 1 січня 2009 року або подальша дата.

Дата початку капіталізації настає, коли (а) Компанія несе витрати, пов'язані з кваліфікаційним активом; (б) вона несе витрати за позиковими коштами; та (в) вона вдається до дій, необхідних для підготовки активу до використання за призначенням або продажу.

Капіталізація витрат за позиковими коштами здійснюється до дати, до якої актив стає практично готовим до його використання чи продажу.

Компанія капіталізує витрати за позиковими коштами, яких можна було б уникнути, якби не здійснювались капітальні витрати на кваліфікаційний актив.

Капіталізації підлягають витрати за:

- запозиченнями, які безпосередньо пов'язані зі створенням кваліфікованого активу (на щомісячній основі);

- запозиченнями, що безпосередньо не пов'язані зі створенням кваліфікованого активу (щоквартально).

Фінансові витрати за запозиченнями, які не пов'язані зі створенням кваліфікованого активу капіталізації не підлягають.

Окрім власне нарахованих відсотків за позиками, капіталізації також підлягають витрати за надання державних гарантій та витрати на сплачені одноразові комісії (щомісячне списання витрат від амортизації дисконту).

Компанією залучаються позики у іноземній валюті, але курсові різниці не розглядаються як складова частина фінансових витрат на позикові кошти з метою капіталізації.

Капіталізовані витрати за позиковими коштами розраховуються за середньою вартістю залученого фінансування Компанії (середньозважені процентні витрати відносяться до витрат, пов'язаних із кваліфікаційним активом), крім випадків, якщо позикові кошти були залучені з конкретною метою отримання кваліфікаційного активу. В такому випадку здійснюється капіталізація фактично понесених витрат за позиковими коштами за вирахуванням інвестиційного доходу від тимчасового вкладення цих позикових коштів.

Прибутки і збитки на нетто-основі відображаються за такими операціями:

- купівля-продаж валюти;
- курсові різниці;
- первісне визнання та доходи/витрати від зміни вартості активів, які обліковуються за справедливою вартістю;
- інша реалізація непоточних активів, утримуваних для продажу, ТМЦ, робіт, послуг, оренда;
- втрати від знецінення, зменшення корисності/дохід від відновлення вартості раніше знецінених активів;
- штрафи, пені, неустойки нараховані та отримані;
- збільшення/зменшення резерву очікуваних кредитних збитків;
- поточні державні гранти та пов'язані з умовами їх отримання витрати;
- зміни в оцінці забезпечення витрат на поводження з ВЯП та ЗЕ;
- витрати на відсотки за забезпеченням ЗЕ та відсотковий дохід від активу ЗЕ;
- дооцінка в межах попередньої уцінки/уцінка необоротних активів;
- списання необоротних активів, заміна окремих складових (компонентів) основних засобів.

Обов'язкове відрахування частини прибутку до державного бюджету відповідно до нормативних документів відображається як зменшення накопиченого нерозподіленого прибутку або збільшення непокритого збитку в тому періоді, до якого відноситься прибуток.

Податок на прибуток складається з поточного та відстроченого податків. Поточний податок та відстрочений податок визнаються у доходах чи витратах, за винятком випадків, коли вони відносяться до угоди з об'єднання бізнесу або до статей, визнаних безпосередньо у власному капіталі або в іншому сукупному доході.

Поточний податок на прибуток це податок до сплати чи відшкодування, розрахований на основі оподаткованого прибутку чи збитку за рік з використанням ставок оподаткування, що діють або превалюють на звітну дату, та будь-яких коригувань податку, що підлягає сплаті за попередні періоди.

Відстрочений податок визнається за тимчасовими різницями між балансовими сумами активів та зобов'язань, які використовуються для цілей фінансової звітності, та сумами, які використовуються для цілей оподаткування, та оцінюється виходячи з податкових ставок, які, як очікується, будуть застосовуватися до тимчасових різниць у момент їх сторнування, відповідно до норм законодавства, які діють або є практично введеними у дію на звітну дату.

Відстрочений податковий актив визнається за тимчасовими різницями, якщо існує ймовірність отримання у майбутньому оподаткованого прибутку, за рахунок якого можуть бути використані ці тимчасові різниці. Сума відстрочених податкових активів аналізується на кожну звітну дату та зменшується, якщо реалізація відповідних податкових вигід більш не є вірогідною.

Звіт про рух грошових коштів складається за прямим методом. Сплачені проценти та інші фінансові витрати, пов'язані із запозиченнями, розподіляються між інвестиційною та фінансовою діяльністю пропорційно фактично понесеним витратам, які капіталізовані або включені до поточних витрат відповідно. Сплата податку на прибуток відображається в русі коштів від операційної діяльності, сплачена частина чистого прибутку державних підприємств, що перераховується до бюджету, – як сплачені дивіденди в русі коштів у результаті фінансової діяльності.

3.2 Зміни в обліковій політиці

Протягом 2021 року до облікової політики зміни не вносились.

4. Нові та переглянуті стандарти та інтерпретації

4.1 Нові та переглянуті стандарти та інтерпретації, що повинні застосовуватись Компанією

Компанія прийняла до застосування такі нові і переглянуті стандарти і тлумачення, а також поправки до них, для облікових періодів, які починають діяти на або після 1 січня 2021 року.

Наступні змінені стандарти набули чинності у 2021 році, але не мали суттєвого впливу на Компанію:

- Реформа базової процентної ставки (IBOR) – зміни МСФЗ 9, МСБО 39, МСФЗ 7, МСФЗ 4 та МСФЗ 16 – Етап 2 (опубліковані 27 серпня 2020 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2021 року або після цієї дати).
- Зміни до МСФЗ (IFRS) 16 “Оренда” – Поступки з оренди, пов'язані з COVID-19 (опубліковані 31 березня 2021 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 квітня 2021 року або після цієї дати).

4.2 МСФЗ та інтерпретації, що не набули чинності

Були опубліковані окремі нові стандарти та інтерпретації, що будуть обов'язковими для застосування Компанією у річних періодах, починаючи з 1 січня 2022 року та пізніших періодах. Компанія не застосовувала ці стандарти та інтерпретації до початку їх обов'язкового застосування.

Стандарти, які були схвалені:

- Зміни до МСФЗ (IFRS) 3 “Об'єднання бізнесу”, МСБО (IAS) 16 “Основні засоби” та МСБО (IAS) 37 “Резерви, умовні зобов'язання та умовні активи” і Щорічні удосконалення МСФЗ 2018-2020 років (опубліковані 14 травня 2020 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2022 року або після цієї дати);
- МСФЗ (IFRS) 17 Договори страхування” (опубліковані 18 травня 2017 року зі змінами

опублікованими 25 червня 202 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати);

- Зміни до МСБО (IAS) 1 “Подання фінансової звітності”, до Практичних рекомендацій № 2 з МСФЗ “Формування суджень щодо суттєвості” (опубліковані 12 лютого 2021 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати);

- Зміни до МСБО (IAS) 8 “Облікові політики, зміни у бухгалтерських оцінках та помилки” – Визначення облікових оцінок (опубліковані 12 лютого 2021 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати);

Стандарти, які поки не були схвалені:

- Зміни до МСБО (IAS) 1 “Подання фінансової звітності” – Класифікація зобов’язань як короткострокові та довгострокові (опубліковані 23 січня 2020 року та 15 липня 2020 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати);

- Поправки до МСБО 12 «Податки на прибуток: відстрочений податок, пов’язаний з активом та зобов’язанням, що виникають в результаті однієї операції (опубліковані 7 травня 2021 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати);

- Зміни до МСФЗ 17 Договори страхування: Початкове застосування МСФЗ 17 та МСФЗ 9 – Порівняльна інформація (опубліковані 9 грудня 2021 р. і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2023 року або після цієї дати).

Якщо інше не зазначено вище, не очікується суттєвого впливу цих нових стандартів та інтерпретацій на фінансову звітність Компанії.

5. Виправлення помилок і зміни у фінансовій звітності

Будь-яких помилок попередніх періодів, а саме: пропусків або викривлень у фінансовій звітності за один або кілька попередніх періодів, які виникають через невикористання або зловживання достовірною інформацією, яка була наявна, коли фінансову звітність за ті періоди затвердили до випуску; за обґрунтованим очікуванням, могла бути отриманою та врахованою при складанні та поданні цієї фінансової звітності, не було виявлено.

Також за попередні звітні періоди не було виявлено та, відповідно, виправлено в цій звітності помилок, які були помилками у математичних підрахунках, у застосуванні облікової політики, помилками, допущеними внаслідок недогляду або неправильної інтерпретації фактів, а також унаслідок шахрайства.

6. Необоротні активи

6.1 Основні засоби

Для обліку основних засобів Компанія застосовує такі судження та оцінки.

Компанія є оператором атомних електростанцій на підставі ліцензій, виданих Державним комітетом ядерного регулювання. Ці ліцензії припускають 30-річний строк корисного використання кожного ядерного реактора з дати введення в експлуатацію. Можливість продовження строків корисного використання ядерних реакторів передбачена в «Енергетичній стратегії України на період до 2035 року», схваленій розпорядженням Кабінету міністрів України від 18 серпня 2017 року № 605-р.

Компанія змогла продовжити термін дії існуючих ліцензій на експлуатацію блоків №1, №2 Рівненської АЕС у 2010 році на 20 років, блоку №1 Южно-Української АЕС у 2013 році на 10 років та блоку №2 Южно-Української АЕС у 2015 році на 10 років, блоків №1, №2 Запорізької АЕС у 2016 році на 10 років, блоку №3 Запорізької АЕС у 2017 році на 10 років, блоку № 4 Запорізька АЕС у 2018 році на 10 років, блоку № 3 Рівненська АЕС у 2018 році на 20 років, блоку № 1 Хмельницької АЕС у 2019 році на 10 років, блоку № 3 Южно-Української АЕС у 2019 році на 10 років.

На початку 2021 року було отримано ліцензію на продовження експлуатації енергоблоку

№ 5 Запорізької АЕС з датою наступної періодичної переоцінки безпеки - до 27 травня 2030 року.

Керівництво вважає, що всі технічні дослідження і роботи (включаючи наступні періодичні переоцінки безпеки) будуть успішно завершені та будуть отримані ліцензії на експлуатацію у понад проектний строк протягом 20 років для всіх ядерних реакторів. З огляду на вищезазначене, Компанія застосовує строк корисного використання не менше 50 років з метою розрахунку амортизації для всіх енергоблоків. У поняття «енергоблок» входять об'єкти, що переважно належать до груп основних засобів як то будівлі, споруди та передавальні пристрої, машини та обладнання.

Оцінені строки корисного використання основних засобів такі:

Групи основних засобів	31.12.2021		31.12.2020	
	min	max	min	max
Будівлі	8	130	8	130
Споруди та передавальні пристрої	3	125	3	125
Машини та обладнання	2	100	2	78
Транспортні засоби	5	49	5	46
Інструменти, прилади, інвентар	2	70	2	70
Інші основні засоби	1	65	1	65

Рух основних засобів протягом звітного 2021 та попереднього 2020 років відображений в таблиці:

	Примітки	Первісна вартість	Знос	тис. грн Залишкова вартість
Станом на 31.12.2019		511 095 442	(348 152 934)	162 942 508
Надходження, в т.ч.		8 062 517	-	8 062 517
введено з капінвестицій		2 461 301	-	2 461 301
в т.ч. безоплатно отримані НКІ		41 130	-	41 130
безоплатно отримані ОЗ		8 425	-	8 425
реконструкція, модернізація		5 582 416	-	5 582 416
оприбутковано за результатами інвентаризації та інше		10 375	-	10 375
Переведено до/зі складу інвестиційної нерухомості		283	(138)	145
Вибуло за рік основних засобів		(741 820)	591 497	(150 323)
переведено до необоротних активів, утримуваних для продажу (чиста сума)		(5 446)	13 052	7 606
списано		(726 352)	574 069	(152 283)
передано безоплатно		(10 022)	4 376	(5 646)
Знецінення (-)/відновлення (+)корисності		-	(1 179)	(1 179)
Нарахована амортизація		-	(8 858 806)	(8 858 806)
Станом на 31.12.2020		518 416 422	(356 421 560)	161 994 862
Надходження, в т.ч.		11 779 168	-	11 779 168
введено з капінвестицій		3 051 238	-	3 051 238
в т.ч. безоплатно отримані НКІ		47 417	-	47 417
безоплатно отримані ОЗ		2 345	-	2 345
реконструкція, модернізація		8 717 317	-	8 717 317
оприбутковано за результатами інвентаризації та інше		8 268	-	8 268
Переведено до/зі складу інвестиційної нерухомості		14 778	(11 397)	3 381

	Примітки	Первісна вартість	Знос	Залишкова вартість
Вибуло за рік основних засобів		(685 776)	515 547	(170 229)
переведено до необоротних активів, утримуваних для продажу (чиста сума)	a	(7 512)	3 373	(4 139)
списано		(651 084)	492 422	(158 662)
передано безоплатно	b	(27 180)	19 752	(7 428)
Знецінення (-)/відновлення (+)корисності	c	-	(16 872)	(16 872)
в т.ч. за рахунок капіталу в дооцінках		-	(5 232)	(5 232)
Нарахована амортизація		-	(9 244 886)	(9 244 886)
Станом на 31.12.2021		529 524 592	(365 179 168)	164 345 424

Далі більш детально розкрита інформація щодо руху основних засобів протягом звітного періоду:

а) Компанією переведено до складу необоротних активів, утримуваних для продажу, об'єкти балансовою вартістю 4 139 тис. грн (первісна вартість – 7 512 тис. грн), а саме:

- об'єкти ВП ЮУАЕС відповідно до наказів Фонду державного майна (далі – ФДМУ) від 27.12.2018 № 1637 та від 06.01.2021 № 5 балансовою вартістю 29 тис. грн (первісна вартість – 742 тис. грн) з їх подальшою реалізацією ФДМУ із зарахуванням коштів від реалізації до державного бюджету України;

- вибуття нерухомого майна ВП ХАЕС балансовою вартістю 4 110 тис. грн (первісна вартість – 6 770 тис. грн) відповідно до рішення Нетішинського міського суду Хмельницької області від 19.05.2021 по справі № 679/13/21.

б) Безоплатна передача майна протягом 2021 року здійснювалась за рішеннями уповноваженого органу управління або відповідно до законодавства України щодо приватизації житла. Всього за 2021 рік безоплатно передано основних засобів балансовою вартістю 7 428 тис. грн (первісна вартість – 27 180 тис. грн), у тому числі приватизоване житло в м. Вараш та в м. Енергодар балансовою вартістю 7 343 тис. грн (первісна вартість – 25 995 тис. грн), об'єкт ВП ЗАЕС відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 19.05.2021 № 481-р «Про передачу нежитлового приміщення у власність Енергодарської міської територіальної громади» та акту приймання-передачі, затвердженого рішенням Виконавчого комітету Енергодарської міської територіальної громади від 17.06.2021 № 175 балансовою вартістю 58 тис. грн (первісна вартість – 71 тис. грн), обладнання ВП АРС за рішенням уповноваженого органу управління відповідно до спільного наказу Міністерства енергетики України та Державного агентства України з управління зоною відчуження від 01.10.2020 № 630/193-20 на баланс ДСП «Чорнобильська АЕС» балансовою вартістю 27 тис. грн (первісна вартість – 1 114 тис. грн);

в) Відповідно до вимог МСБО 36 «Зменшення корисності активів» Компанія проводить тестування активів на предмет наявності ознак знецінення, можливості планованого використання в подальшому тощо. За результатами здійсненого аналізу знецінено об'єктів основних засобів на 16 872 тис. грн (основна сума знецінення 16 869 тис. грн – це знецінення житлового фонду, яке обліковувалось на ВП Запорізька АЕС, та в подальшому вибуло з балансу Компанії в зв'язку з його приватизацією).

Рух основних засобів за групами ОЗ у 2021 та 2020 роках приведений нижче:

	Земельні ділянки	Будівлі, споруди та передавальні пристрої	Машини та обладнання	Транспортні засоби	Інші основні засоби	тис. грн Всього
Первісна переоцінена вартість						
Станом на 31.12.2019	439	138 466 964	366 867 560	2 699 354	3 061 125	511 095 442
Надходження	-	390 523	7 053 159	414 114	204 721	8 062 517
Передачі та рекласифікація	-	(5 335)	(7 606)	12 544	680	283
Вибуття	-	(20 526)	(711 117)	(385)	(9 792)	(741 820)
Станом на 31.12.2020	439	138 831 626	373 201 996	3 125 627	3 256 734	518 416 422
Надходження	-	874 337	10 213 266	532 234	159 331	11 779 168
Передачі та рекласифікація	-	31 520	(21 721)	-	4 979	14 778*
Вибуття	-	(50 274)	(605 034)	(2 271)	(28 197)	(685 776)
Станом на 31.12.2021	439	139 687 209	382 788 507	3 655 590	3 392 847	529 524 592
Накопичений знос та зменшення корисності						
Станом на 31.12.2019	-	(90 653 046)	(252 866 742)	(2 331 123)	(2 302 023)	(348 152 934)
Передачі та рекласифікація	-	7 957	(6 876)	(525)	(694)	(138)
Зменшення корисності	-	-	(1 179)	-	-	(1 179)
Нараховано амортизації в т.ч. виробничим методом	-	(2 533 428)	(6 169 071)	(49 813)	(106 494)	(8 858 806)
Вибуло	-	21 446	559 888	385	9 778	591 497
Станом на 31.12.2020	-	(93 157 071)	(258 483 980)	(2 381 076)	(2 399 433)	(356 421 560)
Передачі та рекласифікація	-	(24 095)	16 066	-	(3 368)	(11 397)*
Зменшення корисності	-	(16 869)	-	-	(3)	(16 872)
Нараховано амортизації в т.ч. виробничим методом	-	(2 557 035)	(6 499 971)	(61 260)	(126 620)	(9 244 886)
Вибуття	-	36 553	456 714	2 258	20 022	515 547
Станом на 31.12.2021	-	(95 718 517)	(264 511 171)	(2 440 078)	(2 509 402)	(365 179 168)
Чиста балансова вартість						
На 31.12.2019	439	47 813 918	114 000 818	368 231	759 102	162 942 508
На 31.12.2020	439	45 674 555	114 718 016	744 551	857 301	161 994 862
На 31.12.2021	439	43 968 692	118 277 336	1 215 512	883 445	164 345 424

*Результатом рекласифікації є вартість основних засобів, що були переведені зі складу інвестиційної нерухомості.

**Виробничий метод нарахування амортизації використовується для частини об'єктів основних засобів ВП «Атомремонтсервіс», ВП «Атоменергомаш».

Справедлива вартість основних засобів була визначена професійними незалежними оцінювачами станом на 31.08.2012 та відповідає Рівню 3 ієрархії визначення справедливої вартості.

При проведенні незалежної оцінки були використані такі підходи:

- Витратний підхід для визначення вартості земельних поліпшень, споруд, передавальних пристроїв та технологічного обладнання: метод прямого відтворення для унікальних об'єктів нерухомості, метод заміщення;
- Порівняльний підхід земельних поліпшень, технологічного обладнання, транспорту, спеціальної техніки, офісної техніки: метод прямого порівняння, метод попарного порівняння;
- Доходний підхід: метод дисконтування грошових потоків.

При оцінці колісних транспортних засобів та спецтехніки використовувався також комбінований підхід.

За оцінкою керівництва Компанії балансова вартість основних засобів суттєво не відрізняється від їх справедливої вартості, що розкрито в Примітці 6.3.

Відповідно до МСБО 16 «Основні засоби» Компанія представляє додаткові розкриття щодо необоротних активів:

	31.12.2021	31.12.2020
Первісна (переоцінена) вартість повністю амортизованих основних засобів	12 161 227	12 193 795
Первісна вартість основних засобів, які вибули для продажу	7 512	7 992
Первісна вартість/Знос основних засобів, щодо яких існують обмеження права власності (ОЗ у АР Крим)	135 287	135 287
Первісна вартість основних засобів, що перебувають у податковій заставі	91 934	2 948 930
Знос основних засобів, що перебувають у податковій заставі	(33 246)	(1 964 107)
Вартість основних засобів, що взяті в оренду (короткострокова та оренда малоцінних ОЗ)	2 019	1 356

У Звіті про фінансові результати (Звіті про сукупний дохід) амортизація основних засобів включена до таких статей:

	2021	2020
Операційні витрати:	9 225 269	8 837 665
Собівартість реалізованої продукції	9 155 354	8 764 937
Адміністративні витрати	21 475	21 046
Витрати на збут	1 646	1 440
Інші операційні витрати	33 558	36 391
Зміна незавершеного виробництва	13 236	13 851
Крім того амортизація в капітальних інвестиціях	19 617	21 141

Рух активів у стадії створення (незавершених капітальних інвестицій, скорочено - НКІ) за 2021 та попередній 2020 роки представлений нижче:

	Капітальне будівництво	Придбання (виготовлення) основних засобів	нематеріальних активів	Всього
Станом на 01.01.2020, у т.ч.	15 377 085	1 104 293	103 310	16 584 688
Первісна вартість	15 854 718	1 125 611	103 310	17 083 639
Знецінення НКІ	(477 633)	(21 318)	-	(498 951)
Інвестиції за звітний період, у т.ч.	9 940 653	1 273 061	123 571	11 337 285
капіталізовані фінансові витрати	361 482	-	-	361 482
безоплатно отримані	87 465	2 079	-	89 544
Вибуття капітальних інвестицій, в т.ч.	(6 776 374)	(1 489 179)	(29 196)	(8 294 749)
збільшено вартість необоротних активів	(6 558 859)	(1 484 858)	(29 196)	(8 072 913)
у т.ч. безоплатно отримані	(32 299)	(8 831)	-	(41 130)
списано	(133)	(6)	-	(139)
у т.ч. за рахунок знецінення	(2 245)	-	-	(2 245)
знецінено	(31 301)	(378)	-	(31 679)
переведено до НА, утримуваних для продажу	(8 865)	-	-	(8 865)
переведено в запаси	(177 216)	(3 937)	-	(181 153)
Станом на 31.12.2020, у т.ч.	18 541 364	888 175	197 685	19 627 224
Первісна вартість	19 048 053	909 871	197 685	20 155 609
Знецінення НКІ	(506 689)	(21 696)	-	(528 385)
Інвестиції за звітний період, у т.ч.	10 590 905	2 379 477	139 397	13 109 779
капіталізовані фінансові витрати	382 114	-	-	382 114

	Капітальне будівництво	Придбання (виготовлення) основних засобів	нематеріальних активів	Всього
безоплатно отримані	131 914	1 419	7 094	140 427
Вибуття капітальних інвестицій, в т.ч.	(9 399 678)	(2 474 864)	(94 947)	(11 969 489)
збільшено вартість необоротних активів	(9 293 763)	(2 474 792)	(94 621)	(11 863 176)
у т.ч. безоплатно отримані	(45 998)	(1 419)	(7 094)	(54 511)
списано (балансова вартість)	(13)	-	-	(13)
знецінено а)	(647)	-	-	(647)
переведено до необоротних активів, утримуваних для продажу	(829)	(12)	-	(841)
у т.ч. за рахунок знецінення	-	(5)	-	(5)
переведено в запаси	(104 426)	(60)	(326)	(104 812)
Станом на 31.12.2021, у т.ч.	19 732 591	792 788	242 135	20 767 514
Первісна вартість	20 239 927	814 484	242 135	21 296 546
Знецінення НКІ	(507 336)	(21 696)	-	(529 032)

а) Відповідно до вимог МСБО 36 «Зменшення корисності активів» у ході щорічної інвентаризації на індивідуальній основі проведена оцінка необоротних активів на предмет застаріння, можливості планованого використання в подальшому тощо. За результатами здійсненого аналізу в 2021 році знецінено об'єктів незавершеного капітального будівництва на суму 652 тис. грн (у 2020 році – 31 679 тис. грн). Основна сума знецінення 534 тис. грн в 2021 році – це знецінення об'єктів незавершеного будівництва Запорізької АЕС, серед яких як об'єкти виробничого призначення, так і соціально-культурного.

На 31 грудня 2021 та 2020 років основні засоби не були надані в якості забезпечення за кредитами та позиками.

Станом на 31 грудня 2021 року в Компанії обліковуються договори на придбання в майбутньому виробничого обладнання та капітальне будівництво на суму 16 772 402 тис. грн (2020 рік – 15 032 485 тис. грн).

Інформація щодо чистої балансової вартості основних засобів за історичною вартістю не розкривається в цих примітках, оскільки, враховуючи параграф ЯХ35 Концептуальної основи фінансової звітності, обчислення для отримання такої інформації вимагають від Компанії надмірних витрат та зусиль (ведення третього виду обліку, окрім бухгалтерського та податкового), які, на думку Компанії, не виправдані вигодами від подання у звітності такої інформації.

6.2 Нематеріальні активи

Нематеріальні активи представлені в звітності у вигляді прав користування майном (безстрокові права користування земельними ділянками), авторських та суміжних з ними прав (вартість прав на використання певних технологій щодо виробництва та організації виробництва, комплекти конструкторської та технічної документації), комп'ютерних програм та інших нематеріальних активів (ліцензій, дозволів, патентів тощо). Строки корисного використання нематеріальних активів у 2021 та 2020 роках представлені в таблиці:

Групи нематеріальних активів	31.12.2021		31.12.2020	
	min	max	min	max
Право користування майном	-	-	-	-
Авторське право та суміжні з ними права	2	14	2	30
Комп'ютерне програмне забезпечення	2	30	2	30
Патенти та ліцензії, інші нематеріальні активи	2	29	2	29

Рух нематеріальних активів за 2021 рік представлений в таблиці.

Групи нематеріальних активів	31.12.2020	Надійшло	Вибуття	Нараховано амортизації	Інші зміни	тис. грн
						31.12.2021
Права користування майном	4 083	85	(41)	-	-	4 127
Права на комерційні позначення	8	29	-	(5)	-	32
первісна вартість	14	29	-	-	-	43
амортизація	(6)	-	-	(5)	-	(11)
Авторське право та суміжні з ним права	60 096	11 781	-	(1 887)	(50 972)	19 018
первісна вартість	121 972	11 781	-	-	(94 569)	39 184
амортизація	(61 876)	-	-	(1 887)	43 597	(20 166)
Комп'ютерні програми	253 778	80 356	-	(51 416)	50 092	332 810
первісна вартість	456 371	80 356	(2 663)	-	88 526	622 590
амортизація	(202 593)	-	2 663	(51 416)	(38 434)	(289 780)
Інші нематеріальні активи	1 003	4 989	(3)	(375)	880	6 494
первісна вартість	1 957	4 989	(4)	-	6 043	12 985
амортизація	(954)	-	1	(375)	(5 163)	(6 491)
Всього	318 968	97 240	(44)	(53 683)	-	362 481
первісна вартість	584 397	97 240	(2 708)	-	-	678 929
амортизація	(265 429)	-	2 664	(53 683)	-	(316 448)

Рух нематеріальних активів за 2020 рік представлений в таблиці (перераховано).

Групи нематеріальних активів	31.12.2019	Надійшло	Вибуття	Нараховано амортизації	Інші зміни	тис. грн
						31.12.2020
Права користування майном	3 998	111	(26)	-	-	4 083
Права на комерційні позначення	10	-	-	-	(2)	8
первісна вартість	14	-	-	-	-	14
амортизація	(4)	-	-	-	(2)	(6)
Авторське право та суміжні з ним права	76 418	8	-	(16 330)	-	60 096
первісна вартість	139 005	8	(17 041)	-	-	121 972
амортизація	(62 587)	-	17 041	(16 330)	-	(61 876)
Комп'ютерні програми	266 444	29 021	-	(41 687)	-	253 778
первісна вартість	427 439	29 021	(89)	-	-	456 371
амортизація	(160 995)	-	89	(41 687)	-	(202 593)
Інші нематеріальні активи	1 153	56	(18)	(188)	-	1 003
первісна вартість	1 971	56	(70)	-	-	1 957
амортизація	(818)	-	52	(188)	-	(954)
Всього	348 023	29 196	(44)	(58 207)	-	318 968
первісна вартість	572 427	29 196	(17 226)	-	-	584 397
амортизація	(224 404)	-	17 182	(58 207)	-	(265 429)

У Звіті про фінансові результати (Звіті про сукупний дохід) амортизація нематеріальних активів включена до таких статей:

	2021	2020
Операційні витрати:	53 057	57 387
Собівартість реалізованої продукції	52 470	55 929
Адміністративні витрати	254	256
Інші операційні витрати	449	662
Зміна незавершеного виробництва	(116)	540
Крім того амортизація в капітальних інвестиціях	626	820

тис. грн

Ознак знецінення нематеріальних активів станом на 31.12.2021 та на 31.12.2020 не виявлено.

Станом на 31 грудня 2020 року в Компанії обліковуються договори на придбання у майбутньому нематеріальних активів на суму 60 873 тис. грн (2020 рік – 58 675 тис. грн).

6.3 Оцінка суми очікуваного відшкодування основних засобів, незавершених капітальних інвестицій та нематеріальних активів

Попередня переоцінка вартості основних засобів проводилась станом на 31 серпня 2012 року. Керівництво очікує, що за умови проведення переоцінки на більш актуальну дату вартість основних засобів, розрахована витратним та порівняльним підходом, буде давати суттєво більший результат, ніж оцінка вартості основних засобів за доходним підходом, який використовується для оцінки економічного знецінення, і, відповідно, справедлива вартість основних засобів зрештою визначатиметься за результатами застосування доходного підходу.

Станом на 31 грудня 2021 року керівництво здійснило оцінку суми очікуваного відшкодування вартості основних засобів на рівні одиниці, що генерує грошові потоки, взявши все підприємство в цілому за одиницю, яка генерує грошові потоки. Зокрема, був підготовлений аналіз дисконтованих потоків грошових коштів на основі припущень щодо очікуваних доходів та витрат, а також ставки дисконтування. За результатами цієї оцінки, ДП «НАЕК «Енергоатом» визначило, що сума очікуваного відшкодування відповідних активів приблизно дорівнює їх балансовій вартості.

При проведенні аналізу керівництво побудувало прогнози грошових потоків до оподаткування на основі показників кошторису на 2022 рік та обсягів генерації згідно Стратегічного плану розвитку ДП «НАЕК «Енергоатом» на 2022-2028 роки, затверджених керівництвом. Грошові потоки були продисконтовані з використанням середньозваженої вартості капіталу до оподаткування за ставкою 15,98%. Якщо середньозважена вартість капіталу до оподаткування буде вищою на 1%, це призведе до зменшення вартості відшкодування основних засобів на суму 14 216 000 тисяч гривень.

Грошові потоки на 2022-2024 роки розраховані з використанням прогнозованих індексу споживчих цін та індексу цін виробників відповідно до Постанови КМУ від 31.05.2021 № 586. У розрахунку використано припущення, що індекси зростання цін у період з 2025 по 2031 рік будуть на рівні близько 5%, з поступовим зменшенням до близько 2% у 2041 році та далі у період з 2041 до 2055 року - у розмірі близько 2%.

Основними припущеннями, які використовувались, були:

Ціни на електроенергію. Керівництво припускає, що зростання середньозваженої ціни на електроенергію, що реалізується Компанією, буде корелювати з індексом цін виробників та прогнозованими рівнями цього індексу зазначеними вище. Якщо середньозважена ціна на електроенергію буде нижче на 1% у всіх прогнозованих періодах, це призведе до зменшення вартості відшкодування основних засобів на загальну суму 14 692 000 тисяч гривень.

Обсяги генерації. Керівництво припускає, що обсяги генерації протягом 2022 року приблизно будуть відповідати прогнозованому балансу електроенергії ОЕС України, опублікованому наприкінці 2021 року, що на 2,8% нижче ніж фактичний обсяг у 2021 році. У 2023 та 2024 роках очікується збільшення обсягів генерації на 4,9% та 3,2% відповідно, далі до 2031 року обсяги генерації будуть стабільними. З 2031 по 2055 роки обсяги генерації будуть коригуватись на

відсоток зниження загальної встановленої потужності у зв'язку із плановим виведенням блоків з експлуатації. Якщо очікувані обсяги генерації будуть нижчими на 1%, ніж передбачалося керівництвом у всі прогнозовані періоди, це призведе до зменшення вартості відшкодування основних засобів на загальну суму 14 692 000 тисяч гривень.

Послуга із забезпечення доступності електроенергії для побутових споживачів. Розрахунок вартості послуги із забезпечення доступності електроенергії для побутових споживачів на весь прогнозований період здійснено з урахуванням законодавчої бази, діючої станом на 31.12.2021. Очікуваний обсяг компенсації доступності електроенергії для побутових споживачів у МВт*годинах прийнято для розрахунку стабільним до 2031 року, а з початком виведення блоків з експлуатації зменшений на відсоток зниження загальної встановленої потужності у зв'язку із плановим виведенням блоків з експлуатації. Співвідношення середньозваженої прогнозованої ціни на електроенергію ДП «НАЕК «Енергоатом» до середньозваженої вартості послуг, що надаються постачальниками універсальних послуг, використано на рівні приблизно 57% протягом всього прогнозованого періоду, при цьому ціна на електроенергію для побутових споживачів буде збільшуватись пропорційно росту середньозваженої прогнозованої ціни на електроенергію ДП «НАЕК «Енергоатом». Частка компенсації ДП «НАЕК «Енергоатом» послуги із забезпечення доступності електроенергії для побутових споживачів між виробниками електричної енергії, на яких покладено спеціальні обов'язки, залишена незмінною. Якщо очікувана вартість послуги із забезпечення доступності електроенергії для побутових споживачів буде меншою на 1%, ніж передбачалося керівництвом у всі прогнозовані періоди, це призведе до збільшення вартості відшкодування основних засобів на загальну суму 8 720 000 тисяч гривень.

Витрати на ядерне паливо. Витрати на ядерне паливо розраховані за умови завантаження 15 стандартних партій (для всіх 15 блоків) та на умовах, які були діючими за контрактами на поставку ядерного палива станом на 31 грудня 2021 року. Прогнозні витрати у 2022-2025 роках враховують очікування щодо курсу валют, прогнозу по основним індексам згідно з контрактами на поставку ядерного палива. З 2025 року середнє зростання витрат буде корелювати з індексом цін споживачів та прогнозованими рівнями цього індексу, зазначеними вище. Також обсяги закупівлі ядерного палива будуть коригуватись на відсоток зниження загальної встановленої потужності у зв'язку із плановим виведенням блоків з експлуатації. Якщо очікувані витрати на ядерне паливо будуть меншими на 1%, ніж передбачалося керівництвом у всіх прогнозованих періодах, це призведе до збільшення вартості відшкодування основних засобів на загальну суму 937 000 тисяч гривень.

Витрати на заробітну плату. Витрати на заробітну плату у 2022 році будуть приблизно на рівні 2021 року з подальшим зростанням на 12,4% та 11,1% у 2023 та 2024 роках відповідно. Далі з 2025 року зростання цих витрат буде корелювати із темпами зростання індексів цін виробників, зазначеними вище. Якщо очікувані витрати на заробітну плату будуть меншими на 1%, ніж передбачалося керівництвом у всіх прогнозованих періодах, це призведе до збільшення вартості відшкодування основних засобів на загальну суму 1 330 000 тисяч гривень.

6.4 Інвестиційна нерухомість

Інвестиційна нерухомість, яка обліковується в Компанії за справедливою вартістю, на дату балансу представлена будівлями та спорудами, які передані в оренду. Справедлива вартість інвестиційної нерухомості базується на оцінках незалежних оцінювачів, які мають відповідну професійну кваліфікацію і досвід оцінки.

Інформація щодо руху інвестиційної нерухомості представлена за балансовою вартістю:

	<i>тис. грн</i>	
	2021	2020
Станом на 1 січня	25 498	23 761
Надходження (переведено з ОЗ)	-	-
Вибуло за рік (повернуто до складу ОЗ)	(3 381)	(145)
Вибуло за рік (реалізовано)	-	(442)
Зміни справедливої вартості	(425)	2 324
На кінець звітного періоду	21 692	25 498

Інша інформація, що вимагається МСБО 40 «Інвестиційна нерухомість» для розкриття:

	2021		2020	
	Будівлі	Споруди	Будівлі	Споруди
Дохід від оренди	1 671	20	1 510	20
Прямі витрати, що визнані у зв'язку з утриманням інвестнерухомості, яка генерує дохід від оренди протягом звітного року (обслуговування об'єктів)	(178)	-	(193)	-

6.5 Довгострокова дебіторська заборгованість

Структура та рух у звітному році довгострокової дебіторської заборгованості ДП «НАЕК «Енергоатом»:

	31.12.2021	31.12.2020
Довгострокові позики працівникам:	153 259	150 386
номінальна вартість	296 935	311 452
дисконт	(143 676)	(161 066)
Довгострокові векселі отримані:	43	47
номінальна вартість	63	73
дисконт	(20)	(26)
Реструктуризована дебіторська заборгованість:	102 990	25 969
номінальна вартість	132 180	97 788
дисконт	(29 190)	(36 778)
резерв очікуваних кредитних збитків	-	(35 041)
Інша довгострокова дебіторська заборгованість:	941	1 101
номінальна вартість	3 144	3 418
дисконт	(2 203)	(2 317)
Аванси із строком погашення більше року:	1 491	56 663
сплачено всього	2 851	69 098
податковий кредит	(1 360)	(12 435)
Всього	258 724	234 166

6.6 Інші необоротні активи

Інші необоротні активи представлені в звітності таким чином:

	Примітка	31.12.2021	31.12.2020
Грошові кошти з обмеженим використанням	a	17 663	19 843
у тому числі в банках у стадії ліквідації		867	867
знецінення коштів з обмеженим використанням		(867)	(867)
депозити		17 663	19 843
Аварійний, незнижувальний, централізований запаси, СЯП та інші запаси, які не планується використовувати протягом року	b	2 260 474	1 521 975
Кошти, перераховані до фінансового резерву зняття з експлуатації	c	2 178 211	2 392 460
Аванси на капітальні інвестиції:	d	1 156 537	2 065 644
сплачено всього		1 191 409	2 122 049
податковий кредит		(34 872)	(56 405)
Інші необоротні активи		606	-
Активи у вигляді права користування, первісна вартість	e	138 961	150 879
Активи у вигляді права користування, амортизація	e	(105 986)	(56 236)
Всього		5 646 466	6 094 565

а) Грошові кошти з обмеженим використанням:

	Примітка	31.12.2021		31.12.2020	
		первісна вартість	знецінення	первісна вартість	знецінення
ПАТ «ВіЕйБі Банк»	i	71	(71)	71	(71)
ПАТ «Діамантбанк»	i	689	(689)	689	(689)
АТ «Райффайзен Банк Аваль» Центральне Складовське відділення Херсонської обл.	ii	107	(107)	107	(107)
АТ «Укрексімбанк»	iii	17 663	-	19 843	-
Всього		18 530	(867)	20 710	(867)

тис. грн

i) Відповідно до постанов Правління НБУ щодо неплатоспроможності банків виконавчою дирекцією Фонду гарантування вкладів фізичних осіб прийняті рішення про запровадження тимчасової адміністрації у вказаних банках та розпочато процедуру виведення банків з ринку.

ii) Рахунок відкрито ВП «Донузлавська ВЕС» (АР Крим). Можливість повернення коштів на рахунки Компанії є сумнівною.

iii) Розміщення грошових коштів на рахунку покриття згідно з умовами Договору про надання гарантії, пов'язаної з кредитом, отриманим від Ceska exportni banka, A.S.

b) Компанія має деякі запаси (аварійний, незнижувальний та централізований запаси) та ядерне паливо, які утримуються для забезпечення безперервної роботи АЕС, та які переважно не очікуються до використання протягом 12 місяців з дати балансу. Такі запаси включаються у фінансовій звітності до складу інших необоротних активів.

c) Необхідність формування фінансового резерву на зняття з експлуатації ядерних установок регулюється нормами Закону України від 24.06.2004 № 1868 «Про впорядкування питань, пов'язаних із забезпеченням ядерної безпеки» зі змінами та доповненнями (далі – ЗУ № 1868) та Постановами Кабінету Міністрів України від 27.04.2006 № 594 та від 17.02.2010 № 207 зі змінами та доповненнями.

Згідно із Законами України про державний бюджет Компанія здійснює перерахування до Державного бюджету України коштів фінансового резерву для фінансування заходів щодо зняття з експлуатації ЯУ (далі – ФРЗЕ). Перераховані до Державного бюджету України кошти фінансового резерву обліковуються Державним казначейством на єдиному рахунку спеціального фонду Державного бюджету. У той же час Компанія додатково формує забезпечення на покриття витрат на зняття з експлуатації ЯУ у фінансовій звітності згідно з МСБО 37 «Забезпечення, непередбачені зобов'язання та непередбачені активи».

Компанія має впевненість, що сплачені нею до Державного бюджету України кошти будуть у майбутньому надані Компанії на фінансування робіт зі зняття з експлуатації ЯУ після їх остаточної зупинки. Підставою для такої впевненості є норми законодавства України.

Відповідно до статті 8 ЗУ № 1868 до затвердження проєкту зняття з експлуатації ядерної установки розмір відрахувань експлуатуючої організації (оператора) на спеціальний рахунок встановлюється експертним шляхом у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, виходячи з концепції зняття з експлуатації ядерної установки.

Чинну Концепцію зняття з експлуатації діючих атомних електростанцій України (далі – Концепція) введено в дію з 01.01.2016 згідно з наказом Міненерговугілля від 10.12.2015 № 798. Концепція підлягає перегляду планово через кожні шість років. Оновлену редакцію Концепції мало бути введено в дію в грудні 2021 року.

Враховуючи, що Міненерго не забезпечено своєчасний перегляд чинної Концепції зняття з експлуатації діючих атомних електростанцій України у встановлені терміни, листом від 08.11.2021 № 26/1.2-6.2-18142 строк дії Концепції продовжено до 01.08.2022. Листом Міненерго від 31.03.2022 №26/1.2-6.2-4017 строк дії Концепції продовжено до 31.12.2022.

Розмір щорічних відрахувань до ФРЗЕ планується актуалізувати за результатами перегляду Концепції з урахуванням оновленого розрахунку майбутніх витрат на зняття з експлуатації.

Через те, що фінансування буде здійснюватися у довгостроковій перспективі, кошти, перераховані до фінансового резерву зняття з експлуатації, дисконтовані за реальною довгостроковою ставкою 6,50 % (2020 рік – 5,76%). Пояснення до розрахунку ставки дисконтування наведені у примітці 14. Відповідно до повідомлення державної казначейської служби України кошти, перераховані до ФРЗЕ, обліковуються в спеціальному фонді державного бюджету. Керівництво вважає, що ознак знецінення щодо активу у вигляді коштів, перерахованих до фінансового резерву зняття з експлуатації, не виявлено, відповідно резерв на знецінення активу не створювався.

Станом на 31.12.2021 та 31.12.2020 кошти, перераховані до Державного бюджету України до фінансового резерву зняття з експлуатації, представлені у звітності таким чином:

	2021	2020
Кошти, перераховані до фінансового резерву зняття з експлуатації (первісна вартість), на початок року	5 096 468	4 772 718
Сума дисконту коштів, перерахованих до фінансового резерву зняття з експлуатації, на початок року	(2 704 008)	(3 111 307)
Перераховано коштів до фінансового резерву зняття з експлуатації протягом року	-	323 750
Витрати від відображення за дисконтованою вартістю сум, перерахованих протягом року	-	(221 564)
Вивільнення дисконту*	137 877	124 165
Дохід (витрати) від перерахунку теперішньої вартості активу на дату балансу*	(352 126)	504 698
Кошти, перераховані до фінансового резерву зняття з експлуатації (первісна вартість), на кінець року	5 096 468	5 096 468
Сума дисконту коштів, перерахованих до фінансового резерву зняття з експлуатації, на кінець року	(2 918 257)	(2 704 008)
Залишок на 31 грудня	2 178 211	2 392 460

* відображено як зменшення (збільшення) витрат на вивільнення дисконту за забезпеченням на зняття з експлуатації ЯУ.

д) Протягом 2021 року Компанією сплачено авансів на капітальні інвестиції, які не закриті станом на кінець звітної періоду, на суму 631 278 тис. грн з ПДВ (за 2020 рік – 878 355 тис. грн з ПДВ). Станом на 31.12.2021 в Компанії обліковується 1 191 409 тис. грн авансів на капітальні інвестиції, в тому числі ПДВ на суму 34 872 тис. грн, (станом на 31.12.2020 – 2 122 049 тис. грн, в тому числі ПДВ на суму 56 405 тис. грн).

е) Інформація щодо активів у вигляді права користування розкрита у примітці 19 «Оренда».

7. Запаси

Ядерне паливо та ядерні матеріали станом на 31.12.2021 та 31.12.2020 представлене таким чином:

	31.12.2021	31.12.2020
Ядерне паливо на складі	18 255 813	17 635 140
Ядерні матеріали	1 213 761	572 764
Ядерне паливо в активній зоні	4 880 141	5 124 902
Всього поточний запас ядерного палива та ядерних матеріалів	24 349 715	23 332 806

Відповідно до виробничого плану щодо виробництва електричної та теплової енергії на 2022 рік вартість ядерного палива, яке буде використано у виробництві (списано на собівартість продукції) протягом наступних 12-ти місяців, очікується на рівні 9 831 109 тис. грн.

Запаси, крім ядерного палива та ядерних матеріалів, станом на 31.12.2021 та 31.12.2020 представлені таким чином:

	31.12.2021	31.12.2020
		<i>тис. грн</i>
Запас ТМЦ для поточних виробничих та господарських потреб	2 474 325	2 320 289
Незавершене виробництво	383 894	263 068
Готова продукція	430 011	231 420
Товари	19 746	11 900
Всього поточні запаси	3 307 976	2 826 677

Керівництво оцінює необхідність уцінки запасів до їх чистої вартості реалізації, беручи до уваги строки придбання запасів та ознаки економічного, технічного та фізичного старіння.

Протягом 2021 року було визнано дохід від відновлення вартості раніше знецінених запасів на суму 2 188 тис. грн (у 2020 році Компанія визнала знецінення запасів на суму 4 959 тис. грн).

Станом на 31.12.2021 запаси не перебували у податковій заставі (на 31.12.2020 – у податковій заставі перебували запаси на суму 98 547 тис. грн).

8. Дебіторська заборгованість

8.1 Торговельна дебіторська заборгованість

Поточна дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги представлена в таблиці:

	31.12.2021	31.12.2020
		<i>тис. грн</i>
Дебіторська заборгованість ДП «Енергоринок» (реалізація е/е до 30.06.2019)	11 523 116	11 611 819
Дебіторська заборгованість за е/е за двосторонніми договорами ДП «Гарантований покупець» (спеціальні обов'язки)	3 981 755	7 744 466
Дебіторська заборгованість за е/е на ринку «на добу наперед», внутрішньодобовому та балансуєчому ринках	1 365 643	4 515 339
Дебіторська заборгованість за е/е інших контрагентів (до 01.07.2019)	79 954	79 972
Дебіторська заборгованість за теплову енергію та іншу продукцію*	313 467	291 330
Всього первісна вартість	17 263 935	24 242 926
Резерв очікуваних кредитних збитків на дебіторську заборгованість за електричну енергію ДП «Енергоринок»	(11 523 116)	(11 611 819)
Резерв очікуваних кредитних збитків на дебіторську заборгованість за електричну енергію	(2 870 002)	(292 604)
Резерв очікуваних кредитних збитків на дебіторську заборгованість за теплову та іншу продукцію	(247 520)	(208 916)
Балансова вартість	2 623 297	12 129 587

*під іншою продукцією виключно в цій примітці розуміються послуги за іншими ліцензованими та регульованими видами діяльності: з централізованого водопостачання та водовідведення, комунальних послуг.

Вищезазначена торговельна дебіторська заборгованість визнана фінансовим активом з обліком за амортизованою собівартістю та проведена оцінка очікуваних кредитних ризиків станом на дату річного звіту.

Протягом 2020 та 2021 років Компанія реалізовувала електричну енергію на всіх сегментах ринку електричної енергії відповідно до Закону № 2019.

Станом на 31.12.2021 в ДП «НАЕК «Енергоатом» обліковується як дебіторська заборгованість за електричну енергію, яка реалізовувалась до 30.06.2019 за єдиним тарифом, так і дебіторська заборгованість, яка сформувалась в умовах дії ринку електричної енергії.

Станом на 31.12.2021 дебіторська заборгованість ДП «Енергоринок» (реалізація електричної енергії до 30.06.2019) становить 11 523 116 тис. грн, щодо неї створений резерв очікуваних кредитних збитків у розмірі 100 % обсягу заборгованості.

Питання щодо погашення заборгованості ДП «Енергоринок» вирішується на загальнодержавному законодавчому рівні. Так, 17.06.2020 був прийнятий Закон України № 719-IX «Про заходи, спрямовані на погашення заборгованості, що утворилася на оптовому ринку електричної енергії», яким передбачені процедури погашення (списання) заборгованості ДП «Енергоринок» перед виробниками електричної енергії, але темпи погашення заборгованості в порівнянні з розміром заборгованості є незначними.

Дебіторська заборгованість, яка сформувалась під час дії ринку електричної енергії, станом на 31.12.2021 становить 5 347 398 тис. грн, щодо неї створений резерв очікуваних збитків у сумі 2 790 092 тис. грн.

Основними дебіторами Компанії є:

- ДП «Гарантований покупець» (дебіторська заборгованість станом на 31.12.2021 – 3 981 755 тис. грн; станом на 31.12.2020 – 7 744 466 тис. грн). Протягом 2020 та 2021 років (до 30.09.2021) електрична енергія реалізовувалась ДП «Гарантований покупець» в рамках дії товарної моделі ПСО на ринку двосторонніх договорів за фіксованою ціною (у 2021 році -150 грн/МВт*год). З 01.10.2021 почала діяти фінансова модель ПСО, яка передбачає продаж всього об'єму електричної енергії на всіх сегментах ринку електричної енергії. На дебіторську заборгованість нарахований резерв очікуваних кредитних збитків у сумі 1 918 432 тис. грн. (31.12.2020 – 26 194 тис. грн). При оцінці резерву очікуваних кредитних збитків враховувався історичний досвід роботи з контрагентом та судження управлінського персоналу щодо очікуваних термінів погашення заборгованості.
- ПрАТ «НЕК «Укренерго» (дебіторська заборгованість станом на 31.12.2021 – 1 363 894 тис. грн; станом на 31.12.2020 – 4 511 453 тис. грн) – купує електричну енергію на балансуєчому ринку за цінами, що складаються з огляду на попит та пропозицію на ринку на момент продажу. На дебіторську заборгованість нарахований резерв очікуваних кредитних збитків у сумі 871 660 тис. грн. (31.12.2020 – 186 438 тис. грн). При оцінці резерву очікуваних кредитних збитків враховувався історичний досвід роботи з контрагентом та судження управлінського персоналу щодо очікуваних термінів погашення заборгованості.

Резерв на **торговельну дебіторську заборгованість** створювався на підставі оцінки очікуваних кредитних ризиків щодо кожного з дебіторів, а для дебіторської заборгованості за комунальні послуги - на груповій основі.

У 2021 році в Компанії були змінені оцінки щодо нарахування резерву очікуваних кредитних збитків за дебіторською заборгованістю, про що інформація розкрита в примітці 3.1 «Основні принципи облікової політики».

Торговельна дебіторська заборгованість за строками прострочення на 31 грудня 2021 року представлена таким чином:

	Без урахування резерву очікуваних кредитних збитків	Резерв очікуваних кредитних збитків	тис. грн Ставка резервування %
не прострочена	175 524	(89 333)	50,89
прострочена на період від 1 до 30 днів	100 788	(68 192)	67,66
прострочена на період від 31 до 90 днів	347 265	(153 640)	44,24
прострочена на період від 91 до 365 днів	2 854 620	(1 346 122)	47,16
прострочена понад 365 днів	13 785 738	(12 983 351)	94,18
всього	17 263 935	(14 640 638)	

Торговельна дебіторська заборгованість за термінами прострочення на 31 грудня 2020 року представлена таким чином:

	Без урахування резерву очікуваних кредитних збитків	Резерв очікуваних кредитних збитків	тис. грн Ставка резервування %
не прострочена	738 736	(44 998)	6,1
прострочена на період від 1 до 30 днів	544 022	(29 789)	5,5
прострочена на період від 31 до 90 днів	2 856 075	(132 660)	4,6
прострочена на період від 91 до 365 днів	8 246 252	(68 313)	0,83
прострочена понад 365 днів	11 857 841	(11 837 579)	99,93
всього	24 242 926	(12 113 339)	

8.2 Аванси видані

Аванси видані на 31 грудня звітного та попереднього років представлені наступним чином:

	31.12.2021	31.12.2020
Аванси на придбання ядерного палива та матеріалів	3 093 971	1 455 648
Аванси на роботи, послуги інші	5 387 334	68 773
<i>в т.ч. аванси за послуги із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів (фінансове ПСО)</i>	5 264 446	-
Аванси за ТМЦ	84 695	80 258
Податковий кредит (відстрочений ПДВ)*	(1 172 345)	(109 705)
Резерв під знецінення	(602)	(602)
Всього балансова вартість	7 393 053	1 494 372

*Сума ПДВ, яка сплачена у складі авансів контрагенту та включена до податкового кредиту

8.3 Інша поточна дебіторська заборгованість

Інша поточна дебіторська заборгованість станом на 31 грудня складається з таких видів заборгованості:

	31.12.2021	31.12.2020 (перераховано)
Розрахунки за претензіями виставленими	699 851	700 962
Розрахунки з працівниками за виданими позиками (поточна частина), інші розрахунки	45 599	39 149
Розрахунки за страхуванням	36 443	47 495
Розрахунки з іншими дебіторами	681 149	209 599
<i>в т.ч. фінансова допомога ДП «Укрвугілля»*</i>	500 000	-
Всього первісна вартість	1 463 042	997 205
Резерв під знецінення**	(339 633)	(829 010)
Балансова вартість	1 123 409	168 195

*у грудні 2021 року Компанія уклала договір про надання поворотної фінансової допомоги з ДП «Укрвугілля», згідно з яким ДП «НАЕК «Енергоатом» 30.12.2021 була перерахована безвідсоткова фінансова допомога в розмірі 500 000 тис. грн. Згідно з умовами договору ця сума має бути повернута до 20 грудня 2022 року. Для забезпечення належного виконання зобов'язання за договором фінансової допомоги одночасно укладений договір застави майнових прав між ДП «НАЕК «Енергоатом», ДП «Укрвугілля» та ПАТ «Центрэнерго».

**Сума резерву під дебіторську заборгованість за претензіями виставленими, зокрема, з податковими органами. Станом на 31.12.2021 резерв був зменшений у зв'язку зі змінами оцінок щодо нарахування резерву відповідно до постанови № 1673, відповідно до норм якої резерв за розрахунками з бюджетом не створюється.

9. Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти Компанії станом на 31 грудня представлені таким чином:

	<i>тис. грн</i>	
	31.12.2021	31.12.2020
Рахунки в банках	4 877 598	894 735
Готівка	65	50
Грошові кошти в дорозі	21	37
Грошові кошти разом	4 877 684	894 822

Протягом 2021 року та відповідного порівняльного періоду грошові кошти не були знецінені.

Нижче в таблиці подано інформацію щодо грошових коштів та їх еквівалентів за кредитною якістю на основі рейтингів Fitch станом на 31 грудня 2021 та 2020 років.

	<i>тис. грн</i>	
	31.12.2021	31.12.2020
Рейтинг В	4 874 322	894 772
Без рейтингу та банки з іншими рейтингами	3 297	-
Всього	4 877 619	894 772

Додатково розкриваються показники форми «Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)», що стосуються інших надходжень та перерахувань:

9.1 Інші надходження в результаті операційної діяльності:

	<i>тис. грн</i>	
	2021	2020
від реалізації уранового концентрату*	1 722 675	2 188 995
повернення частини гарантійного депозиту	-	322 058
з відшкодування втрат від тимчасової непрацездатності, інші надходження від фондів соціального страхування	279 404	186 652
від іншої реалізації	176 343	167 454
від купівлі/продажу валюти	5 636	8 407
інші	20 262	37 674
Всього	2 204 320	2 911 240

*закупівля уранового концентрату відображена у «Звіті про рух грошових коштів» у рядку «Витрачання на оплату товарів (робіт, послуг)»

9.2 Інші витрачання в результаті операційної діяльності:

	<i>тис. грн</i>	
	2021	2020
на перерахування інших утримань із заробітної плати	611 862	472 369
відшкодування Пенсійному фонду на виплату та доставку пільгових пенсій	522 893	404 856
на відрахування профспілкам та соціальні потреби згідно з Коллективним договором (крім виплат на оплату праці)	399 406	317 152
на купівлю/продаж валюти	107 137	194 658
на орендну плату (короткострокова оренда та малоцінних ОЗ)	100 109	64 800
на сплату штрафів, пені, неустойок	137 359	43 124
судові ті інфляційні витрати	95 209	-
на відрядження	50 500	39 662
кошти з обмеженим використанням, які переведені до інших оборотних активів	24 246	430
інші	11 393	4 942
Всього	2 060 114	1 541 993

9.3 Інші витрачання в результаті інвестиційної діяльності:

	<i>тис. грн</i>	
	2021	2020
кошти, переведені до складу необоротних активів (депозити)	-	16 927
Всього	-	16 927

9.4 Інші надходження в результаті фінансової діяльності:

	<i>тис. грн</i>	
	2021	2020
% банків по депозитам	2 436	3 080
премія за позиковими коштами	2 060	24 780
Всього	4 496	27 860

9.5 Інші витрачання в результаті фінансової діяльності:

	<i>тис. грн</i>	
	2021	2020
безвідсоткова фінансова допомога ДП «Укрвугілля»	500 000	-
на обслуговування кредитів та інших довгострокових фінансових зобов'язань	41 803	74 675
на оплату за надання державних гарантій	28 002	21 669
Всього	569 805	96 344

10. Інші оборотні активи

Інші оборотні активи представлені в звітності таким чином:

		<i>тис. грн</i>	
	Примітка	31.12.2021	31.12.2020
Податковий кредит з ПДВ за касовим методом	a	1 444 736	1 718 539
Акредитиви поточні		21 662	80 044
Кошти на рахунках, на які накладено арешт	b	31 955	31 570
Фінансові гарантії врегулювання небалансів електричної енергії		23 740	-
Контрактні активи		3 710	4 071
Депозити поточні		-	600
Інші оборотні активи		502	442
Інші оборотні активи разом		1 526 305	1 835 266

a) Відносно реалізованої електроенергії після 1 січня 2016 року діє касовий метод сплати податку на додану вартість (ПДВ), який був запроваджений для платників податку, які постачають електричну та/або теплову енергію, Законом України від 24.11.2015 № 812-VIII «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо створення передумов для нової моделі ринку природного газу та забезпечення стабільності розрахунків підприємств енергетичної галузі». Стаття «Податковий кредит з ПДВ за касовим методом» включає суми податку на додану вартість, час включення яких до зменшення зобов'язань з платежів до бюджету не настав через застосування касового методу, та суми ПДВ, на які не отримані підтверджуючі документи.

b) Кошти на рахунках Компанії, на які накладено арешт:

	<i>тис. грн</i>		
	31.12.2021	31.12.2020	Контрагент
АТ «Укресімбанк»	24 844	24 955	ЗАТ Спільне українсько-американське підприємство з іноземними інвестиціями «Укрелектроват». Виконавче провадження від 28.01.2016 № 34029225*
ПАТ «Альфа-Банк»	4 424	4 167	
АТ «Ощадбанк»	2 599	2 360	
ПАТ «Райффайзен	81	81	
АБ «Укргазбанк»	7	7	
Всього	31 955	31 570	

* Виконавче провадження зупинене на підставі Постанови КАГС від 06.07.2016. Постановою відділу примусового виконання рішень Департаменту державної виконавчої служби Міністерства юстиції України від 27.08.2021 виконавче провадження було поновлено.

11. Необоротні активи, утримувані для продажу

Балансова вартість необоротних активів, утримуваних для продажу, станом на 31 грудня 2021 складає 7 тис. грн.

Протягом 2020 та 2021 років Компанією переведено до складу необоротних активів, утримуваних для продажу, об'єкт інвестиційної нерухомості, активи у стадії створення і об'єкти основних засобів з їх подальшою реалізацією ФДМУ протягом звітного року із зарахуванням коштів від реалізації до державного бюджету України.

Збитки від зменшення корисності необоротних активів, утримуваних для продажу, протягом 2020 та 2021 років не визнавались.

12. Власний капітал

12.1 Статутний капітал

Компанія є державним підприємством та не має акціонерного капіталу. **Статутний (зарєєстрований) капітал** у 2021 та 2020 роках не змінювався та складає на кінець 2021 року 164 875 664 тис. грн. Розмір статутного капіталу зафіксований у Статуті ДП «НАЕК «Енергоатом» (у редакції 2021 року), який затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 24.02.2021 № 302.

12.2 Капітал у дооцінках

Нижче представлена деталізована інформація про рух капіталу в дооцінках:

	Примітка	2021	2020
Капітал у дооцінках станом на початок періоду		142 099	7 771 049
Дооцінка (знецінення) основних засобів		(5 232)	-
Зміна в дооцінках ОЗ через зміну забезпечень ЗЕ	a	11 631 448	(9 300 863)
Визнано (погашено) ВПЗ від дооцінки (уцінки)	a	(2 092 886)	1 674 155
Вибуття дооцінки до нерозподіленого прибутку при вибутті ОЗ	b	(3 134)	(146)
Передані безоплатно за рішенням органів управління дооцінені ОЗ		-	(2 096)
Капітал у дооцінках станом на кінець періоду		9 672 295	142 099

a) Зміни капіталу в дооцінках необоротних активів представлені через збільшення забезпечень ЗЕ на суму 11 631 448 тис. грн (у 2020 році – зменшення на суму 9 300 863 тис. грн) та визнаного ВПЗ на суму (2 092 886) тис. грн (у 2020 році – 1 674 155 тис. грн), що також розкрито в примітці 14.

b) у складі власного капіталу відображено вибуття дооцінки при вибутті ОЗ на суму 3 134 тис. грн (у 2020 році – 146 тис. грн).

12.3 Додатковий капітал

У складі додаткового капіталу в сумі 16 890 тис. грн відображена сума статутного капіталу ДП «Автоматика та машинобудування» з часу приєднання цього підприємства до ДП «НАЕК «Енергоатом» відповідно до наказу Міністерства енергетики та вугільної промисловості від 23.10.2014 № 738. До внесення змін до Статуту ДП «НАЕК «Енергоатом» щодо розміру статутного капіталу, які можуть бути внесені після повної ліквідації ДП «Автоматика та машинобудування», зазначена сума обліковується в складі іншого додаткового капіталу.

12.4 Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)

Непокритий збиток зменшився протягом 2021 року на 2 345 084 тис. грн – з 44 149 865 тис. грн станом на 31.12.2020 до 41 804 781 тис. грн станом на 31.12.2021. За 2021 рік Компанія отримала чистий прибуток 5 914 484 тис. грн. Інші зміни цієї статті власного капіталу відбулись за рахунок переоцінки пенсійних забезпечень на (62 731) тис. грн (у 2020 році –

(930 912) тис. грн) та визнаного ВПЗ від переоцінки пенсійних забезпечень у сумі 11 291 тис. грн (у 2020 році – 167 564 тис. грн), які відображені у складі іншого сукупного доходу (додатково розкрито в примітці 14). Також у статті балансу «Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)» за 2021 рік відображена частина чистого прибутку (доходу), що підлягає сплаті до державного бюджету (примітка 12.5).

12.5 Частина чистого прибутку (доходу), що підлягає сплаті до державного бюджету

Частина прибутку, яка повинна відраховуватися до державного бюджету щодо будь-якого звітного періоду, визначається на основі показника чистого прибутку у фінансовій звітності Компанії, відповідно до Порядку відрахування до державного бюджету частини чистого прибутку (доходу) державними унітарними підприємствами та їх об'єднаннями, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.02.2011 № 138 (далі – Порядок № 138).

Постановою Кабінету Міністрів України від 06.05.2020 № 349 «Про внесення змін до пункту 1 Порядку відрахування до державного бюджету частини чистого прибутку (доходу) державними унітарними підприємствами та їх об'єднаннями», що набрала чинності з 13.05.2020, внесені зміни до пункту 1 Порядку № 138 та встановлений розмір частини чистого прибутку, що відраховується державними унітарними підприємствами та їх об'єднаннями до державного бюджету у 2021 році за загальною ставкою – 80% (та за окремою ставкою для ДП «НАЕК «Енергоатом» на 2020 рік – 30%).

У 2021 році Компанія отримала чистий прибуток у розмірі – 5 914 484 тис. грн (у 2020 році – збиток (4 845 208 тис. грн)) (більш детальна інформація розкрита у примітці 15).

13. Зобов'язання, кредити та позики

13.1 Кредити, позики та інші зобов'язання, обумовлені фінансовою діяльністю

Довгострокові та поточні зобов'язання ДП «НАЕК «Енергоатом» складаються з довгострокових та короткострокових кредитів банків, поточної частини довгострокових запозичень та інших довгострокових зобов'язань, які представлені у балансі таким чином:

	Валюта	Сума		%		Дата погашення	Опис застави	<i>тис. грн</i>	
		31.12.2021	31.12.2020	min	max			Сума застави	Сума застави
Довгострокові кредити									
		10 634 370	7 139 646						
ЄБРР (European Bank for Reconstruction and Development)	EUR	5 305 442	7 011 616	0,412	0,478	12.03.2028	державні гарантії		-
Чеський експортний банк (Ceska Exportni Banka, A.S.)	EUR	82 774	128 030	2,50	2,50	31.10.2025	банківська гарантія		17 663
						протягом періоду 22.12.2023	е/енергія, майнові права, право вимоги оплати		
АТ «Державний ощадний банк»	USD	5 246 154	-	7,50	7,50	24.01.2025	-		12 860 000*
Позики у складі інших довгострокових зобов'язань									
		13 287 692	11 487 873						
Євратом (European Commission – EURATOM)	EUR	9 299 202	6 973 479	0,00	0,89	17.12.2031	державні гарантії		-
Сентрал сторедж сейфті проджект траст (Central Storage Safety Project Trust)	USD	3 988 490	4 514 394	6,833	6,833	01.02.2038	державні гарантії		-
Облігації	UAH	-	729 618	13,70	14,40	16.12.2022	відсутня		-

Державне підприємство «Національна атомна енергогенеруюча Компанія «Енергоатом»
Фінансова звітність за 2021 рік

	Валюта	Сума		%		Дата погашення	Опис застави	Сума застави
		31.12.2021	31.12.2020	min	max			
Зобов'язання з оренди	UAH	3 366	42 673	14,00	22,00	30.09.2026	відсутня	
Інші	UAH	182	266			2024	відсутня	-
Всього довгострокових зобов'язань		23 925 610	19 400 076					
Короткострокові кредити банків		6 521 493	14 035 176					
АТ «Укресімбанк»	USD	5 157 583	5 346 301	7,50	7,50	03.11.2022	е/енергія	11 746 829
АТ «Альфа-Банк»	USD	1 363 910	1 316 239	7,00	7,00	25.08.2022	е/енергія	2 236 658
АТ «Державний ощадний банк»	USD, UAH	-	6 799 322	-	-	-	-	-
АТ «ТАСКОМБАНК»	UAH	-	399 152	-	-	-	майнові права	1 600 000
АТ «Банк Кредит Дніпро»	UAH	-	174 162	-	-	-	е/енергія	664 008
Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями:		2 540 676	2 358 925					
Поточна частина довгострокових запозичень		1 685 176	2 055 744	-	-	-	е/енергія	1 008 985
Зобов'язання за облігаціями		816 736	212 500	-	-	-	-	-
Зобов'язання з оренди		38 764	90 681	-	-	-	-	-
Всього короткострокових зобов'язань		9 062 169	16 394 101					

*сума застави АТ «Державний ощадний банк» 12 860 000 тис. грн складається електроенергії, яка виробляється та буде вироблена – 10 860 000 тис. грн та майнових прав на грошові кошти – 2 000 000 тис. грн.

Зміни у зобов'язаннях, обумовлених фінансовою діяльністю за рік, який закінчився 31 грудня 2021 року, представлені таким чином:

	Кредити та позики довгострокові	Кредити та позики поточні (включно з нарахованими відсотками, прим. 13.3)	Оренда	тис. грн Всього
Залишок на 31.12.2020	19 357 137	16 459 898	133 354	35 950 389
Рух грошових коштів:				
Надходження позик**	3 112 171	21 970 780	-	25 082 951
Інші надходження	2 060	-	-	2 060
Погашення позик***	-	(25 545 250)	-	(25 545 250)
Погашення відсотків	-	(1 885 687)	-	(1 885 687)
Погашення зобов'язань з оренди	-	-	(104 867)	(104 867)
Негрошові операції:				
Нараховані відсотки, зміни у зобов'язаннях з оренди	-	1 841 927	13 643	1 855 570
Курсова різниця	(1 671 485)	(615 385)	-	(2 286 870)
Переведення до/зі складу поточної заборгованості*	3 098 093	(3 098 093)	-	-
Коригування балансової вартості зобов'язання	24 086	108	-	24 194
Залишок на 31.12.2021	23 922 062	9 128 298	42 130	33 092 490

*сума включає 5 246 154 тис. грн заборгованості по договорах кредитних ліній АТ «Державний ощадний банк України», додатковими угодами до яких встановлено терміни погашення з 22.12.2023 по 24.01.2025. На 31.12.2021 ця заборгованість відображена у складі довгострокових зобов'язань. Також дана сума включає частину довгострокових зобов'язань на суму 2 148 061 тис. грн, яка переведена до складу поточної заборгованості.

**сума включає надходження позик для фінансування придбання довгострокових активів у сумі 3 114 231 тис. грн, отриманих від ЄБРР та Євратом.

***сума включає погашення позик ЄБРР та Централ сторедж сейфті проджект траст у сумі 1 294 286 тис. грн.

Зміни в зобов'язаннях, обумовлених фінансовою діяльністю за рік, який закінчився 31 грудня 2020 року, представлені таким чином:

	Кредити та позики довгострокові	Кредити та позики поточні (включно з нарахованими відсотками, прим. 13.3)	Оренда	тис. грн Всього
Залишок 31.12.2019	12 683 032	13 347 325	122 460	26 152 817
Рух грошових коштів:				
Надходження позик	4 636 204	21 093 302	-	25 729 506
Інші надходження	24 780	-	-	24 780
Погашення позик	-	(21 988 455)	-	(21 988 455)
Погашення відсотків	-	(2 034 825)	-	(2 034 825)
Погашення зобов'язань з оренди	-	-	(47 204)	(47 204)
Негрошові операції:				
Нараховані відсотки, зміни в зобов'язаннях з оренди	-	2 060 516	57 874	2 118 390
Курсова різниця	3 672 361	2 323 877	224	5 996 462
Переведення до/зі складу поточної заборгованості	(1 673 610)	1 673 610	-	-
Коригування балансової вартості зобов'язання	14 370	(15 452)	-	(1 082)
Залишок на 31.12.2020	19 357 137	16 459 898	133 354	35 950 389

Умови, балансова вартість зобов'язань за кредитами та позиками, облігаціями за строками погашення заборгованості та тип відсоткової ставки на 31 грудня 2021 року можуть бути представлені таким чином:

	Тип відсоткової ставки	Ефективна ставка відсотка	тис. грн Сума
Банківські кредити у дол. США	Фіксована	7,0-7,96%	11 767 647
Позики у дол. США	Фіксована	7,51%	4 360 521
Банківські кредити в євро	Фіксована	6,5%	315 409
Позики в євро	Фіксована	0,0-0,89%	9 299 202
Банківські кредити в євро	Змінна	0,6%	6 270 068
Позики в євро	Змінна	6,37%	115 884
Випущені облігації	Фіксована	13,70%, 14,40%	816 736
Разом			32 945 467

Умови, балансова вартість зобов'язань за кредитами та позиками, облігаціями за строками погашення заборгованості та тип відсоткової ставки на 31 грудня 2020 року можуть бути представлені таким чином:

	Тип відсоткової ставки	Ефективна ставка відсотка	тис. грн Сума
Банківські кредити у дол. США	Фіксована	7,00-8,70%	11 952 847
Позики у дол. США	Фіксована	7,51%	4 803 480
Банківські кредити у гривнях	Фіксована	17,0-17,50%	2 082 329
Банківські кредити в євро	Фіксована	6,85%	651 369
Позики в євро	Фіксована	0,0-0,89%	6 973 479
Банківські кредити в євро	Змінна	0,46%	8 090 325
Позики в євро	Змінна	6,37%	164 610
Випущені облігації	Фіксована	20,50%, 13,70%	942 118
Разом			35 660 557

У Компанії немає субординованого боргу або боргу, конвертованого до капіталу.

Станом на 31 грудня 2021 року прострочена заборгованість за кредитами та позиками була відсутня.

Станом на 31 грудня 2020 року прострочена заборгованість за кредитним договором з банком Амстердам Трейд Бенк Н.В. складала 390 821 тис. грн за основною сумою та 12 373 тис. грн за нарахованими відсотками, в березні 2021 року було погашено 270 370 тис. грн за основною сумою та 12 373 тис. грн за нарахованими відсотками. Сплату решти заборгованості згідно з додатковою угодою перенесено на інший термін. Короткострокові кредити були простроченими на суму 133 711 тис. грн, їх погашення здійснено в січні 2021 року.

Станом на 31 грудня 2021 та 2020 років Компанія дотримувалася ковенант за всіма діючими кредитними договорами, які були заключенні з банками та іншими фінансовими інституціями (окрім прострочення сплати відсотків, про що зазначено вище).

Кредити, отримані від Європейського банку реконструкції та розвитку

У 2013 році Компанія уклала договір з ЄБРР, предметом якого є отримання кредиту на суму 300 000 тис. євро. Станом на 31.12.2021 надано кредитних коштів на суму 297 658 тис. євро. Термін видачі траншів продовжено до 15.01.2023. Кредит використовується для фінансування заходів з підвищення безпеки діючих українських АЕС. Кредит надається з плаваючою відсотковою ставкою (6 місячний EURIBOR), яка на 31 грудня 2021 року становила 0,45% (2020 - 0,87%). Комісія за зобов'язанням становить 0,5% річних. Кінцева дата погашення кредиту – 12.03.2028. Відповідно до умов цього кредитного договору відсотки повинні виплачуватися 12 березня і 12 вересня кожного року до моменту погашення кредиту.

На 31 грудня 2021 року сума основної заборгованості за кредитом згідно з цим договором становить 6 293 690 тис. грн (2020 рік – 8 125 557 тис. грн). Цей кредит гарантований Урядом України.

Позики, отримані від Європейського Співтовариства з ядерної енергії

У 2013 році Компанія уклала договір з Євратомом, предметом якого є отримання позики на суму 300 000 тис. євро. Позика використовується для фінансування заходів з підвищення безпеки діючих українських АЕС.

Відповідно до умов даного договору про надання позики кошти надаються окремими траншами, при цьому умови кредитування (зокрема, відсоткова ставка, графік погашення) встановлюються окремо для кожного траншу.

Рік надання траншу	Сума траншу	Відсоткова ставка	Дата погашення відсотків	Дата погашення траншу
2017	50 000	0,75%	4 травня щороку	04.05.2027
2018	50 000	0,89%	6 липня щороку	06.07.2028
2020	100 000	0,00%	-	23.07.2030
2021	100 000	0,00%	-	17.12.2031
Разом	300 000			

На 31 грудня 2021 року сума основної заборгованості за позикою становить 9 276 780 тис. грн (2020 рік – 6 947 920 тис. грн). Ця позика гарантована Урядом України.

Запозичення Євратому та ЄБРР носять специфічний характер, кошти спрямовуються на фінансування заходів щодо підвищення безпеки діючих українських АЕС, які підуть на користь не лише Компанії, а й Україні та Європейському Союзу загалом. Кредити надавалися за процентними ставками Євратому та ЄБРР. Оскільки отримані позики дуже специфічні, не існує ринку для подібних боргових зобов'язань, які надаватимуться ЄС, тому процентні ставки, за якими надаються позики Компанії, вважаються ринковими.

Позики, отримані від Централ сторедж сейфті проджект траст

У грудні 2017 року Компанія уклала договір про надання позики з Централ сторедж сейфті проджект траст (СССПТ), предметом якого є отримання позики на суму 250 000 тис. доларів США. Позика використовується для фінансування проєкту будівництва Централізованого сховища відпрацьованого ядерного палива (ЦСВЯП).

Строк кредитування складає 20 років. Станом на 31.12.2021 від СССПТ отримано траншів на суму 174 594 тис. доларів США. Очікується, що видача траншів закінчиться у першому півріччі 2022 року. Позика надана з фіксованою відсотковою ставкою 6,833% річних, відсоток зі сплати комісії за зобов'язанням щодо надання позики – 5,083% річних. Термін сплати відсотків – щомісячно 1 числа наступного місяця. На 31 грудня 2021 року сума основної заборгованості за позикою становить 4 476 191 тис. грн (2020 рік – 4 936 582 тис. грн). Ця позика гарантована Урядом України.

Кредити, отримані від Амстердамського торговельного банку

У 2018 році Компанія уклала кредитний договір з банком Амстердам Трейд Бенк Н.В., згідно з яким отриманий та використаний для закупівлі ядерного палива кредит у сумі 30 000 тис. євро. Погашення було передбачено частинами, кінцевий строк погашення – липень 2021 року. У III кварталі 2021 року Компанія підписала угоду про реструктуризацію за кредитним договором, укладеним з Амстердамським торговельним банком, та перенесла строк погашення кредиту на листопад 2022 року. Відсоткова ставка наразі складає 6,00% річних. Нараховані відсотки сплачуються на 19-й день кожного місяця. Сума основної заборгованості за кредитом на 31 грудня 2021 року становить 315 744 тис. грн (2020 рік – 651 369 тис. грн).

Договір про надання позики від Česká exportní banka, a.s.

У грудні 2019 року Компанія уклала договір з Česká exportní banka, a.s., згідно з яким отримана позика на суму 5 712 тис. євро та використана для фінансування поставки обладнання, що вироблено у Чеській Республіці. Відсоткова ставка, що нараховується на непогашену суму позики, становить шестимісячний Єврибор з маржою 2,5% річних (у разі від'ємного значення Єврибору – він прирівнюється до нуля). Відсотки нараховуються з дати надання позики та сплачуються кожні шість місяців. Передбачається погашення основної суми позики десятьма рівними піврічними виплатами, кінцева дата погашення – 30.10.2025. Сума основної заборгованості за кредитом на 31 грудня 2021 року становить 123 641 тис. грн. (2020 рік – 178 589 тис. грн).

Випущені облігації

У грудні 2012 року Компанія випустила облігації в гривнях на десятирічний період загальною номінальною вартістю 1 700 000 тис. грн. Кінцевий термін погашення – 16 грудня 2022 року. Відсоткова ставка з 18 грудня 2019 року по 15 грудня 2020 року становила 20,5 %, з 16 грудня 2020 року встановлена в розмірі 13,7%, з 15 грудня 2021 року встановлена в розмірі 14,4%.

Інша заборгованість за запозиченнями представлена кредитами українських банків. У складі довгострокової заборгованості за кредитами відображено 5 246 154 тис. грн по договорам кредитних ліній АТ «Державний ощадний банк України», додатковими угодами до яких встановлено терміни погашення з 22.12.2023 по 24.01.2025.

13.2 Відкладений дохід

Відкладений дохід представлений в звітності у вигляді державних грантів та безоплатно отриманих необоротних активів й включається до прибутків поточного періоду пропорційно нарахованій амортизації на об'єкти, придбані за рахунок державних грантів або безоплатно отримані.

	31.12.2021	31.12.2020
		<i>тис. грн</i>
Довгостроковий відкладений дохід	1 723 549	1 662 926
Державні гранти на капітальні інвестиції	806 928	833 989
Безоплатно отримані необоротні активи	916 621	828 937
Поточний відкладений дохід	83 732	82 835
Державні гранти на капітальні інвестиції	26 899	27 057
Безоплатно отримані необоротні активи	56 206	55 778
Інший відкладений дохід	627	-
Відкладений дохід всього	1 807 281	1 745 761

Доходи, отримані протягом року, в т. ч. нараховані пропорційно амортизації необоротних активів, придбаних за рахунок відповідних джерел, склали:

	2021	2020
		<i>тис. грн</i>
Державні гранти на капітальні інвестиції	27 190	29 680
Безоплатно отримані необоротні активи	57 279	53 817

Протягом звітного 2021 року, як і в попередньому 2020 році, державні гранти на капітальні інвестиції не отримувались.

Усього протягом звітного року було безоплатно отримано необоротних активів на суму 145 391 тис. грн (2020 рік – 97 969 тис. грн), у тому числі:

- активи у стадії створення на суму 29 297 тис. грн, які були передані Компанії від АТ «Українська залізниця» згідно з розпорядженням КМУ від 03.02.2021 №91-р, зокрема, залізнична колія від ст. Вільча до ст. Янів у зоні відчуження для функціонування Централізованого сховища відпрацьованого ядерного палива;
- інші активи в стадії створення на суму 111 130 тис. грн (2020 рік – 89 544 тис. грн), які надійшли, як міжнародна технічна допомога;
- основні засоби на суму 2 345 тис. грн (2020 рік – 8 425 тис. грн), які надійшли на безоплатній основі;
- нематеріальні активи на суму 2 619 тис. грн (у 2020 році безоплатно не отримувались), які надійшли, як міжнародна технічна допомога.

Цільове призначення державних грантів, що були надані у минулих роках, - завершення будівництва нових енергоблоків та Ташлицької гідроакумулюючої електростанції.

13.3 Поточні зобов'язання

Поточна **торговельна кредиторська заборгованість** (поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги) Компанії представлена в звітності таким чином:

	31.12.2021	31.12.2020
		<i>тис. грн</i>
Заборгованість за запаси, включаючи ядерне паливо	2 685 930	2 743 723
Заборгованість за роботи, послуги та інша торговельна заборгованість	1 621 182	1 438 842
Всього	4 307 112	4 182 565

Склад **поточної кредиторської заборгованості за одержаними авансами** на звітну дату приведений в таблиці:

	31.12.2021	31.12.2020
		<i>тис. грн</i>
Одержані аванси за електроенергію	5 251 867	2 226 418
Контрактні зобов'язання	467 013	1 459
Одержані аванси з оренди	70	95
Всього	5 718 950	2 227 972

Протягом 2021 року були визнані доходом контрактні зобов'язання на суму 2 227 854 тис. грн (2020 рік – 1 055 тис. грн).

Інші поточні зобов'язання на 31 грудня представлені таким чином:

	31.12.2021	31.12.2020
		<i>тис. грн</i>
Розрахунки з кредиторами за капінвестиціями	7 578 496	9 043 880
Відкладений податок на додану вартість	1 967 766	3 118 354
Розрахунки з іншими кредиторами	523 957	744 800
Розрахунки за нарахованими відсотками	106 644*	156 478
Розрахунки з підзвітними особами та інші розрахунки з працівниками	2 859	2 430
Всього	10 179 722	13 065 942

* з яких 1 751 тис. грн відноситься до товарного кредиту.

Відкладений податок на додану вартість - це податок на додану вартість (ПДВ), що підлягає сплаті за касовим методом після отримання грошових коштів. Частково ця заборгованість виникла до 2001 року за відпущену електроенергію. Відносно реалізованої електроенергії, теплоенергії та комунальних послуг - після 1 січня 2016 року також діє касовий метод сплати ПДВ.

14. Забезпечення

Структура та зміни забезпечень майбутніх витрат за 2021 рік представлені таким чином:

	31.12.2021	31.12.2020
		<i>тис. грн</i>
Довгострокові забезпечення	28 328 144	38 484 197
Забезпечення витрат на зняття з експлуатації ядерних установок	19 797 514	30 316 512
Забезпечення відшкодування витрат на виплату і доставку пільгових пенсій	5 715 462	5 494 566
Забезпечення одноразових виплат у зв'язку з виходом на пенсію	1 765 495	1 561 133
Забезпечення витрат на поводження з відпрацьованим паливом	1 049 673	1 111 986
Поточні забезпечення	2 847 237	2 664 937
Забезпечення виплат винагороди за підсумками роботи за рік	909 121	800 904
Забезпечення на виплату відпусток працівникам	880 744	736 024
Забезпечення відшкодування витрат на виплату і доставку пільгових пенсій (поточна частина)	462 065	430 257
Забезпечення одноразових виплат у зв'язку з виходом на пенсію (поточна частина)	293 635	201 922
Забезпечення ймовірних витрат під судові позови	211 902	245 728
Забезпечення витрат за недержаними документами	85 627	249 136
Забезпечення витрат на поводження з відпрацьованим паливом (поточна частина)	4 124	938
Забезпечення наступних витрат на виконання гарантійних зобов'язань	19	28

Забезпечення витрат на зняття з експлуатації ядерних установок

Компанія оцінює зобов'язання, пов'язане зі зняттям з експлуатації діючих ЯУ, які включають енергоблоки АЕС і СВЯП на Запорізькій АЕС. Таке зобов'язання визначається на основі

приведеної вартості витрат на оплату праці основних працівників та на матеріали й послуги, які, як очікуються, будуть понесені в процесі зняття з експлуатації ЯУ. Станом на 01 січня 2021 року Науково-технічним центром ДП «НАЕК «Енергоатом» експертним шляхом здійснено переоцінку майбутніх витрат на ЗЕ енергоблоків, індивідуально до кожного енергоблоку АЕС застосовано оптимізовані тривалості стадій витримки згідно з Концепціями ЗЕ окремих АЕС. Станом на 31 грудня 2020 року за основу для розрахунку забезпечення були взяті витрати, оцінені Державним науково-інженерним центром систем контролю та аварійного реагування на 31 грудня 2017 року. Основні зміни у підході до визначення витрат у Звіті 2021 року порівняно зі Звітом 2017 року:

- перехід від базового сценарію до оптимізованого сценарію;
- зміна кількості років стадії витримки з 20-31 року в Звіті 2017 року до 11-30 років у Звіті 2021 року для послідовного та рівномірного переходу по кожному з майданчиків АЕС до активної стадії ЗЕ – демонтажу енергоблоків, з метою рівномірності напрацювання та переробки РАВ, які утворюються на цій стадії, та рівномірності трудовитрат. У результаті закінчення ЗЕ наразі прогнозується в 2100 році для останнього з діючих енергоблоків АЕС (2020 рік – до 2107 року);
- зміна в оцінках витрат на заробітну плату, матеріали та послуги.

Розрахунок забезпечення витрат на зняття з експлуатації ЯУ ґрунтується на припущенні про продовження щонайменше на 20 років понад проектний строк експлуатації енергоблоків (проектний строк експлуатації енергоблоків складає 30 років). Можливість продовження строку експлуатації енергоблоків зазначається у «Енергетичній стратегії України на період до 2035 року», схваленій розпорядженням Кабінету міністрів України від 18 серпня 2017 року № 605-р.

Для розрахунку резерву станом на 31 грудня 2021 року майбутні витрати приведені до цін на звітну дату, використовуючи темп зростання середньої заробітної плати в Компанії та індекс інфляції за 2021 рік. Для розрахунку резерву станом на 31 грудня 2020 року майбутні витрати були приведені до цін на звітну дату, використовуючи темп зростання середньої заробітної плати та індекс інфляції за 2018-2020 роки.

Розрахунки виконані з урахуванням законодавства з охорони навколишнього середовища, міжнародної практики, а також фактору невизначеності, у зв'язку з тим, що платежі будуть здійснюватися у довгостроковій перспективі.

На всю розраховану суму приведеної вартості витрат на зняття з експлуатації ЯУ було створене забезпечення, що включає безпосередньо витрати на зняття з експлуатації енергоблоків АЕС та СВЯП на Запорізькій АЕС.

Чиста приведена вартість забезпечення витрат на зняття з експлуатації ЯУ станом на 31 грудня 2021 року заснована на очікуваних термінах зняття з експлуатації та розрахована шляхом дисконтування суми витрат у цінах станом на 31 грудня 2021 року за реальною довгостроковою ставкою дисконту без урахування оподаткування, яка становила 6,50 % (2020 рік – 5,76%) з дати коли, як очікується, вони будуть понесені.

Вплив зміни забезпечення в частині зміни грошових потоків більшою мірою був спричинений зміною припущення щодо темпу росту витрат на виплати працівникам. Станом на 31 грудня 2020 року було враховане зростання витрат на виплати працівникам у розмірі 221% відносно до витрат на виплати працівникам згідно зі Звітом 2017 року, Застосоване зростання відповідає фактичному зростанню середньої заробітної плати з 2017 по 2020 рік, що більшою мірою було отримано через суттєве збільшення частки додаткових разових виплат/бонусів у загальному розмірі цих витрат. Відповідно до Звіту 2021 року витрати на виплати працівникам суттєво зменшились порівняно з розрахованими витратами станом на 31 грудня 2020 року через зміну очікування щодо обмеження суми додаткових разових виплат/бонусів, які приймалися у Звіті 2021 року на рівні 30% від затвердженого окладу відповідної категорії працівників. Ефект від зміни очікувань щодо суми витрат на оплату працівникам склав близько 7 млрд грн на зменшення суми забезпечення на зняття з експлуатації ЯУ.

Зміни забезпечення витрат на зняття з експлуатації ЯУ за рік, що закінчився 31 грудня, представлені нижче:

	2021	2020
Залишок на 1 січня	30 316 512	16 672 451
Вивільнення дисконту	1 112 450	1 246 005
Вплив змін в очікуваному часі та сумах грошових потоків, визнаний у іншому сукупному доході	(7 906 064)	2 439 961
Вплив зміни ставки дисконту, визнаний у витратах чи іншому сукупному доході	(3 725 384)	9 958 095
<i>у тому числі вплив змін відображений:</i>		
<i>у витратах</i>	-	3 097 193
<i>в іншому сукупному доході</i>	(11 631 448)	9 300 863
Залишок на 31 грудня	19 797 514	30 316 512

Забезпечення витрат на поводження з відпрацьованим паливом

Компанія оцінює зобов'язання, пов'язане з витратами на зберігання і часткову переробку відпрацьованого ядерного палива (ВЯП), з витратами на зберігання та повернення ВАВ. Таке зобов'язання визначається на основі приведеної вартості витрат на зберігання та повернення ВАВ відповідно до діючих договорів, оцінених витрат на зберігання ВЯП у сховищах відпрацьованого палива. Ці витрати дисконтовані з дати, коли, як очікується, вони будуть понесені.

Витрати, засновані на сумах платежів, що здійснюватимуться в Україні, дисконтовані за реальною довгостроковою ставкою дисконту без урахування оподаткування 6,50% (2020 рік – 5,76%).

Витрати, засновані на сумах платежів до контрагентів РФ, дисконтовані за реальною довгостроковою ставкою дисконту без урахування оподаткування, які ґрунтуються на ринкових ставках для близьких за строками грошових потоків у РФ, 3,78% (2020 рік – 1,82%).

Зміни забезпечення витрат на поводження з відпрацьованим паливом за рік, що закінчився 31 грудня, представлені таким чином:

	2021	2020
Залишок на 1 січня	1 112 924	5 414 357
Збільшення забезпечення, пов'язане із завантаженням нового палива до ядерних реакторів	569	184
Використання забезпечення	(906)	(665 637)
Вивільнення дисконту	45 515	87 479
Вплив змін ставки дисконту, визнаний у витратах (доходах)	(311 010)	359 082
Вплив змін в очікуваному часі та сумах грошових потоків, визнаний у витратах (доходах)	206 705	(4 082 541)*
Залишок на 31 грудня	1 053 797	1 112 924

*сторно резерву через скасування вивезення ВЯП до РФ на зберігання та переробку.

Фактори чутливості, що впливають на забезпечення витрат на зняття з експлуатації ЯУ та на поводження з відпрацьованим паливом

Враховуючи чутливість усіх забезпечень витрат, зазначених у цій примітці, до основних припущень, зокрема, щодо обсягу витрат, ставки дисконту та графіку виплат, сума забезпечень переглядається на кінець кожного звітного періоду та коригується для відображення поточної найкращої оцінки.

Основні припущення, використані при визначенні сум забезпечень витрат на зняття з експлуатації ЯУ та на поводження з відпрацьованим ядерним паливом, представлені нижче:

	2021	2020
Реальна ставка дисконту (застосовується до України)	6,50%	5,76%
Реальна ставка дисконту (застосовується до Росії)	3,78%	1,82%
Розрахунковий загальний строк експлуатації енергоблоків АЕС*	50-51 рік	

*очікувані строки припинення експлуатації блоків - 2031-2055 роки

Для України ставка дисконту заснована на ринковій прибутковості (на кінець звітнього періоду) державних облігацій та на даних довгострокового прогнозу інфляції із джерела авторитетного міжнародного агентства The Economist Intelligence Unit (далі – EIU).

Для РФ ставка дисконтування заснована на відсотковій ставці за російськими облігаціями федеральної позики строком погашення вісім років та прогнозованих темпах інфляції EIU на найближчі вісім років.

Чутливість забезпечення витрат на зняття з експлуатації ядерних установок по відношенню до ставки дисконту є такою: зменшення ставки дисконту на 100 базисних пунктів призведе до збільшення зобов'язання приблизно на 5 280 622 тис. грн (2020 рік – 8 654 858 тис. грн). Збільшення ставки дисконту на 100 базисних пунктів призведе до зменшення зобов'язання приблизно на 3 980 068 тис. грн (2020 рік – 6 397 730 тис. грн). Зменшення строків експлуатації енергоблоків АЕС на 1 рік (відносно розрахункових строків експлуатації) призведе до збільшення зобов'язання приблизно на 1 286 375 тис. грн (2020 рік – 1 747 140 тис. грн). Збільшення строків експлуатації енергоблоків АЕС на 1 рік призведе до зменшення зобов'язання приблизно на 1 207 980 тис. грн (2020 рік – 1 651 940 тис. грн). Якщо фактичні витрати будуть більше ніж оцінені витрати на 10%, це призведе до збільшення забезпечення приблизно на 1 979 751 тис. грн (2020 рік – 3 031 652 тис. грн), якщо менше на 10%, то це призведе до зменшення забезпечення приблизно на 1 979 751 тис. грн (2020 рік – 3 031 652 тис. грн).

Чутливість забезпечення витрат на поводження з відпрацьованим паливом по відношенню до ставки дисконту є такою: зменшення ставки дисконту на 100 базисних пунктів призведе до збільшення зобов'язання приблизно на 391 075 тис. грн (2020 рік – 445 625 тис. грн). Збільшення ставки дисконту на 100 базисних пунктів призведе до зменшення зобов'язання приблизно на 245 467 тис. грн (2020 рік – 271 314 тис. грн). Якщо фактичні витрати будуть більше ніж оцінені витрати на 10%, це призведе до збільшення приблизно на 105 380 тис. грн (2020 рік – 111 293 тис. грн), якщо менше на 10%, то це призведе до зменшення забезпечення приблизно на 105 380 тис. грн (2020 рік – 111 293 тис. грн).

Деякі витрати на поводження з відпрацьованим паливом оцінені в доларах США, тому частина забезпечення витрат на поводження з відпрацьованим паливом розраховується із застосуванням курсу обміну гривні по відношенню до долару США на дату Звіту про фінансовий стан. Чутливість забезпечення витрат на поводження з відпрацьованим паливом до курсу обміну є такою: зменшення курсу обміну гривні по відношенню до долара США на один відсоток призведе до зменшення зобов'язання приблизно на 4 530 тис. грн (2020 рік - 4 733 тис. грн). Збільшення курсу обміну гривні по відношенню до долара США на один відсоток призведе до збільшення зобов'язання приблизно на 4 530 тис. грн (2020 рік - 4 733 тис. грн).

Забезпечення відшкодування витрат на виплату і доставку пільгових пенсій та одноразових виплат у зв'язку з виходом на пенсію

Компанія розраховує зобов'язання за виплатами працівникам по закінченню трудової діяльності з використанням методу нарахування прогнозованих одиниць виходячи з актуарних припущень, що представляють собою найбільш точні оцінки керівництва щодо тих змінних величин, які будуть визначати остаточну вартість виплат працівникам по закінченню трудової діяльності.

Розрахунок виплат працівникам по закінченню трудової діяльності здійснений незалежним кваліфікованим актуарієм.

Зміни забезпечення витрат на виплати працівникам по закінченню трудової діяльності за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року, представлені таким чином:

	Виплата при виході на пенсію	Пільгові пенсії	тис. грн Всього
1 січня 2021 року	1 763 055	5 924 823	7 687 878
Вартість поточних послуг, включена до складу (прибутку)/збитку, з них визнано у:			
собівартості реалізованої продукції	92 149	235 315	327 464
адміністративних витратах	80 877	223 334	304 211
витратах на збут	6 244	-	6 244
інших	313	-	313
Чисті відсоткові витрати	4 715	11 981	16 696
Чисті відсоткові витрати	193 307	653 508	846 815
Включено до складу (прибутку) чи збитку, разом	285 456	888 823	1 174 279
Вартість поточних послуг, визнана у капітальних інвестиціях	1 491	114	1 605
Збитки/(прибутки) від переоцінки, відображені в складі іншого сукупного доходу:			
від коригування на основі набутого досвіду	266 075	120 269	386 344
від змін демографічних припущень	(15 304)	(12 764)	(28 068)
від змін фінансових актуарних припущень (ставка дисконту, рівень інфляції, зростання заробітної плати)	(37 935)	(257 610)	(295 545)
Включено до складу іншого сукупного доходу, разом	212 836	(150 105)	62 731
Сплачені винагороди	(196 111)	(486 128)	(682 239)
Нараховані до виплати винагороди, але не сплачені (відображено в складі кредиторської заборгованості перед працівниками)	(7 597)	-	(7 597)
31 грудня 2021 року	2 059 130	6 177 527	8 236 657

Зміни забезпечення витрат на виплати працівникам по закінченню трудової діяльності за рік, що закінчився 31 грудня 2020 року, представлені таким чином:

	Виплата при виході на пенсію	Пільгові пенсії	тис. грн Всього
1 січня 2020 року	1 614 562	4 888 917	6 503 479
Вартість поточних послуг, включена до складу (прибутку)/збитку, з них визнано у:			
собівартості реалізованої продукції	78 825	185 141	263 966
адміністративних витратах	68 735	177 030	245 765
витратах на збут	4 701	-	4 701
інших	372	-	372
Чисті відсоткові витрати	5 017	8 111	13 128
Чисті відсоткові витрати	181 300	601 336	782 636
Включено до складу (прибутку) чи збитку, разом	260 125	786 477	1 046 602
Вартість поточних послуг, визнана у капітальних інвестиціях	1 679	120	1 799
Збитки/(прибутки) від переоцінки, відображені в складі іншого сукупного доходу:			
від коригування на основі набутого досвіду	2 396	185 196	187 592
від змін демографічних припущень	68 907	11 558	80 465
від змін фінансових актуарних припущень (ставка дисконту, рівень інфляції, зростання заробітної плати)	168 733	494 122	662 855
Включено до складу іншого сукупного доходу, разом	240 036	690 876	930 912
Сплачені винагороди	(352 030)	(404 802)	(756 832)
Нараховані до виплати винагороди, але не сплачені (відображено в складі кредиторської заборгованості перед Пенсійним фондом України та працівниками)	(1 317)	(36 765)	(38 082)
31 грудня 2020 року	1 763 055	5 924 823	7 687 878

Рух по іншим забезпеченням

	31.12.2020	Збільшено	Використано	Сторновано	31.12.2021
Поточні забезпечення	2 664 937	3 713 936	(3 445 505)	(86 131)	2 847 237
Забезпечення виплат винагороди за підсумками роботи за рік	800 904	943 828	(785 055)	(50 556)	909 121
Забезпечення на виплату відпусток працівникам	736 024	1 858 633	(1 684 927)	(28 986)	880 744
Забезпечення ймовірних витрат під судові позови	245 728	34 748	(61 994)	(6 580)	211 902
Забезпечення витрат за неодержаними документами	249 136	59 278	(222 787)	-	85 627
Забезпечення витрат на поводження з відпрацьованим паливом (поточна частина)	938	4 092	(906)	-	4 124
Забезпечення наступних витрат на виконання гарантійних зобов'язань	28	-	-	(9)	19

тис. грн

Фактори чутливості, що впливають на виплати працівникам по закінченні трудової діяльності

Незначні зміни у ключових припущеннях (зокрема, ставки дисконту, збільшення індексу споживчих цін, рівень смертності та майбутніх темпів зростання заробітної плати) можуть суттєво вплинути на визнання суми зобов'язання. З огляду на чутливість всіх зобов'язань за виплатами працівникам до основних припущень щодо довгострокової ставки дисконту, майбутніх темпів зростання заробітної плати і збільшення індексу споживчих цін, дані актуарні припущення переглядаються на кожну дату складання фінансової звітності.

Зміни в припущеннях та коригування з урахуванням досвіду приводять до збільшення або зменшення зобов'язання за виплатами працівникам та визнання актуарних прибутків/(збитків).

Основні припущення, використані при визначенні забезпечень за виплатами працівникам, представлені у таблиці:

	2021	2020
Ставка дисконту	11,83%	11,03%
Рівень майбутнього щорічного зростання заробітної плати (рік 1)	6,00%	12,60%
Рівень майбутнього щорічного зростання заробітної плати (рік 2)	12,40%	6,70%
Рівень майбутнього щорічного зростання заробітної плати (рік 3)	11,10%	6,00%
Рівень майбутнього щорічного зростання заробітної плати (наступні роки)	5,20%	6,00%
Інфляція	5,007%	4,98%

Ставка дисконту заснована на ринковій прибутковості (на кінець звітної періоду) державних облігацій, інфляція - на даних довгострокового прогнозу інфляції EIU. Темпи зростання заробітної плати оцінені на основі прогнозованого зростання заробітної плати працівників Компанії.

Чутливість зобов'язань за виплатами працівникам по закінченні трудової діяльності по відношенню до ключових припущень представлена таким чином:

➤ зменшення ставки дисконту на 100 базисних пунктів призведе до збільшення суми зобов'язання на 658 818 тис. грн (2020 рік – 649 453 тис. грн), збільшення ставки дисконту на 100 базисних пунктів призведе до зменшення суми зобов'язання на 579 838 тис. грн (2020 рік – 570 073 тис. грн);

➤ збільшення оцінених темпів зростання заробітної плати на 100 базисних пунктів призведе до збільшення суми зобов'язання на 198 255 тис. грн (2020 рік – 194 289 тис. грн), зменшення оцінених темпів зростання заробітної плати на 100 базисних пунктів призведе до зменшення суми зобов'язання на 201 505 тис. грн (2020 рік – 201 023 тис. грн);

➤ збільшення оцінених темпів зростання інфляції на 100 базисних пунктів призведе до збільшення суми зобов'язання на 324 928 тис. грн (2020 рік – 311 440 тис. грн), зменшення

оцінених темпів зростання інфляції на 100 базисних пунктів призведе до зменшення суми зобов'язання на 336 443 тис. грн (2020 рік – 315 229 тис. грн).

Аналіз чутливості заснований на аналізі впливу зміни за кожним актуарним параметром, що використовується для оцінки, на розмір зобов'язання за планами з визначеною виплатою, з припущенням того, що решта актуарних параметрів залишаються незмінними.

Аналіз чутливості до індексації пенсій не наведено, оскільки індексація пенсій не розглядається як незалежне актуарне припущення та є складовою двох незалежних параметрів - зростання зарплати та інфляції. Так, згідно із законодавством, індексація пенсій здійснюється таким чином, що зарплата, з якої призначена (попередньо перерахована) пенсія збільшується на коефіцієнт, що відповідає 50% прогнозного рівня інфляції та 50% прогнозного рівня зростання середньої зарплати за три попередніх роки. Таким чином, параметр індексації пенсій цілком залежить від змін параметрів зростання зарплати та інфляції, аналіз чутливості до яких приведено вище.

Для забезпечень, що створюються в ДП «НАЕК «Енергоатом», визначені такі очікувані строки погашення:

- Забезпечення наступних витрат на виплату відпусток працівникам – протягом року;
- Забезпечення наступних витрат на виплату винагороди за підсумками роботи за рік – протягом року;
- Забезпечення витрат на зняття з експлуатації ядерних установок – до 2100 року;
- Забезпечення витрат на поводження з ВЯП – до 2133 року;
- Забезпечення відшкодування витрат на виплату і доставку пільгових пенсій – середньозважений строк погашення зобов'язань за планом 7,3 року;
- Забезпечення витрат на одноразові виплати працівникам при виході на пенсію – середньозважений строк погашення зобов'язань за планом 7,1 року;
- Забезпечення ймовірних витрат під судові позови – протягом року;
- Забезпечення витрат за неодержаними документами – протягом року;
- Забезпечення наступних витрат на виконання гарантійних зобов'язань – до двох років.

15. Платежі в бюджет

Розрахунки з бюджетом за рік, що закінчився 31 грудня 2021 року, представлені таким чином:

Примітка	31.12.2020		Нараховано до сплати	Сплачено до бюджету / залік з іншими податками	тис. грн 31.12.2021		
	Дт	Кт			Дт	Кт	
	Податок на прибуток	а			327 873	-	3 122 201
ПДВ		-	267 439	6 496 603	5 582 444	-	1 181 598
Акцизний податок		-	104 073	2 645 980	2 184 584	-	565 469
Частина чистого прибутку, що підлягає сплаті до бюджету	б	-	-	3 521 094	920 428	-	2 600 666
Податок на доходи з фізичних осіб, військовий збір		-	273 455	3 268 838	3 257 946	-	284 347
Екологічний податок		-	247 749	1 098 071	1 037 006	2	308 816
Плата за землю		1	15 639	183 101	183 590	80	15 229
Збір на соціально-економічну компенсацію населенню	с	-	392 288	821 394	1 037 711	-	175 971
Інші податки та збори		249	71 948	387 667	387 210	233	72 389
Відшкодування з бюджету		1 350	57	(24 165)	(22 629)	2 874	45
Всього		329 473	1 372 648	21 520 784	16 208 839	4 170	6 359 290

а) Станом на 01.01.2021 в Компанії обліковувалась дебіторська заборгованість (переплата) за розрахунками з бюджетом з податку на прибуток у сумі 327 873 тис. грн (станом на 01.01.2020 – 28 322 тис. грн). Переплата, що виникла на 01.01.2021, частково, в сумі 273 950 тис. грн, згідно з рішенням Компанії та з дозволу податкових органів направлена на погашення заборгованості з інших податків, а саме:

- 125 614 тис. грн - на погашення акцизного податку;
- 148 336 тис. грн - на погашення податку на додану вартість.

Крім того, за 2021 рік Компанією нараховано податку на прибуток на загальну суму 3 122 201 тис. грн (за 2020 рік – 166 533 тис. грн), строк сплати якого припадає на I квартал 2022 року.

Перераховано за 2021 рік до бюджету податку на прибуток – 1 914 499 тис. грн, (за 2020 рік сплачено податку – 466 084 тис. грн).

б) Частина, яка повинна відраховуватися до державного бюджету щодо будь-якого звітного періоду, розраховується на основі показника чистого прибутку у фінансовій звітності Компанії та її розмір визначається відповідно до Порядку № 138 (прим. 12.5). За загальним правилом норматив відрахувань до держбюджету має становити не менше 30% (ч. 5 ст. 11, ч. 1 ст. 111 Закону України від 21.09.2006 № 185-V «Про управління об'єктами державної власності»).

Компанія отримала чистий прибуток у 2021 році в сумі 5 914 484 тис. грн. Базою для нарахування до бюджету частини чистого прибутку (доходу) є сума в розмірі 4 401 368 тис. грн (сума 5 914 484 тис. грн зменшена на обсяг повернення кредитних коштів, що були запозичені для фінансування капітальних вкладень на будівництво; а також на оплату (профінансовано) ВП АПІ за роботи, послуги (товари) Філії Центру з будівництва та ремонту та ДСП Північна Пуща за реконструкцію залізничної дільниці від ст. Вільча до ст. Янів у зоні відчуження Іванківського району Київської обл. на загальну суму - 1 513 116 тис. грн), нарахована до бюджету сума частини чистого прибутку (доходу) за ставкою 80% складає – 3 521 094 тис. грн (нарахування за 2020 рік не здійснювались через збитковий фінансовий результат).

в) Збір на соціально-економічну компенсацію населенню нараховується відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 19.05.2010 № 352 «Про порядок справляння збору на соціально-економічну компенсацію ризику населення, яке проживає на території зони спостереження» (далі – Постанова № 352). Постанова № 352 прийнята на виконання вимог ч. 7 ст. 1 Закону України «Про систему оподаткування» та ст. 121 Закону України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку» від 08.02.1995 № 39/95-ВР.

Для експлуатуючих організацій (операторів) ядерних установок Постановою № 352 встановлено нарахування податкового зобов'язання зі сплати збору експлуатуючою організацією (оператором) ядерних установок під час реалізації електричної енергії за ставкою – 1% від обсягу (вартості) реалізованої у податковому (звітному) періоді електроенергії, що виробляється на атомних електростанціях, без врахування ПДВ, визначеного на підставі актів продажу електроенергії.

Станом на 31.12.2021 обліковується заборгованість зі сплати збору до бюджету в сумі 175 971 тис. грн, термін сплати якої припадає на I квартал 2022 року.

Розрахунки з бюджетом за рік, що закінчився 31 грудня 2020 року, представлені наступним чином:

	31.12.2019		Нараховано до сплати	Сплачено до бюджету	тис. грн 31.12.2020	
	Дт	Кт			Дт	Кт
Податок на прибуток	28 322	-	166 533	466 084	327 873	-
ПДВ	-	509 873	4 035 600	4 278 034	-	267 439
Акцизний податок	-	156 645	1 486 129	1 538 701	-	104 073
Частина чистого прибутку, що підлягає сплаті до бюджету	126 797	-	-	(126 797)	-	-

	31.12.2019		Нараховано до сплати	Сплачено до бюджету	31.12.2020	
	Дт	Кт			Дт	Кт
Податок з доходів фізичних осіб, військовий збір	-	213 411	2 793 621	2 733 577	-	273 455
Екологічний податок	-	285 951	971 755	1 009 957	-	247 749
Плата за землю	-	15 646	172 854	172 862	1	15 639
Збір на соціально-економічну компенсацію населенню	-	48 138	448 490	104 340	-	392 288
Інші податки та збори	76	88 614	680 712	697 551	249	71 948
Відшкодування з бюджету	759	4	(19 698)	(19 160)	1 350	57
Всього	155 954	1 318 282	10 735 996	10 855 149	329 473	1 372 648

16. Доходи та витрати, сукупний дохід

За 2021 рік Компанія отримала валовий прибуток від реалізації електро- та теплоенергії, з надання послуг з тепlopостачання, централізованого водopостачання та водовідведення в сумі 37 067 076 тис. грн (у 2020 році – 6 837 155 тис. грн). З урахуванням інших операційних, фінансових та інших доходів і витрат фінансовий результат Компанії до оподаткування склав прибуток 7 347 436 тис. грн (у 2020 році – збиток 5 869 613 тис. грн.). Витрати з податку на прибуток склали 1 432 952 тис. грн (у 2020 році – дохід 1 024 405 тис. грн.).

Чистий прибуток склав 5 914 484 тис. грн. За минулий 2020 рік чистий збиток складав 4 845 208 тис. грн.

Інформація за основними видами доходів та витрат розкрита у відповідних таблицях далі.

16.1 Дохід від реалізації продукції

Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за рік, що закінчився 31 грудня, за видами основної діяльності розкритий таким чином:

	тис. грн	
	2021	2020
Електроенергія, в тому числі за ринками збуту:	82 845 997	45 424 048
ринок двосторонніх договорів (ПСО), у т.ч.:	18 045 850	19 531 730
ДП «Гарантований покупець»	4 140 775	17 862 282
оператори системи розподілу (ОСР) та постачання (ОСП)	3 958 794	-
постачальники універсальних послуг (ПУП)	9 894 164	-
інші підприємства	52 117	1 669 448
ринок двосторонніх договорів інших	46 189 757	6 956 375
ринок «на добу наперед»	15 600 180	9 661 727
внутрішньодобовий ринок	1 421 008	1 289 058
балансуючий ринок	1 589 202	7 985 158
Теплова енергія (всього)	137 714	114 301
теплова енергія (виробництво)	102 374	91 595
теплова енергія (транспортування)	34 165	21 978
теплова енергія (постачання)	1 175	728
Централізоване водopостачання, водовідведення та комунальні послуги	131 091	110 214
Послуги з регулювання частоти та активної потужності	3 403	-
Всього	83 118 205	45 648 563

Нижче розкриті частки ринків у загальному обсязі реалізації електричної енергії, визначені на базі реалізованого фізичного обсягу та доходу від реалізації:

Ринки електричної енергії	2021, відсотки (%)		2020, відсотки (%)	
	фізичного обсягу реалізації	доходу від реалізації	фізичного обсягу реалізації	доходу від реалізації
Ринок двосторонніх договорів (PCO), у т.ч.:				
ДП «Гарантований покупець»	45	22	67	43
ОСР та ОСП	35	5	65	39
ПУП	3	5	-	-
інші підприємства	7	12	-	-
Ринок двосторонніх договорів інших	-	-	2	4
Ринок «на добу наперед»	42	56	9	15
Внутрішньодобовий ринок	8	19	10	21
Балансуючий ринок	1	1	2	3
Всього	4	2	12	18
	100	100	100	100

Дохід від реалізації продукції та послуг визнається переважно з плином часу. Продукція та послуги реалізуються на території України.

Протягом звітного та порівняльного періоду електроенергія реалізовувалась на всіх сегментах ринків електроенергії.

До 30.09.2021 діяла товарна модель PCO, відповідно до якої були визначено наступе: електроенергія реалізовувалась на ринку двосторонніх договорів, на якому обсяг електричної енергії та ціни визначались спеціальними обов'язками, покладеними на Компанію. Основним покупцем у цій моделі є ДП «Гарантований покупець», який закуповував весь обсяг електричної енергії, який необхідний для задоволення потреб побутових споживачів, за фіксованою ціною. З 01.10.2021 почала діяти фінансова модель PCO, відповідно до якої весь обсяг електричної енергії, що реалізується, продається за ринковими цінами на всіх сегментах ринку відповідно до правил проведення торгів на них, та, в свою чергу, Компанія закуповує у ДП «Гарантований покупець» послугу з забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів (детальніше в Примітці 1).

На решті сегментів ринку (ринок інших двосторонніх договорів, ринок «на добу наперед», внутрішньодобовий ринок, балансуючий ринок) реалізація електричної енергії здійснювалась на електронних торгах, які проводяться відповідно до правил їх проведення, ціни встановлюються в залежності від наявного попиту та пропозиції.

Інша продукція та послуги реалізуються переважно у містах-супутниках атомних станцій різним контрагентам, включаючи населення. Реалізація здійснюється за прямими договорами, звичайно, на постійній основі. Ціни (тарифи) на іншу продукцію та послуги регулюються НКРЕКП та органами місцевого самоврядування.

16.2 Собівартість реалізованої продукції

Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) за 2021 та 2020 роки за видами основної діяльності розкрита таким чином:

	тис. грн	
	2021	2020
Електроенергія, в т.ч.	45 751 784	38 548 988
покупна	214 737	222 406
Теплова енергія, в т.ч.	118 016	106 794
теплова енергія (виробництво)	76 539	72 599
теплова енергія (транспортування)	40 266	32 920
теплова енергія (постачання)	1 211	1 275
Централізоване водопостачання, водовідведення та комунальні послуги	181 329	155 626
Всього	46 051 129	38 811 408

Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) за 2021 та 2020 роки за

статтями витрат може бути представлена в такий спосіб:

	2021	2020
Заробітна плата і відповідні нарахування	16 821 972	14 150 681
Ядерне паливо	9 447 935	8 352 157
Амортизація	9 227 226	8 845 035
Матеріали та послуги	5 965 628	3 642 728
Податки, збори та інші обов'язкові платежі	2 307 220	1 797 469
Витрати, пов'язані із забезпеченням пожежної, сторожової та воєнізованої охорони	857 078	776 393
Інші виплати працівникам	432 633	356 161
Електроенергія	337 479	318 021
Витрати на страхування	197 422	189 666
Інші витрати	456 536	383 097
Всього	46 051 129	38 811 408

16.3 Адміністративні витрати

Склад адміністративних витрат за рік, що закінчився 31 грудня, може бути представлений таким чином:

	2021	2020
Заробітна плата і відповідні нарахування	1 563 301	1 350 056
Амортизація	55 319	45 317
Матеріали та послуги	42 189	31 631
Професійні послуги	34 858	18 734
Утримання основних засобів	22 453	23 787
Розрахунково-касове обслуговування банків	18 781	17 425
Інші виплати працівникам	16 356	13 434
Операційна оренда	12 079	12 117
Відрядження	7 752	6 812
Зв'язок	5 899	6 600
Податки та збори	2 401	3 712
Інше	12 018	10 463
Всього	1 793 406	1 540 088

16.4 Витрати на збут та ПСО

До складу витрат на збут віднесені витрати збутових підрозділів, які реалізують електроенергію та комунальні послуги безпосередньо покупцям (кінцевим споживачам):

	2021	2020
Витрати на послуги з організації купівлі-продажу електричної енергії	72 634	49 704
Заробітна плата і відповідні нарахування	69 023	55 647
Амортизація	2 150	5 983
Матеріальні витрати	926	343
Інші операційні витрати	2 926	4 463
Всього	147 659	116 140

В умовах дії фінансової моделі ПСО з 01.10.2021 Компанія, як виробник електричної енергії, має сплачувати ДП «Гарантований покупець» послугу із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів, що визначено Постановою № 483. За підсумками 2021 року вартість даної послуги для Компанії склала 23 385 665 тис. грн.

16.5 Інші операційні доходи та витрати

Інші операційні доходи за рік, що закінчився 31 грудня, в розрізі основних видів доходів представлені таким чином:

	2021	2020
Курсові різниці	2 761 167	-
Штрафи, пені, неустойки	184 275	-
Прибуток від продажу товарів, ТМЦ	127 141	156 570
Зміни в оцінці забезпечення витрат на поводження з ВЯП та зняття з експлуатації	104 305	626 266
Відсотки банку нараховані по поточних рахунках	43 983	12 381
Оприбуткування ТМЦ при виконанні ремонтних та інших робіт, списанні інших ТМЦ	31 152	40 498
Безоплатно отримані активи, дохід від інвентаризації	12 790	17 647
Прибуток від реалізації іншої продукції, робіт, послуг, оренди	2 956*	7 697
Списання кредиторської заборгованості, в т.ч. зменшення резерву під знецінення нефінансових активів	3 003	2 246
Інші доходи	17 258	39 547
Всього	3 288 030	902 852

* у 2021 році отриманий прибуток тільки від оренди, від іншої реалізації – збитки.

Інші операційні витрати за рік, що закінчився 31 грудня, в розрізі основних статей витрат представлені таким чином:

	2021	2020
Об'єкти житлово-комунального господарства і соціально-культурного призначення, соціально-культурні заходи	848 681	695 386
Невикористання викупленого доступу до міжкордонних перетинів	357 426	-
Витрати на соціально-економічний розвиток територій	250 000	71 736
Купівля-продаж іноземної валюти	101 507	186 253
Внески в Українське ядерне товариство, ВАО АЕС та інші	83 988	65 782
Списання безнадійної заборгованості, в т.ч. зменшення резерву під знецінення нефінансових активів	570	5 088
Курсові різниці	-	6 601 445
Штрафи, пені, неустойки	-	275 054
Інші витрати	265 011	201 377
Всього	1 907 183	8 102 121

Загальна сума витрат на виплати працівникам за рік, що закінчився 31 грудня, представлена наступним чином:

	2021	2020
Заробітна плата та інші короткострокові виплати	16 037 105	13 541 457
Відрахування до державного фонду соціального страхування (ФСС)	3 482 934	2 913 382
Витрати за програмами з визначеними виплатами та іншими довгостроковими виплатами працівникам	329 069	265 765
Зміна резерву невикористаних відпусток	118 740	126 371
Зміна резерву на винагороди працівникам	88 953	76 189
Інші виплати працівникам, що не входять до фонду оплати праці	215 116	166 868
Всього витрати Компанії	20 271 917	17 090 032
Крім того, виплати, що компенсуються за рахунок ФСС та бюджету	289 115	239 605

16.6 Інші фінансові доходи та витрати

У 2021 та 2020 роках Компанія отримала **інші фінансові доходи** за такими видами:

	2021	2020
Відсотковий дохід від зміни вартості довгострокової дебіторської заборгованості	41 524	38 954
Відсотки банку, отримані за депозитами	1 448	2 529
Інші фінансові доходи	2 494	1 141
Всього	45 466	42 624

Фінансові витрати у 2021 та 2020 роках приведені за такими статтями:

	2021	2020
Відсотки нараховані за банківськими кредитами та іншими фінансовими зобов'язаннями	1 524 402	1 779 724
Витрати на відсотки за забезпеченням на зняття з експлуатації, зміна дисконту по активу з коштів ФРЗЕ	1 326 699	617 142
Витрати на відсотки за програмою виплат працівникам при виході на пенсію	846 815	782 636
Витрати, пов'язані з обслуговуванням кредитів та інших довгострокових фінансових зобов'язань	68 790	86 377
Витрати на відсотки за забезпеченням на поведження з ВЯП	45 515	87 479
Витрати від первісного визнання довгострокової дебіторської заборгованості за амортизованою собівартістю	16 426	10 040
Витрати від модифікації фінансового зобов'язання	5 976	3 157
Дисконт від первісного визнання активом коштів, перерахованих до ФРЗЕ протягом року	-	221 564
Інші фінансові витрати	17 874	82
Всього	3 852 497	3 588 201

Окрім **фінансових витрат**, віднесених до витрат поточного періоду, в 2021 році **капіталізовано** фінансових витрат у сумі 382 114 тис. грн (у 2020 році – 361 482 тис. грн). Сума сплачених відсотків включена у рядок «Сплата відсотків» «Звіту про рух грошових коштів», а сума капіталізованих фінансових витрат включена в рядок «Витрачання на придбання необоротних активів».

За запозиченнями, які безпосередньо пов'язані зі створенням кваліфікованого активу, у 2021 році капіталізація відбулась на суму 347 565 тис. грн (у 2020 році – 326 443 тис. грн).

У 2021 році за запозиченнями, які безпосередньо не пов'язані зі створенням кваліфікованих активів, застосовано норму капіталізації в межах від 3,699% до 3,835% за різні квартали року і капіталізація відбулась на загальну суму 34 549 тис. грн (у 2020 році – 35 039 тис. грн). У 2020 та 2021 роках сума фактичних фінансових витрат за групою запозичень, безпосередньо не пов'язаних зі створенням кваліфікаційних активів, менша ніж максимальна сума, визначена за нормою капіталізації. У зв'язку з цим норма капіталізації фактично не застосовується, а фінансові витрати по цій групі запозичень капіталізовані в повному обсязі.

16.7 Інші доходи та витрати

Інші доходи за рік, що закінчився 31 грудня, розкриті за такими статтями:

	2021	тис. грн 2020
Безоплатно отримані необоротні активи (у т. ч. визнання доходу пропорційно амортизації)	92 316	93 795
Інші доходи	-	2 324
Всього	92 316	96 119

Інші витрати за рік, що закінчився 31 грудня, представлені таким чином:

	2021	тис. грн 2020
Списання необоротних активів	40 310	129 722
Зменшення корисності необоротних активів	12 292	32 858
Уцінка необоротних активів	425	-
Інші витрати	4	6
Всього	53 031	162 586

16.8 Податок на прибуток

Встановлена законодавством ставка оподаткування прибутку Компанії становить 18% (2020 рік - 18%). Нижче приведені основні компоненти витрат з податку на прибуток за роки, що закінчилися 31 грудня.

Податок на прибуток у складі доходів та витрат

	2021	тис. грн 2020
Витрати з поточного податку на прибуток	(3 122 201)	(166 533)
Відстрочений податок на прибуток, пов'язаний з виникненням і зменшенням тимчасових різниць	1 689 249	1 190 938
Дохід (витрати) з податку на прибуток	(1 432 952)	1 024 405

Відстрочений податок на прибуток, визнаний у іншому сукупному доході

Зміни відстроченого податку на прибуток, пов'язаного зі статтями, які відносяться безпосередньо до складу іншого сукупного доходу чи власного капіталу протягом року:

	2021	тис. грн 2020
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом:		
зобов'язання за виплатами працівникам по закінченні трудової діяльності	11 291	167 564
зобов'язання у зв'язку зі зняттям з експлуатації ядерних установок	(2 092 886)	1 674 155
Податок на прибуток, визнаний у іншому сукупному доході	(2 081 595)	1 841 719

Узгодження діючої ставки оподаткування

Узгодження між витратами з податку на прибуток та бухгалтерським прибутком, помноженим на ставку податку на прибуток, встановлену законодавством, за 2021 та 2020 роки:

	2021		2020	
	тис. грн	%	тис. грн	%
Прибуток (збиток) до оподаткування	7 347 436	100,00%	(5 869 613)	100,00%
Дохід (витрати) з податку на прибуток, розраховані за діючою ставкою оподаткування	(1 322 538)	18,00%	1 056 530	18,00%
Статті, що не відносяться на податкові витрати	(110 414)	1,50%	(32 125)	(0,55%)
Дохід (витрати) з податку на прибуток у звіті про прибутки та збитки	(1 432 952)	19,50%	1 024 405	17,45%

16.9 Визнані та невизнані податкові активи та зобов'язання

Визнані відстрочені податкові активи та зобов'язання

Відстрочений податок на прибуток за 2021 рік відноситься до таких статей:

	31.12.2020	Відображено у складі прибутку або збитку	Відображено у складі іншого сукупного доходу	тис. грн 31.12.2021
Основні засоби та нематеріальні активи	(18 952 266)	1 085 467	775	(17 866 024)
Виробничі запаси, торговельна дебіторська заборгованість (включаючи довгострокову) та інші активи	2 331 813	360 762	-	2 692 575
Поточна кредиторська заборгованість та інші поточні зобов'язання	89 442	(34 067)	-	55 375
Зобов'язання у зв'язку зі зняттям з експлуатації ядерних установок та інші довгострокові резерви	5 657 299	189 598	(2 093 661)	3 753 236
Зобов'язання за виплатами працівникам по закінченні трудової діяльності	1 383 818	87 489	11 291	1 482 598
Відстрочений податковий актив/(зобов'язання)	(9 489 894)	1 689 249	(2 081 595)	(9 882 240)

Відстрочений податок на прибуток за 2020 рік відноситься до таких статей:

	31.12.2019	Відображено у складі прибутку або збитку	Відображено у складі іншого сукупного доходу	тис. грн 31.12.2020
Основні засоби та нематеріальні активи	(20 031 850)	1 079 584	-	(18 952 266)
Виробничі запаси, торговельна дебіторська заборгованість (включаючи довгострокову) та інші активи	2 319 637	12 176	-	2 331 813
Поточна кредиторська заборгованість та інші поточні зобов'язання	43 410	46 032	-	89 442
Зобов'язання у зв'язку зі зняттям з експлуатації ядерних установок та інші довгострокові резерви	3 975 626	7 518	1 674 155	5 657 299
Зобов'язання за виплатами працівникам по закінченні трудової діяльності	1 170 626	45 628	167 564	1 383 818
Відстрочений податковий актив/(зобов'язання)	(12 522 551)	1 190 938	1 841 719	(9 489 894)

Невизнані відстрочені податкові активи

Станом на 31 грудня 2021 та 2020 років невизнаних відстрочених податкових активів не існує.

17. Інформація щодо пов'язаних осіб

Далі представлені операції і залишки за розрахунками Компанії з пов'язаними сторонами за роки, що закінчилися 31 грудня 2021 та 2020 років.

Стороною, яка фактично контролює Компанію та є уповноваженим органом управління на звітну дату, є Уряд України в особі Кабінету міністрів України.

Під час формування інформації щодо пов'язаних сторін та її розкриття у фінансовій звітності пов'язаними сторонами вважаються:

- уповноважений орган управління – Уряд України;
- президент ДП «НАЕК «Енергоатом» та близькі члени його родини;
- члени Правління ДП «НАЕК «Енергоатом» та близькі члени їх родин;
- віце-президенти ДП «НАЕК «Енергоатом», що мають право на встановлення, зміну або зупинення правових відносин, та близькі члени їх родин;
- генеральні директори (директори) відокремлених підрозділів, що діють на підставі довіреностей, мають право на встановлення, зміну або зупинення правових відносин, та близькі члени їх родин;
- заступники генеральних директорів (директорів) відокремлених підрозділів, що мають право на встановлення, зміну або зупинення правових відносин, та близькі члени їх родин.

Види та обсяг операцій, які відбулись у 2020 - 2021 роках з пов'язаними особами, приведені в таблиці:

	Примітка	2021	2020
Продаж пов'язаним особам готової продукції (товарів, робіт, послуг)		109	60
Надання гарантій та застави	а	(50 104)	(47 668)

а) Витрати, пов'язані з наданням державних гарантій Урядом України для забезпечення виконання боргових зобов'язань за кредитами (позиками) (примітка 13.1), що залучені ДП «НАЕК «Енергоатом», відповідно до гарантійних угод, ратифікованих законами України від 15.05.2014 № 1267-VII, від 15.05.2014 № 1268-VII, та договору щодо надання державної гарантії за зобов'язаннями ДП «НАЕК «Енергоатом» згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 06.12.2017 № 936.

Відповідно до п. 18 МСБО 24 «Розкриття інформації про пов'язані сторони» інформація про заборгованість з пов'язаними сторонам ДП «НАЕК «Енергоатом» приведена в таблиці.

	31.12.2021	31.12.2020 (перераховано)	Строк та характер відшкодування	Наявність гарантії застави	Сума застави
Довгострокова дебіторська заборгованість	1 504	2 104	щомісячне утримання із зарплати до 2039 р.	іпотечні договори	7 507
Торгівельна заборгованість за відпущену продукцію	8	6		-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	533	409	щомісячне утримання із зарплати до 2039 р.	іпотечні договори	7 507
Забезпечення витрат на виплати працівникам по закінченню трудової діяльності (довгострокова частина)	17 487	15 456	середньозважений строк погашення 7,2 років	-	-
Забезпечення витрат на виплати працівникам по закінченню трудової діяльності (поточна частина)	1 840	5 338	протягом 12 місяців	-	-

Загальна чисельність **провідного управлінського персоналу**, щодо якого нижче розкривається інформація за 2021 та 2020 роки, складає 74 особи та 97 осіб (посад) відповідно, за посадами не нижче рівня виконавчих директорів та заступників директорів відокремлених підрозділів. Станом на 31 грудня 2021 та 2020 років чисельність провідного управлінського персоналу складала 55 та 58 осіб відповідно.

Інформація **про одержані від підприємства компенсації провідним управлінським персоналом** у 2021 та 2020 роках приведена в таблиці:

	2021	2020
Короткострокові виплати працівникам	145 014	130 852
Виплати при звільненні	-	3 334
Виплати по закінченні трудової діяльності	2 804	2 007
Нарахування, пов'язані з виплатами	13 699	12 053

За роки, що закінчилися 31 грудня 2021 та 2020 років, Компанія, згідно з вимогами українського законодавства, нараховувала та сплачувала єдиний соціальний внесок за ставкою 22% (8.41% для працюючих інвалідів) від суми нарахованої заробітної плати.

Компанія здійснює значні операції з суб'єктами господарювання, які перебувають під спільним з Компанією контролем держави.

Ці суб'єкти включають ДП «Енергоринок», ДП «Гарантований покупець», ДП «Оператор ринку», ПрАТ «НЕК «Укренерго», ПАТ «Державний ощадний банк України», ПАТ «Укресімбанк», ПАТ АБ «Укргазбанк», ДП «Східний ГЗК», АТ «Укренергомашини» та інші державні підприємства.

Залишки за розрахунками з державними підприємствами за первісною вартістю станом на 31 грудня представлені таким чином:

	31.12.2021	31.12.2020
Довгострокові активи		
Грошові кошти, обмежені у використанні	17 663	19 843
Довгострокова заборгованість державних підприємств	-	94
Поточні активи		
Торговельна дебіторська заборгованість ДП «Енергоринок»	-	-
первісна вартість	11 523 116	11 611 819
резерв очікуваних кредитних збитків *	(11 523 116)	(11 611 819)
Торговельна дебіторська заборгованість ДП «Гарантований покупець»	2 063 323	7 718 272
первісна вартість	3 981 755	7 744 466
резерв очікуваних кредитних збитків *	(1 918 432)	(26 194)
Торговельна дебіторська заборгованість ПрАТ «НЕК «Укренерго»	492 234	4 325 015
первісна вартість	1 363 894	4 511 453
резерв очікуваних кредитних збитків *	(871 660)	(186 438)
Торговельна дебіторська заборгованість інших ДП	1 773	3 902
первісна вартість	23 147	25 276
резерв очікуваних кредитних збитків	(21 374)	(21 374)
Аванси видані ДП «Гарантований покупець»	4 387 038	-
Інша поточна заборгованість, фінансова допомога ДП «Укрвугілля»	500 000	-
Інша поточна заборгованість, аванси видані, претензії щодо ДП	1 595 619	628 451
первісна вартість	1 618 303	863 515
резерв очікуваних кредитних збитків	(22 684)	(235 064)
Грошові кошти в державних банках	4 874 322	893 534
Поточні акредитиви та кошти на арештованих рахунках	49 112	107 366
Довгострокові зобов'язання		
Облігації, випущені та розміщені в державних банках	-	(729 618)
Кредити, отримані в АТ «Державний ощадний банк України»	(5 246 154)	-
Визнане орендне зобов'язання відповідно до МСФЗ 16 «Оренда»	(2 995)	(12 433)
Поточні зобов'язання		
Кредити, отримані в державних банках	(5 161 763)	(12 149 630)
Облігації, випущені та розміщені в державних банках	(816 736)	(212 500)
Торгівельна та інша заборгованість перед АТ «Укренергомашини»	(1 071 192)	(840 818)
Торгівельна заборгованість перед ПрАТ «НЕК «Укренерго», аванси отримані	(997 084)	(271 685)
Торгівельна заборгованість перед іншими державними підприємствами, аванси отримані	(611 986)	(501 491)
Визнане орендне зобов'язання відповідно до МСФЗ 16 «Оренда»	(1 096)	(3 091)

*Інформація щодо нарахування резерву очікуваних кредитних збитків на торговельну дебіторську заборгованість ДП «Енергоринок», ДП «Гарантований покупець», ПрАТ «НЕК «Укренерго» розкрита в примітці 8.1.

Обсяги операцій з державними підприємствами за 2021 та 2020 роки:

	2021	<i>тис. грн</i> 2020
ДП «Гарантований покупець» (реалізація електроенергії)*	4 140 775	17 862 282
ДП «Гарантований покупець» (закупівля послуг із забезпечення доступності електроенергії для побутових споживачів)*	(23 385 665)	-
ДП «Оператор ринку» (реалізація електроенергії)	17 021 188	10 950 785
ДП «Оператор ринку» (закупівля електроенергії та послуг з організації купівлі-продажу електроенергії)	(87 702)	(30 874)
ПрАТ «НЕК «Укренерго» (реалізація електроенергії)*	2 852 090	7 985 158
ПрАТ «НЕК «Укренерго» (закупівля електроенергії та послуг з диспетчерського управління встановлених генеруючих потужностей, послуг з розподілу/передачі електроенергії)*	(3 848 726)	(1 438 640)
Реалізація електроенергії іншим державним підприємствам	821 453	1 167 801
ДП «Східний ГЗК» (закупівля уранового оксидного концентрату, послуг з транспортування та зберігання уранового оксидного концентрату)	(1 325 120)	(2 073 822)
Продаж товарів, робіт, послуг іншим державним підприємствам	19 976	15 749
Купівля товарів, робіт, послуг	(1 066 338)	(960 339)
Придбання необоротних активів	(675 225)	(353 443)
Відсотки, нараховані за облігаціями та отриманими кредитами в державних банках	(1 160 467)	(1 388 821)
Нараховані штрафні санкції по ДП «Гарантований покупець»	223 163	-

*Інформація щодо операцій з ДП «Гарантований покупець», ПрАТ «НЕК «Укренерго» розкрита в примітці 8.1.

Інші відносини та розрахунки ДП «НАЕК «Енергоатом» з державою розкриті в примітках 12.1, 12.5, 15.

18. Оренда

ДП «НАЕК «Енергоатом» у своїй діяльності виступає і як орендар, і як орендодавець.

Як орендар Компанія визнає активи у вигляді права користування та зобов'язання з орендних платежів. Звільнення від визнання оренди відповідно до МСФЗ 16 «Оренда» застосовується для короткострокової оренди та оренди малоцінних активів у межах суттєвості, яка складає 150 тис. грн для базового активу оренди, коли він є новим.

Активи у вигляді права користування обліковуються у складі інших необоротних активів. Активи представлені за 2021 та 2020 роки таким чином:

Активи у вигляді права користування	31.12.2020	Збільшення	Нараховано амортизації	Зменшення/ припинення визнання	<i>тис. грн</i> 31.12.2021
Будівлі, споруди	94 643	75	(51 739)	(10 004)	32 975
первісна вартість	150 879	75	-	(11 993)	138 961
амортизація	(56 236)		(51 739)	1 989	(105 986)
Всього	94 643	75	(51 739)	(10 004)	32 975
первісна вартість	150 879	75	-	(11 993)	138 961
амортизація	(56 236)	-	(51 739)	1 989	(105 986)

Державне підприємство «Національна атомна енергогенеруюча Компанія «Енергоатом»
Фінансова звітність за 2021 рік

Активи у вигляді права користування	31.12.2019	Збільшення	Нараховано амортизації	Зменшення/припинення визнання	тис. грн 31.12.2020
Будівлі, споруди	128 460	19 364	(52 929)	(252)	94 643
первісна вартість	131 849	19 364	-	(334)	150 879
амортизація	(3 389)	-	(52 929)	82	(56 236)
Транспортні засоби	1 150	-	(176)	(974)	-
первісна вартість	1 208	-	-	(1 208)	-
амортизація	(58)	-	(176)	234	-
Всього	129 610	19 364	(53 105)	(1 226)	94 643
первісна вартість	133 057	19 364	-	(1 542)	150 879
амортизація	(3 447)	-	(53 105)	316	(56 236)

Довгострокові та поточні зобов'язання з оренди за 2021 та 2020 роки розкриваються таким чином:

	31.12.2020	Збільшення	Зменшення/припинення визнання*	тис. грн 31.12.2021
Довгострокові зобов'язання	42 673	2 915	(42 222)	3 366
в т.ч. за строками погашення станом на кінець року:				
20.02.2023	-	-	-	371
25.10.2026	-	-	-	2 995
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	90 681	67 455	(119 372)	38 764
в т.ч. ПДВ та % на поточну частину заборгованості	-	25 233	(46 522)	-
Всього зобов'язання	133 354	70 370	(161 594)	42 130

*в т.ч. зменшено зобов'язання у зв'язку з припиненням визнання оренди на загальну суму 14 505 тис. грн, з них на суму 10 004 тис. грн зменшені активи з права користування.

	31.12.2019	Збільшення	Зменшення/припинення визнання	тис. грн 31.12.2020
Довгострокові зобов'язання	74 516	32 836	(64 679)	42 673
в т.ч. курсові різниці	-	232	(62)	-
в т.ч. за строками погашення станом на кінець року:				
23.07.2022	-	-	-	30 240
25.10.2023	-	-	-	736
25.05.2027	-	-	-	630
19.02.2030	-	-	-	11 067
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	47 944	89 941	(47 204)	90 681
в т.ч. ПДВ та % на поточну частину заборгованості	-	25 270	(19 969)	-
в т.ч. курсові різниці	-	54	-	-
Всього зобов'язання	122 460	122 777	(111 883)	133 354

У Звіті про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) амортизація активів у вигляді права користування включена до таких статей:

	<i>тис. грн</i>	
	2021	2020
Операційні витрати	50 774	52 362
Собівартість реалізованої продукції	19 402	24 169
Адміністративні витрати	33 590	24 015
Витрати на збут	504	4 543
Інші операційні витрати	153	1 076
Зміна залишків незавершеного виробництва	(2 875)	(1 441)
Крім того амортизація в капітальних інвестиціях	965	743

Процентні витрати за зобов'язаннями з оренди за 2021 рік становлять 14 616 тис. грн (у 2020 році – 24 995 тис. грн). Витрати на короткострокову оренду або оренду малоцінних об'єктів склали 29 213 тис. грн (у 2020 році – 24 673 тис. грн).

Крім того, ДП «НАЕК «Енергоатом» визнає орендні платежі від переданих в операційну оренду об'єктів ОЗ, як дохід на прямолінійній основі. Доходи та витрати від операційної оренди у 2021 та 2020 роках представлені таким чином:

	<i>тис. грн</i>	
	2021	2020
Доходи від оренди	2 180	2 091
Витрати, пов'язані з орендою	(737)	(973)

Інформація щодо доходів та витрат від інвестиційної нерухомості представлені в примітці 6.4.

19. Справедлива вартість фінансових інструментів

Визначення справедливої вартості

Деякі принципи облікової політики Компанії та правила розкриття інформації вимагають визначення справедливої вартості, як фінансових так і нефінансових активів та зобов'язань. Справедлива вартість була визначена для цілей оцінки та розкриття інформації з використанням зазначених нижче методів.

Довгострокова дебіторська заборгованість

Справедлива вартість довгострокової дебіторської заборгованості оцінюється як приведена вартість майбутніх грошових потоків, дисконтованих за ринковою відсотковою ставкою на звітну дату. Ця справедлива вартість визначається для цілей розкриття інформації. Для визначення справедливої вартості довгострокової дебіторської заборгованості Компанія застосовує облікову ставку Національного банку України на дату звітності.

Непохідні фінансові активи та зобов'язання

Справедлива вартість, яка визначається для цілей розкриття інформації, розраховується на основі приведеної вартості майбутніх грошових потоків за основною сумою заборгованості та відсоткам, дисконтованих за ринковою відсотковою ставкою на звітну дату.

Справедлива вартість грошових коштів та їх еквівалентів, торгової та іншої дебіторської та кредиторської заборгованості оцінена як вартість, приблизно рівна їх балансовій вартості у зв'язку з їх короткостроковим характером та ринковими відсотковими ставками на кінець періоду.

Справедлива вартість фінансових активів та фінансових зобов'язань, а також їх балансова вартість, відображена у Балансі (Звіті про фінансовий стан), представлені таким чином:

тис. грн

	31.12.2021		31.12.2020	
	Балансова вартість	Справедлива вартість	Балансова вартість	Справедлива вартість
Фінансові активи, справедлива вартість яких розкривається				
Інша довгострокова дебіторська заборгованість	103 974	109 593	27 117	70 653
Позики працівникам	197 470	232 169	187 906	258 856
Фінансові зобов'язання, справедлива вартість яких розкривається				
Кредити, позики, векселі	32 945 567	33 111 367	35 660 657	35 876 302

Ієрархія джерел справедливої вартості

Всі активи та зобов'язання, справедлива вартість яких оцінюється або розкривається у фінансовій звітності, класифікується за ієрархією джерел справедливої вартості, що подана нижче, на підставі вихідних даних найнижчого рівня, які є значущими для оцінки справедливої вартості в цілому:

Рівень 1: ринкові котирування (без коригувань) ідентичних активів або зобов'язань на активних ринках;

Рівень 2: моделі оцінки, для яких всі вхідні дані, які мають суттєвий вплив на визначену справедливу вартість відносяться до найбільш низького рівня ієрархії та базуються прямо або опосередковано на ринкових даних;

Рівень 3: моделі оцінки, які використовують вхідні дані, які мають суттєвий вплив на визначення справедливої вартості, відносяться до найбільш низького рівня ієрархії та відсутні у відкритому доступі.

Для оцінок і розкриттів в даній звітності справедлива вартість визначається згідно МСФЗ 13 «Оцінка справедливої вартості», орендних угод, врегульованих МСФЗ 16, а також оцінок, порівняних, але не рівних справедливій вартості.

Для оцінки вартості інвестованого капіталу або активів компанії може бути застосовано три підходи: (i) витратний, (ii) ринковий (або порівняльний) та (iii) доходний. При проведенні оцінки основних засобів початково розглядається кожний з цих підходів, але, який чи які з них є оптимальними у кожному конкретному випадку, визначається характером та специфікою оцінюваної компанії та її активів.

(i) Витратний підхід заснований на принципі заміщення та входить з того, що розумний інвестор не стане платити за актив більше, ніж вартість його заміни на ідентичний або аналогічний об'єкт з такими ж корисними властивостями.

(ii) Порівняльний (або ринковий) підхід заснований на інформації про стан ринку у поточних умовах та здійснених угодах на дату оцінки або незабаром до дати оцінки. У рамках порівняльного підходу існує два метода: метод компаній-аналогів та метод угод. Метод компаній-аналогів засновано на порівнянні оцінюваної компанії з зіставними компаніями, акції яких обертаються на біржовому ринку. При використанні методу угод, оцінювана компанія порівнюється з зіставними компаніями, продавалися в останній час в ході операцій по поглинанню. І в тому, і в іншому випадку складається необхідна вибірка компаній по критеріям порівняльності.

(iii) При використанні доходного підходу справедлива вартість визначається шляхом розрахунку приведеної вартості очікуваних майбутніх грошових потоків, які прогнозуються на визначений період часу.

Для оцінки основних засобів залучаються зовнішні оцінювачі. Визначення справедливої вартості основних засобів Компанія здійснює за витратним підходом для спеціалізованих активів,

та порівняльним підходом для неспеціалізованих активів, для яких була доступна ринкова інформація про угоди по купівлі/продажу таких самих або аналогічних активів.

Справедлива вартість фінансових інструментів - це ціна, яка була б отримана при продажу активу або сплачена при передачі зобов'язання в ході звичайної угоди між учасниками ринку на дату оцінки, за винятком випадків примусового продажу або ліквідації фінансового інструменту. Найкращим підтвердженням справедливої вартості є котирування фінансового інструменту на активному ринку.

Компанія розраховувала оцінену справедливу вартість фінансових інструментів виходячи з наявної ринкової інформації, якщо така існує, з використанням відповідних методик оцінки. Проте для інтерпретації ринкової інформації з метою визначення оціненої справедливої вартості потрібні суб'єктивні судження. В Україні все ще спостерігаються деякі явища, властиві ринку, що розвивається, а економічні умови продовжують обмежувати рівень активності на фінансових ринках. Ринкові котирування можуть бути застарілими або відбивати операції продажу за вимушено низькою ціною, не являючись, таким чином, справедливою вартістю фінансових інструментів.

При визначенні ринкової вартості фінансових інструментів керівництво використовувало усю наявну ринкову інформацію.

Фінансові активи, враховані за амортизованою вартістю. Справедливою вартістю інструментів з плаваючою процентною ставкою, як правило, являється їх балансова вартість. Розрахункова справедлива вартість інструментів з фіксованою процентною ставкою заснована на розрахункових майбутніх грошових потоках, які мають бути отримані, дисконтованих на поточні процентні ставки по нових інструментах, що характеризуються подібним кредитним ризиком і строком до погашення, що залишився. Використані ставки дисконтування залежать від кредитного ризику контрагента. Балансова вартість дебіторської заборгованості з основної діяльності та іншої фінансової дебіторської заборгованості приблизно дорівнює її справедливій вартості.

Зобов'язання, враховані за амортизованою вартістю. Справедлива вартість позикових коштів з плаваючою ставкою приблизно дорівнює їх балансовій вартості. Справедлива вартість інших зобов'язань була визначена з використанням методик оцінки. Розрахункова справедлива вартість інструментів з фіксованою процентною ставкою і фіксованим терміном погашення заснована на розрахункових майбутніх грошових потоках, які мають бути отримані, дисконтованих на поточні процентні ставки по нових інструментах, що характеризуються подібним кредитним ризиком і строком до погашення, що залишився. Справедлива вартість зобов'язань, що погашаються на вимогу або після закінчення періоду повідомлення («зобов'язання до запитання»), оцінюється як сума кредиторської заборгованості, що погашається на вимогу, дисконтована з дня, коли могла поступити перша вимога виплатити таку суму. Балансова вартість кредиторської заборгованості з основної діяльності та іншої кредиторської заборгованості та довгострокових зобов'язань приблизно дорівнює її справедливій вартості.

Компанія визначає справедливу вартість всіх фінансових активів та фінансових зобов'язань виходячи з 3-ого Рівня ієрархії джерел оцінки справедливої вартості.

Протягом 2021 та 2020 років переміщень між Рівнем 1 та Рівнем 2 не відбувалось, а також не відбувалось жодних переміщень, пов'язаних з Рівнем 3.

20. Ризики

Внаслідок використання Компанією фінансових інструментів у неї виникають такі ризики:

- кредитний ризик,
- ризик ліквідності,
- валютний ризик,
- ринковий ризик.

У цій примітці представлена інформація про рівень кожного із зазначених вище ризиків, цілі, політика та процедури, які використовує Компанія для управління ризиками та їх оцінки, а також інформація про методи управління капіталом. Більш детальна кількісна інформація включена до інших приміток до цієї фінансової звітності.

Політика Компанії у сфері управління ризиками розроблена з метою виявлення і аналізу ризиків, які виникають у Компанії, встановлення належних лімітів ризиків і засобів контролю, а також моніторингу ризиків і дотримання встановлених лімітів. Політика і системи управління ризиками регулярно переглядаються для врахування змін ринкової кон'юнктури і діяльності Компанії.

Річні фінансові плани Компанії (що містять детальну інформацію про операційну, інвестиційну та фінансову діяльність у розрізі управління ризиками, притаманними фінансовими інструментами), затверджуються Урядом України і містять методи і процедури управління ризиками.

Ревізійні органи Компанії і різні державні органи контролюють дотримання керівництвом положень про методи і процедури управління ризиками, а також перевіряють адекватність принципів управління ризиками, притаманних діяльності Компанії.

Категорії фінансових інструментів Компанії станом на 31 грудня представлені таким чином:

	2021	2020
Фінансові активи за амортизованою вартістю		
Інша довгострокова дебіторська заборгованість	103 974	27 117
Торговельна дебіторська заборгованість	2 623 297	12 129 587
Позики працівникам	197 470	187 906
Кошти з обмеженим використанням	17 663	20 443
Інші поточні активи	1 101 808	115 207
Грошові кошти та їх еквіваленти	4 877 684	894 822
Фінансові зобов'язання за амортизованою вартістю		
Кредити, позики, векселі	32 945 567	35 660 657
Торговельна кредиторська заборгованість	4 307 112	4 182 565
Інші поточні зобов'язання	8 211 956	9 947 588

Кредитний ризик

Кредитний ризик являє собою ризик фінансового збитку для Компанії у результаті невиконання клієнтом або контрагентом свого зобов'язання перед Компанією за договором про фінансовий інструмент. Даний ризик виникає, в основному, у зв'язку з дебіторською заборгованістю клієнтів перед Компанією.

Рівень кредитного ризику для Компанії визначається, головним чином, відповідно до політики Компанії щодо оцінки очікуваних кредитних збитків з урахуванням індивідуальних характеристик кожного клієнта або на груповій основі (примітка 3.1). Компанія не вимагає застави для забезпечення торговельної та іншої дебіторської заборгованості, крім частини авансів.

Максимальна величина кредитного ризику еквівалентна балансовій вартості фінансових активів, представлених у таблиці вище, та дорівнює станом на 31 грудня 2021 року 11 100 107 тис. грн (2020 рік – 15 767 542 тис. грн).

Найбільшими дебіторами Компанії на 31.12.2021 є державні підприємства із заборгованістю за електричну енергію:

ДП «Енергоринок», якому електрична енергія реалізовувалась до 01.07.2019 та первісна вартість дебіторської заборгованості станом на 31.12.2021 становить 11 523 116 тис. грн.

ДП «Гарантований покупець», якому реалізація електричної енергії почалася з 01.07.2019 та первісна вартість дебіторської заборгованості станом на 31.12.2021 становить 3 981 755 тис. грн.

ПрАТ «НЕК «Укренерго», якому реалізація електричної енергії почалася з 01.07.2019 та первісна вартість дебіторської заборгованості станом на 31.12.2021 становить 1 363 895 тис. грн.

Компанія створює резерв на покриття збитків від знецінення дебіторської заборгованості. На всю суму дебіторської заборгованості ДП «Енергоринок» нарахований резерв очікуваних кредитних збитків у розмірі 100 %. На дебіторську заборгованість, яка сформувалась в умовах дії ринку електричної енергії, також нарахований резерв очікуваних кредитних збитків. Інформація щодо резерву очікуваних кредитних збитків за іншою торговельною дебіторською заборгованістю розкрита в примітці 8.1.

У 2021 році в Компанії стосовно дебіторської заборгованості нарахований резерв очікуваних кредитних збитків та резерв на знецінення активів, що не є фінансовими інструментами.

Рух резерву очікуваних кредитних збитків та резерву під знецінення фінансових активів за статтями балансу представлений наступним чином:

	31.12.2020	Створено/ збільшено резерв, знецінення	Списано за рахунок резерву	Зменшено резерв, знецінення	Внутрішнє переміщення між статтями	<i>тис. грн</i> 31.12.2021
Довгострокова дт заборгованість	35 041	-	-	(33 714)	(1 327)	-
Поточна дт заборгованість, у т.ч.:	12 960 037	2 921 796	(1 183)	(882 071)	1 360	14 999 939
векселі одержані за продукцію, товари, роботи, послуги, в т.ч.:	36 514	-	-	(14)		36 500
- кредитно-знецінена вплив зміни оцінок та припущень та інші зміни	12 113 339	2 906 632	-	(380 505)	1 172	14 640 638
- інша вплив зміни оцінок та припущень та інші зміни	12 068 341	2 817 299	-	(334 335)	-	14 551 305
- інша вплив зміни оцінок та припущень та інші зміни	-	2 817 299	-	(334 335)	-	-
- інша вплив зміни оцінок та припущень та інші зміни	44 998	89 333	-	(46 170)	1 172	89 333
- інша вплив зміни оцінок та припущень та інші зміни	-	89 333	-	(46 170)	1 172	-
інша заборгованість	810 184	15 164	(1 183)	(501 552)	188	322 801
Грошові кошти з обмеженим використанням	867	-	-	-	-	867
Всього	12 995 945	2 921 796	(1 183)	(915 785)	33	15 000 806

Порівняльні дані щодо нарахованого резерву очікуваних кредитних збитків та резерву під знецінення фінансових активів у 2020 році приведені в таблиці:

	31.12.2019	Створено/ збільшено резерв	Списано за рахунок резерву	Зменшено резерв, знецінення між статтями	Внутрішнє переміщення резерву	31.12.2020 <i>тис. грн</i>
Довгострокова дт заборгованість	18 029	18 501	-	(394)	(1 095)	35 041
Поточна дт заборгованість, у т.ч.:	12 854 712	336 310	(116 900)	(115 190)	1 105	12 960 037
векселі одержані за продукцію, товари, роботи, послуги, в т.ч.:	36 500	14	-	-		36 514
- кредитно-знецінена вплив зміни оцінок та припущень та інші зміни	11 994 289	287 632	(62 387)	(106 925)	730	12 113 339
- інша вплив зміни оцінок та припущень та інші зміни	11 984 684	242 634	(62 387)	(96 590)	-	12 068 341
- інша вплив зміни оцінок та припущень та інші зміни	-	242 634	(62 387)	(96 590)	-	-
- інша вплив зміни оцінок та припущень та інші зміни	9 605	44 998	-	(10 335)	730	44 998
- інша вплив зміни оцінок та припущень та інші зміни	-	44 998	-	(10 335)	730	-
інша заборгованість	823 923	48 664	(54 513)	(8 265)	375	810 184
Грошові кошти з обмеженим використанням	100 832	-	(99 965)	-	-	867
Всього	12 973 573	354 811	(216 865)	(115 584)	10	12 995 945

Політика Компанії не передбачає **надання фінансових гарантій**. Станом на 31 грудня 2021 та 2020 років виданих гарантій не існує.

Ризик ліквідності

Ризик ліквідності – це ризик того, що Компанії буде складно виконати свої зобов'язання за фінансовими зобов'язаннями, розрахунок за якими проводиться шляхом надання грошових коштів або іншого фінансового активу. Підхід Компанії до управління ліквідністю полягає у забезпеченні максимально можливого достатнього рівня ліквідності, необхідного для виконання фінансових зобов'язань у встановлений термін як у звичайних, так і у несприятливих умовах, так, щоб при цьому не були понесені неприйнятні збитки і не виник ризик збитків для репутації Компанії.

Компанія намагається забезпечувати наявність на рахунках достатньої кількості грошових коштів для здійснення планових операційних виплат, включаючи обслуговування фінансових зобов'язань. Це не стосується потенційного впливу надзвичайних обставин, які неможливо передбачити, наприклад, від стихійного лиха. Крім того, на 31 грудня 2021 року сума невикористаних коштів за кредитними лініями Компанії становить 2 172 052 тис. грн (2020 – 6 214 241 тис. грн).

Нижче представлені строки погашення фінансових зобов'язань згідно з договорами (включаючи прогнозні виплати відсотків, виключаючи вплив договорів взаємозаліку та комісії за невибрані суми). За кредитами та позиками строки погашення згідно з договорами представлені без урахування впливу невиконання обов'язкових умов кредитних договорів, так як керівництво вважає, що невиконання обов'язкових умов не спричинить за собою вимоги про дострокове погашення або суттєві штрафні санкції.

Станом на 31 грудня 2021 року:

	Кредити, позики, векселі, облігації	Торговельна кредиторська заборгованість	Зобов'язання з оренди, інші поточні зобов'язання	тис. грн Разом
Балансова вартість	32 945 567	4 307 112	8 264 621	45 517 300
Визначені договорами грошові потоки	38 697 810	4 307 112	8 267 556	51 272 478
до 6 місяців	1 667 338	4 307 112	8 223 362	14 197 812
від 6 до 12 місяців	8 776 050	-	38 045	8 814 095
від 1 до 2 років	3 568 821	-	1 673	3 570 494
від 2 до 3 років	4 068 737	-	1 194	4 069 931
від 3 до 5 років	5 526 647	-	3 282	5 529 929
понад 5 років	15 090 217	-	-	15 090 217

Станом на 31 грудня 2020 року:

	Кредити, позики, векселі, облігації	Торговельна кредиторська заборгованість	Зобов'язання з оренди, інші поточні зобов'язання (перераховано)	тис. грн Разом
Балансова вартість	35 660 657	4 182 565	10 092 598	49 935 820
Визначені договорами грошові потоки	42 006 845	4 182 565	10 125 293	56 314 703
до 6 місяців	4 020 699	4 182 565	10 003 156	18 206 420
від 6 до 12 місяців	14 131 057	-	43 916	14 174 973
від 1 до 2 років	2 879 997	-	54 829	2 934 826
від 2 до 3 років	2 028 512	-	11 385	2 039 897
від 3 до 5 років	3 925 424	-	11 653	3 937 077
понад 5 років	15 021 156	-	354	15 021 510

Валютний ризик

У Компанії виникає валютний ризик у зв'язку з продажами, покупками і позиками у валютах, які не є функціональною валютою Компанії. Валютами, в яких, як правило, здійснюються ці операції, є євро та долар США.

Вартість активів та зобов'язань, облікована у відповідній валюті, станом на звітну дату 31 грудня 2021 року представлена в таблиці:

	EUR	Еквівалент у гривні	USD	Еквівалент у гривні	RUB	Еквівалент у гривні
Інша довгострокова дт заборгованість	571	17 663	-	-	-	-
Поточні рахунки, грошові кошти в дорозі	64 710	2 000 992	12	338	-	-
Арештовані рахунки	1	20	-	-	-	-
Інші оборотні активи (акредитиви)	700	21 662	-	-	-	-
Розрахунки з покупцями та замовниками	738	22 805	1 191	32 482	-	-
Розрахунки за претензіями виставленими	517	15 843	61	1 587	-	-
Всього активи	67 237	2 078 985	1 264	34 407	-	-
Довгострокові кредити банків	175 074	5 413 745	192 320	5 246 154	-	-
Довгострокові позики отримані	300 000	9 276 780	150 094	4 094 291	-	-
Короткострокові кредити та позики	-	-	239 227	6 525 673	-	-
Поточна заборгованість за кредитами та позиками	42 465	1 319 330	14 000	381 900	-	-
Розрахунки з постачальниками за роботи, послуги, ТМЦ	89 219	2 758 875	33 649	917 869	-	-
Розрахунки за нарахованими відсотками	814	25 172	2 786	75 993	-	-
Інші розрахунки з кредиторами	98	3 031	452	12 230	15 967	5 812
Всього зобов'язання	607 670	18 796 933	632 528	17 254 110	15 967	5 812
Чиста позиція	(540 433)	(16 717 948)	(631 264)	(17 219 703)	(15 967)	(5 812)

Аналогічна інформація станом на 31 грудня 2020 року представлена в таблиці:

	EUR	Еквівалент у гривні	USD	Еквівалент у гривні	RUB	Еквівалент у гривні
Поточні рахунки, грошові кошти в дорозі	8 639	300 130	40	1 127	-	-
Арештовані рахунки	1	24	-	-	-	-
Грошові кошти з обмеженим використанням	571	19 843	-	-	-	-
Інші оборотні активи (акредитиви)	2 304	80 044	-	-	-	-
Розрахунки за претензіями виставленими	124	4 319	57	1 614	-	-
Всього активи	11 639	404 360	97	2 741	-	-
Довгострокові кредити банків	205 519	7 139 646	-	-	-	-
Довгострокові позики отримані	200 736	6 973 479	159 663	4 514 394	-	-
Короткострокові кредити та позики	-	-	422 883	11 956 854	-	-
Поточна заборгованість за кредитами та позиками	50 854	1 766 658	10 224	289 086	-	-
Розрахунки з постачальниками за роботи, послуги, ТМЦ	79 770	2 771 195	59 020	1 668 735	719	272
Розрахунки за нарахованими відсотками	1 247	43 320	2 990	84 551	-	-
Інші розрахунки з кредиторами	347	12 057	354	10 007	15 959	6 036
Всього зобов'язання	538 473	18 706 355	655 134	18 523 627	16 678	6 308
Чиста позиція	(526 834)	(18 301 995)	(655 037)	(18 520 886)	(16 678)	(6 308)

Компанією проведений **аналіз чутливості фінансових інструментів зі змінними валютними курсами**. Вплив зміни валютних курсів по відношенню до гривні (перераховані показники в гривні у разі збільшення/зменшення курсу) на фінансовий результат Компанії станом на 31.12.2021 представлений в таблиці:

	Збільшення курсу валюти на 10%		Зменшення курсу валюти на 10%	
	Чиста позиція	Дохід/(витрати)	Чиста позиція	Дохід/(витрати)
EUR	(18 382 743)	(1 671 795)	(15 046 153)	1 671 795
USD	(18 095 064)	(1 645 006)	(14 805 052)	1 645 006
RUB	(6 393)	(581)	(5 231)	581

Відсотковий ризик полягає в тому, що зміни відсоткових ставок впливають, головним чином, на кредити та позики шляхом зміни їх справедливої вартості (за заборгованістю з фіксованою ставкою) або майбутніх грошових потоків (за заборгованістю зі змінною ставкою). Керівництво не затвердило офіційної політики визначення необхідного співвідношення заборгованості Компанії з фіксованими відсотковими ставками і зі змінними відсотковими ставками. Однак при отриманні нових кредитів або позик керівництво застосовує власні судження для прийняття рішення щодо того, яка відсоткова ставка - фіксована або змінна - буде вигіднішою для Компанії протягом розрахункового періоду до терміну погашення заборгованості.

Станом на звітну дату структура відсоткових ставок за фінансовими інструментами Компанії, за якими нараховуються відсотки, представлена таким чином:

	31.12.2021	31.12.2020
<i>Інструменти з фіксованими ставками</i>		
Кредити та позики	26 559 515	27 405 622
<i>Інструменти зі змінними ставками</i>		
Кредити та позики	6 385 952	8 254 935
Разом	32 945 467	35 660 557

Аналіз чутливості фінансових інструментів зі змінними відсотковими ставками

Збільшення відсоткових ставок на 50 базисних пунктів на звітну дату призведе до зменшення прибутку на 32 087 тис. грн (2020 рік – 41 521 тис. грн). Зменшення відсоткових ставок на 50 базисних пунктів на звітну дату (але не більше ніж допустимо за умовами договорів) призведе збільшення прибутку на 28 573 тис. грн (2020 рік – 38 190 тис. грн). Даний аналіз передбачає, що всі інші змінні величини, зокрема курси обміну валют, залишаються незмінними. Аналіз даних за 2020 рік проводився на тій же основі.

Ринковий ризик полягає у тому, що зміни ринкових курсів, таких як валютні курси, процентні ставки і курси цінних паперів, будуть впливати на доходи або на вартість фінансових інструментів Компанії. Метою управління ринковим ризиком є управління і контроль рівня ринкового ризику в межах прийнятних параметрів при оптимізації доходності.

Управління капіталом

Політикою Компанії передбачено підтримку стабільного рівня капіталу для забезпечення довіри з боку кредиторів та інших учасників ринку, а також забезпечення подальшого сталого розвитку Компанії. Це досягається завдяки ефективному управлінню коштами, постійному моніторингу доходів та прибутку Компанії, довгостроковим інвестиційним планам, які фінансуються, головним чином, за рахунок операційних грошових потоків Компанії. Завдяки цим заходам Компанія прагне забезпечити стабільне зростання прибутків. Уряд України значно впливає на політику Компанії у сфері управління капіталом.

21. Непередбачені зобов'язання

Судові справи

Інформація щодо суттєвих судових справ та позовів з контрагентами ДП «НАЕК «Енергоатом» приведена нижче:

Примітки	31.12.2021		31.12.2020		
	Сума позову Компанії до контрагента	Сума позову контрагента до Компанії	Сума позову Компанії до контрагента	Сума позову контрагента до Компанії	
ДП «Східний гірничо-збагачувальний комбінат»	a	343 033	46 610	71 971	5 197
Київське міське відділення Фонду Соціального захисту інвалідів	b	-	296 278	-	230 284
Центральне міжрегіональне управління ДПС по роботі з великими платниками податків	c	2 464 516	353 697	2 698 919	-
ДП «Енергоринок»	d	19 002 033	-	19 002 033	-
ПрАТ «НЕК «Укренерго»	e	510 102	-	25 433	-
ДП «Гарантований покупець»	f	10 925 048	-	9 862 857	-
Інші		199 681	605 827	-	2

а) Справа про стягнення неустойки за порушення умов договору від 19.12.2018 №8-020-08-18-00971 на суму 71 971 тис. грн, у т.ч. зустрічні вимоги на суму 5 197 тис. грн. Станом на 31.12.2021 справу завершено.

Станом на 31.12.2021 відображені позовні вимоги за справою про стягнення з ДП «Східний гірничо-збагачувальний комбінат» неустойки за порушення умов договору від 22.11.2019 №8-020-08-19-01169 на суму 343 033 тис. грн, у т.ч. зустрічні вимоги на суму 46 610 тис. грн. Очікуваний вірогідний результат від розгляду справи – прийняття рішення на користь ДП «НАЕК «Енергоатом».

б) Справи про стягнення з ДП «НАЕК «Енергоатом» адміністративно-господарських (штрафних) санкцій та пені за невиконання нормативу робочих місць для працевлаштування інвалідів: за 2018 рік - 100 739 тис. грн (станом на 31.12.2021 справу завершено), за 2019 рік – 129 545 тис. грн, за 2020 рік - 166 733 тис. грн. Очікуваний вірогідний результат від розгляду справ – прийняття рішення на користь ДП «НАЕК «Енергоатом».

с) Станом на 31.12.2021 в судах на різних стадіях розгляду знаходиться ряд справ про визнання недійсними податкових повідомлень-рішень та про повернення ДП «НАЕК «Енергоатом» надміру сплачених до бюджету коштів з податку на прибуток на загальну суму 2 464 516 тис. грн.

Позов з вимогою Центрального міжрегіонального управління ДПС по роботі з великими платниками податків про стягнення з ДП «НАЕК «Енергоатом» заборгованості зі сплати збору на соціально-економічну компенсацію ризику населення, яке проживає на території зони спостереження, складає 353 697 тис. грн.

Очікуваний вірогідний результат від розгляду справ – прийняття рішення на користь ДП «НАЕК «Енергоатом» на суму 2 476 440 тис. грн, не на користь ДП «НАЕК «Енергоатом» на суму 341 773 тис. грн.

d) Справа про стягнення з ДП «Енергоринок» суми основного боргу, інфляційних втрат та судового збору за договором від 18.05.2001 № 698/05-НАЕК/640/01 на загальну суму 19 002 033 тис. грн. Очікуваний вірогідний результат від розгляду справи – на користь ДП «НАЕК «Енергоатом». У якості активу в балансі визнана сума основного боргу.

e) Станом на 31.12.2021 в судах на різних стадіях розгляду знаходиться ряд справ про стягнення з ПрАТ «НЕК «Укренерго» за порушення зобов'язань за Договором про врегулювання небалансів електричної енергії і штрафу за прострочення виконання грошового зобов'язання в частині дотримання строків оплати та за порушення умов Договору про участь у балансуєчому ринку на загальну суму 510 102 тис. грн. Очікуваний вірогідний результат від розгляду справ – прийняття рішення на користь ДП «НАЕК «Енергоатом» на суму 376 996 тис. грн, а сума позовів, що знаходяться на розгляді у суді першої інстанції складає 133 106 тис. грн.

f) Станом на 31.12.2021 в судах на різних стадіях розгляду знаходиться ряд справ про стягнення з ДП «Гарантований покупець» сум основного боргу, пені, штрафу та річних процентів за договорами на загальну суму 10 925 048 тис. грн. Очікуваний вірогідний результат від розгляду справ – прийняття рішення на користь ДП «НАЕК «Енергоатом» в частині стягнення основного боргу, 3% річних та інфляційних втрат, в частині стягнення пені та штрафу можливе зменшення розміру. В якості активу в балансі визнана сума основного боргу.

Страховання

Компанія не має повного страхового покриття обладнання на випадок переривання діяльності або виникнення зобов'язань перед третьою стороною у зв'язку з пошкодженням майна або нанесенням шкоди навколишньому середовищу у результаті аварій, пов'язаних з майном або діяльністю Компанії. До тих пір, поки Компанія не отримає достатнього страхового покриття, існує ризик того, що втрата або пошкодження певних активів може здійснити істотний негативний вплив на діяльність і фінансове становище Компанії.

Відповідно до законодавства України, яке стосується виробництва електроенергії на атомних електростанціях, Компанія зобов'язана здійснювати страхування ризиків наслідків аварійних ситуацій на атомних станціях на обмежену суму 150 мільйонів СПЗ (спеціальних прав запозичення), що на 31 грудня 2021 року є еквівалентом 5 728 185 тис. грн, по кожній аварійній ситуації на атомній електростанції (2020 рік – 6 132 435 тис. грн). Станом на 31 грудня 2021 і 2020 років Компанія відповідає зазначеним вимогам.

Соціальні зобов'язання

ДП «НАЕК «Енергоатом» здійснює внески до обов'язкових і добровільних соціальних програм. Соціальні об'єкти Компанії, а також регіональні соціальні програми приносять суспільну користь у широкому розумінні і, як правило, не обмежуються тільки працівниками Компанії.

Екологічні питання

Компанія і суб'єкти господарювання, які існували до її створення, протягом багатьох років здійснювали свою діяльність у сфері атомної енергетики України. У результаті діяльності Компанії навколишньому середовищу могло бути завдано шкоди. Охорона навколишнього природного середовища, зниження впливу на довкілля – пріоритетне завдання ДП «НАЕК «Енергоатом», як оператора діючих українських АЕС. Організація охорони довкілля

здійснюється за всіма об'єктами: охорона атмосферного повітря, охорона водних та земельних ресурсів, забезпечення безпеки під час здійснення операцій з відходами.

В Україні продовжує розвиватися законодавство з охорони навколишнього середовища і позиція Уряду щодо забезпечення дотримання вимог цього законодавства постійно переглядається. Компанія періодично оцінює свої зобов'язання, передбачені законодавством про охорону навколишнього середовища. Зобов'язання визнаються негайно після їх виникнення. Якщо ніяких поточних або майбутніх вигід не очікується, витрати, пов'язані із зобов'язаннями по охороні навколишнього середовища, відносяться на витрати. Витрати, спрямовані на продовження строку корисного використання відповідного майна або на зменшення або запобігання забрудненню навколишнього середовища у майбутньому, капіталізуються. Потенційні зобов'язання, які можуть виникнути у результаті затвердження жорсткіших вимог законодавства, у результаті цивільних судових процесів або змін законодавства, зараз оцінити неможливо. Останніми роками у зв'язку з імплементацією європейського екологічного законодавства в Україні переглядаються або вводяться нові нормативні акти, які потребують від Компанії коригування існуючих або впровадження нових підходів до організації природоохоронної діяльності. У зв'язку з цим виникає ризик стосовно неохорони своєчасно нових або коригування існуючих документів дозвільного характеру, що тягне за собою накладення з боку органів державного нагляду штрафних санкцій або надання претензій на відшкодування збитків, пов'язаних з неохороною своєчасно таких документів.

За результатами перевірки Державної екологічної інспекції України у 2021 році існує ризик щодо непередбачених фінансових витрат для Компанії зі сплати відшкодування збитків у розмірі 16 326 тис. грн, завданих внаслідок видобування підземних вод за відсутності дозвільного документу (спеціального дозволу на користування надрами) у Хмельницької АЕС. Інших випадків порушення дозволених граничних обсягів викидів та скидів забруднюючих речовин, гранично-допустимих концентрацій забруднюючих речовин у об'єктах довкілля як на території промайданчиків виробничих підрозділів Компанії, так й в санітарно-захисній зоні та зоні спостереження АЕС протягом 2021 року не зареєстровано.

Також за 2021 рік відсутні факти подання органом державного нагляду за дотриманням природоохоронного законодавства претензій на відшкодування збитків, заподіяних державі внаслідок забруднення довкілля.

З метою дотримання екологічних вимог в Компанії реалізується Програма природоохоронної діяльності. Основними її напрямками є: розробка документації для отримання документів дозвільного характеру, забезпечення виконання умов документів дозвільного характеру, проведення екологічного моніторингу, забезпечення укладання договорів зі спеціалізованими організаціями щодо передачі відходів на їх утилізацію або видалення, реалізація інших екологічних ініціатив.

Інформація щодо витрат ДП «НАЕК «Енергоатом», які пов'язані з реалізацією Програми природоохоронної діяльності, приведена нижче:

	2021	тис. грн 2020
Розробка обґрунтовуючих матеріалів та отримання дозвільних документів	392	574
Виконання особливих умов дозвільних документів	223	211
Витрати на утилізацію або видалення відходів, у т. ч. небезпечних	3 994	2 302
Забезпечення технічного обслуговування аналітичного обладнання з метою забезпечення екологічного моніторингу	125	25
Інші природоохоронні заходи	1 766	278
Разом	6 500	3 390

На сьогодні Компанія в цілому дотримується природоохоронного законодавства, виконує вимоги законодавства стосовно сплати екологічного податку, рентної плати за спецводокористування та не має фінансових зобов'язань, пов'язаних із відшкодуванням збитків від забруднення довкілля.

Компанія не має нарахувань у зв'язку із зобов'язаннями по охороні навколишнього середовища на 31 грудня 2021 і 2020 років.

Зобов'язання та непередбачені зобов'язання, пов'язані з Чорнобильською атомною електростанцією (Чорнобильська АЕС)

До 2001 року Компанія експлуатувала ядерні реактори Чорнобильської АЕС. У квітні 2001 року відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України чисті активи, що належали Чорнобильській АЕС, були передані окремо створеному державному спеціалізованому підприємству «Чорнобильська атомна електростанція» (ДСП «Чорнобильська АЕС»), яке підпорядковується Державному агентству України з управління зоною відчуження (ДАЗВ).

ДСП «Чорнобильська АЕС» відповідає за зняття з експлуатації ядерних реакторів Чорнобильської АЕС, управління об'єктом «Укриття», переробку, транспортування, зберігання та захоронення ядерного палива, відпрацьованого на Чорнобильській АЕС, і радіоактивних відходів.

На думку керівництва, Компанія не має зобов'язань або непередбачених зобов'язань щодо шкоди, завданої аварією на Чорнобильській АЕС, яка сталася у 1986 році.

Умовні активи та зобов'язання

Суттєві умовні активи та зобов'язання Компанії станом на 31 грудня, які можуть бути визнаними внаслідок рішень суду за позовами або відповідно до договірних умов, розкриті в цій примітці.

	<i>тис. грн</i>	
	31.12.2021	31.12.2020
Умовні активи		
ДП «Гарантований покупець» щодо стягнення штрафних санкцій через порушення умов договорів по простроченню грошового зобов'язання	1 673 892	1 449 026
ПрАТ «НЕК «Укренерго» щодо стягнення претензії за прострочення виконання грошового зобов'язання	446 676	25 433
ДП «Східний гірничо-збагачувальний комбінат» щодо стягнення неустойки за порушення умов договору від 19.12.2018 №8-020-08-18-00971	-	71 971
ТОВ «Крок 2006» щодо визнання недійсним договору про заміну первинного зобов'язання новим між тими ж сторонами від 24.10.2007 №2082/10-НАЕК, стягнення збитків	27 451	-
Частка у статутному капіталі ТОВ «Хмельницькенергозбут» згідно з договором від 23.11.2021 №37-023-08-21-01511	69 787	-
Частка у статутному капіталі ТОВ «Миколаївська електропостачальна компанія» згідно з договором від 16.12.2021 №37-023-08-21-01522	105 167	-
Умовні зобов'язання		
Фінансовий резерв зняття з експлуатації (відрахування за 2007-2009 рр. та за 2020-2021рр.)	(2 231 332)	(1 445 932)
Податок на прибуток, ПДВ, ПДФО, РРО, митні платежі та штрафні санкції, які оскаржуються в суді	(41 119)	(300 469)
Членські внески (ВАО АЕС) за 2014-2015 рр. та за 2020-2021 рр.	(197 508)	(208 139)
Позови Київського міського відділення Фонду соціального захисту інвалідів про стягнення адміністративно-господарських (штрафних) санкцій та пені за невиконання нормативу робочих місць для працевлаштування інвалідів	(296 278)	(230 284)
Зобов'язання сплатити вартість частки у статутному капіталі ТОВ «Хмельницькенергозбут» згідно з договором від 23.11.2021 №37-023-08-21-01511	(69 787)	-
Зобов'язання сплатити вартість частки у статутному капіталі ТОВ «Миколаївська електропостачальна компанія» згідно з договором від 16.12.2021 №37-023-08-21-01522	(105 167)	-

Непередбачені податкові зобов'язання

Компанія здійснює свою діяльність в Україні і тому повинна відповідати вимогам податкового законодавства України. Для української системи оподаткування характерним є наявність численних податків і часті зміни законодавства, які можуть застосовуватися

ретроспективно, мати різне тлумачення, а у деяких випадках є суперечливими. Нерідко виникають протиріччя у трактуванні податкового законодавства між місцевою, обласною і державною податковими адміністраціями, Міністерством фінансів та іншими державними органами. Податкові декларації підлягають перевірці з боку різних органів влади, які згідно із законом уповноважені застосовувати суворі штрафні санкції, а також стягувати пеню. Податковий рік залишається відкритим для перевірки податковими органами протягом наступних трьох календарних років, проте за певних обставин податковий рік може залишатися відкритим довше.

Ці факти створюють значно серйозніші податкові ризики, ніж ті, які є типовими для країн з більш розвиненими системами оподаткування.

Керівництво, виходячи з тлумачення податкового законодавства, офіційних роз'яснень і судових рішень, вважає, що податкові зобов'язання були належним чином задекларовані і відображені в обліку. Однак відповідні органи можуть витлумачити зазначені вище положення інакше, і, якщо керівництво не зможе відстояти свою позицію, виконання їх рішень може здійснити істотний вплив на цю фінансову звітність.

Компанія повинна дотримуватися вимог Фонду соціального захисту інвалідів. Більшість підрозділів Компанії є небезпечними виробництвами і у них робочі місця для інвалідів створювати заборонено згідно з іншими нормативно-правовими актами України. У підрозділі Компанії, де небезпечні виробництва відсутні, Компанія на регулярній основі офіційно запрошує на роботу інвалідів, проте кількість працюючих інвалідів у Компанії недостатня з огляду на незначну кількість непрацевлаштованих інвалідів у містах, де розташовані підрозділи Компанії. Таким чином, керівництво Компанії вважає, що Компанія виконує вимоги законодавства щодо захисту інвалідів на належному рівні.

Сума потенційних зобов'язань за відповідними виплатами на 31 грудня 2021 року становить 296 278 тис. грн (2020 рік – 230 284 тис. грн), як вказано вище. Оскільки керівництво вважає, що значне зменшення економічних вигід, що відносяться до цих нарахунків, не представляється можливим, у цій фінансовій звітності не були створені резерви за такими потенційними зобов'язаннями.

Прострочені зобов'язання

Деякі з поточних зобов'язань є простроченими. Для певних з них умови відповідних договорів передбачають застосування штрафних санкцій. Резерви за потенційними штрафами не були відображені у фінансовій звітності, оскільки потенційна сума штрафних санкцій у зв'язку з простроченими зобов'язаннями не є значною.

Списання кредиторської заборгованості

Компанія списує кредиторську заборгованість, за якою минув термін позовної давності, встановлений законодавством України, і щодо якої контрагентами не були подані судові позови. Керівництво вважає, що ризик виникнення необхідності у відновленні в обліку цієї кредиторської заборгованості і подальшому її погашенні не є ймовірним. Загальна сума кредиторської заборгованості, списаної в 2021 році, становить 768 тис. грн (2020 рік – 2 246 тис. грн).

22. Події після дати балансу

У період після дати балансу та до дати затвердження фінансової звітності до випуску стався ряд значущих подій, які не потребують коригування цієї звітності.

5 січня 2022 року відповідно до Повідомлення Центрального міжрегіонального управління ДПС по роботі з великими платниками податків від 05.01.2022 № 33/6/31-00-13-23 майно ДП «НАЕК «Енергоатом», що перебувало у податковій заставі станом на 31 грудня 2021 року, звільнено з-під застави.

24 лютого 2022 року стався акт військової агресії з боку Російської Федерації та на всій території України Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-IX «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» № 64/2022 був введений воєнний стан.

Військова агресія з боку РФ безпосередньо вплинула на діяльність та стан ДП «НАЕК «Енергоатом», зокрема, на аспекти роботи Компанії, розкриті в цьому розділі Приміток.

Вплив воєнного стану на збереження цілісного майнового комплексу ДП «НАЕК «Енергоатом», інвестиційні проекти та капітальне будівництво

З 24 лютого по 31 березня 2022 року військові угруповання тримали під контролем зону відчуження, ЧАЕС та територію, на якій розташований ЦСВЯП, що унеможливило забезпечити охорону майданчику та цілісність споруд, будівель та обладнання, що там знаходились на момент окупації. Крім того, була призупинена реалізація двох пріоритетних інвестиційних проектів: «Будівництво централізованого сховища відпрацьованого ядерного палива реакторів типу ВВЕР вітчизняних атомних електростанцій» та «Реконструкція залізничної дільниці від станції «Вільча» до станції «Янів» у зоні відчуження Іванківського району Київської області». Збитки від тимчасової окупації частини майнового комплексу Компанії буде оцінено окремо.

З початку березня 2022 року місто Енергодар, включаючи майданчик Запорізької АЕС, захоплений російськими військовими угрупованнями, якими під час обстрілів пошкоджено декілька об'єктів ВП ЗАЕС.

Незважаючи на захоплення території ВП ЗАЕС, станцією продовжується виробництво електроенергії, технологічний процес обслуговується оперативним персоналом Компанії. При цьому призупинена реалізація всіх інвестиційних проектів ВП ЗАЕС, з них пріоритетний проект «Нове будівництво сховища легкого типу для тимчасового зберігання кондиціонованих РАВ в залізобетонних контейнерах на Запорізькій АЕС в м. Енергодар, вул. Промислова, 133».

Також, в тимчасовій окупації опинились адміністрація ВП АЕМ, Завод нестандартного обладнання і трубопроводів та Завод спеціальних конструкцій з місцезнаходженням у м. Енергодар, що призвело до призупинення реалізації проектів реконструкції на зазначених заводах.

Крім того, на деякий час на всіх будівельних майданчиках призупинялись будівельні роботи (наразі на територіях, вільних від бойових дій, будівельні роботи поновлені), відчувається дефіцит будівельних матеріалів та існують певні затримки в постачанні обладнання та матеріалів, складнощі щодо укладання нових договорів, це стосується інвестиційних проектів які реалізуються на майданчиках ВП РАЕС, ВП ХАЕС та ВП ПАЕС.

Очікуваний вплив на діяльність Компанії в 2022 році:

- очікується подовження термінів реалізації та зростання кошторисної вартості всіх інвестиційних проектів Компанії;
- ймовірно значне зменшення в 2022 році обсягів введення основних засобів порівняно із запланованим;
- суттєво загальмуються темпи реалізації проектів, пов'язаних із будівництвом нових енергоблоків;
- плани та цілі інвестиційної діяльності Компанії на 2022 рік та середньостроковий період підлягають перегляду за результатами оцінки шкоди, нанесеної воєнними діями.

У зв'язку із дією воєнного стану в Україні унеможливлено прийняття рішень з майнових питань (оренда, продаж, списання, передача, в тому числі в комунальну власність та до сфери управління інших державних органів) щодо майна, яке розташоване на тимчасово окупованих територіях, зокрема у м. Енергодар, та обліковується відповідно у ВП ЗАЕС, ВП АЕМ, Запорізькому відділенні ВП СГ.

Вплив воєнного стану на ремонтну кампанію енергоблоків АЕС

Через неможливість виконання зобов'язань підрядними організаціями за укладеними договорами та сервісними підрозділами Компанії за планами-замовленнями щодо постачання товарів, робіт та послуг переглянуті та суттєво скорочені обсяги планово-попереджувальних ремонтів (далі – ППР) майже всіх енергоблоків, також для оптимізації графіка ППР планується довготривале перебування 7 енергоблоків АЕС у резерві.

Скорочення термінів ППР-2022 енергоблоків АЕС обумовлено виключенням певних робіт з модернізації, частини капітальних ремонтів основного та допоміжного обладнання, проведення робіт із експлуатаційного контролю металу, технічних посвідчень обладнання, робіт з продовження ресурсу обладнання, виконання яких переснено на наступні ремонтні кампанії.

Перенесення вказаних робіт на майбутні періоди значно збільшить навантаження на Компанію по всіх напрямках щодо фінансових, матеріальних та людських ресурсів.

Вплив воєнного стану на підвищення безпеки діючих енергоблоків АЕС, їх продовження термінів експлуатації та підвищення надійності та ефективності

Пріоритетним напрямом в Компанії визначена реалізація заходів Комплексної (зведеної) програми підвищення рівня безпеки енергоблоків атомних електростанцій (далі - КзПБ), затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 07.12.2011 № 1270 (зі змінами). Термін дії КзПБ - до 31 грудня 2023 року. У зв'язку із введенням воєнного стану в Україні склалися форс-мажорні обставини, суттєве пошкодження об'єктів промисловості та інфраструктури країни, що унеможлиблює завершення реалізації Програми КзПБ до кінця 2023 року. Так, станом на початок 2022 року, згідно з Планом-графіком реалізації КзПБ на 2022 рік, планувалось виконати 65 заходів у продовж 2022 року, але на сьогодні з цих заходів залишається можливим виконати лише 10. У Компанії проведена робота для визначення кінцевих термінів реалізації таких заходів, за результатами якої необхідно продовжити термін дії Програми КзПБ до кінця 2025 року, для чого готується внесення відповідних змін у Постанову Кабінету Міністрів України від 07.12.2021 № 1270.

Реалізація заходів, що фінансуються за статтями «Продовження термінів експлуатації» та «Підвищення надійності та ефективності», які є також важливими та першочерговими для діючого обладнання енергоблоків АЕС, також є неможливою в повному обсязі. В наслідок військової агресії Російської Федерації, через неможливість контрагентів виконати свої зобов'язання за діючими договорами щодо забезпечення виробництва та подальшого постачання обладнання та додаткових ТМЦ, розроблення проектно-кошторисної документації, виконання будівельно-монтажних та пуско-налагоджувальних робіт, реалізація більшості таких заходів переноситься з 2022 на подальші роки.

Вплив воєнного стану на обсяги виробництва електроенергії

Через військові дії РФ в Україні в наслідок обстрілів міст та селищ відбувається руйнування промислових підприємств та інфраструктури, збільшується вимушена евакуація населення тощо. Унаслідок цього в об'єднаній енергетичній системі України значно зменшилося споживання електроенергії. Для збалансованої роботи енергосистеми частина блоків електростанцій виводиться в резерв, окремі енергоблоки працюють зі зниженим навантаженням. За період з 24.02.2022 включно по дату затвердження фінансової звітності обсяг недовиробництва електроенергії АЕС через військові дії на території України за оперативними даними становить близько 9 008,40 млн кВт·год. Аналізуючи стан споживання електричної енергії на сьогодні, прогнозний обсяг недовиробництва електроенергії АЕС у цілому за 2022 рік складає близько 16 000 млн кВт·год. На дату затвердження фінансової звітності з початку воєнного стану розрахункові збитки від недовиробництва електричної енергії склали близько 18 865 млн грн.

Вплив воєнного стану на обсяги реалізації електричної енергії

У зв'язку зі зменшенням прогнозного обсягу виробництва електричної енергії в наслідок очікуваного скорочення внутрішнього споживання, в той же час з урахуванням приєднання України до енергомережі ENTSO-E, план продажу електроенергії та діючі договори, можливо, підлягають перегляду. З 4 червня 2022 року ДП «НАЕК «Енергоатом» постачає електроенергію до Молдови через енергомережу ENTSO-E згідно з укладеною угодою із державною компанією Energocom JSC (Енергоком).

Вплив воєнного стану на припинення виконання зобов'язань з підприємствами РФ

У зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України та вимогами чинного законодавства ДП «НАЕК «Енергоатом» припинило придбання ядерного палива російського виробництва у АТ «ТВЕЛ», продаж АТ «ТВЕЛ» уранового концентрату й комплектуючих ТВЗА українського виробництва, необхідних для виробництва ядерного палива для АЕС України.

Також ДП «НАЕК «Енергоатом» припинило придбання збагаченого уранового продукту у Internexco GmbH (дочірня компанія ДК «Росатом»), необхідного для виробництва ядерного палива компанією Westinghouse Electric Sweden AB для АЕС України.

Для своєчасного забезпечення перевантаження енергоблоків АЕС України між ДП «НАЕК «Енергоатом» та Westinghouse Electric Sweden AB підписано угоди щодо розширення постачання паливних збірок ТВЗ-WR для усіх блоків ВВЕР-1000, а також на постачання ТВЗ-WR для ВВЕР-440, починаючи з 2023 року.

Для забезпечення виробництва збільшеного обсягу постачання ядерного палива компанією Westinghouse Electric Sweden AB відбуваються переговори з іншими компаніями щодо закупівлі збагаченого уранового продукту. При цьому планується використання уранового концентрату українського походження.

Також припиняється виконання всіх інших угод з контрагентами РФ та з іншими контрагентами, які є пов'язаними з ними особами.

Вплив воєнного стану на фінансову діяльність Компанії та вплив валютних ризиків

Внаслідок воєнного стану очікується збільшення заборгованості за кредитами та кредитними лініями Компанії, що залучались у іноземній валюті (долар США та євро), виключно за рахунок зростання курсу іноземної валюти до гривні, встановленого Національним банком України.

Компанією припинено виконання зобов'язань за кредитним договором, укладеним з Амстердамським торгівельним банком, у зв'язку із наявністю частки російського капіталу в структурі власності банку, відповідно до постанови КМУ № 187 «Про забезпечення захисту національних інтересів за майбутніми позовами держави Україна у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації» від 03.03.2022.

ДП «НАЕК «Енергоатом» виконало свої зобов'язання за кредитом перед European Bank for Reconstruction and Development у квітні 2022 року із затримкою сплати обов'язкового платежу за контрактом. Після виконання платежу European Bank for Reconstruction and Development не має права вимагати дострокового погашення всієї заборгованості. ДП «НАЕК «Енергоатом» не виконало свої зобов'язання за кредитом перед АТ «Альфа-Банк» у березні-травні 2022 року, але 31 травня 2022 року було узгоджено перенесення терміну погашення основного боргу до 25 серпня 2022 року.

Також внаслідок цих подій виникає загроза не отримання коштів від міжнародних фінансових організацій або міжнародних ринків капіталу, як було передбачено фінансовим планом Компанії на 2022 рік.

Вплив воєнного стану на договірну діяльність

Протягом 24.02.2022-31.05.2022 Компанією було укладено 601 додаткову угоду до діючих договорів, з яких 368 додаткових угод були укладені у зв'язку з:

- перенесенням строків надання послуг, поставки ТМЦ, зміною строків виконання робіт;
- зміною умов розрахунків за договорами на період дії воєнного стану;
- додатковим фінансуванням згідно з постановою КМУ від 28.02.2022 № 168 «Питання деяких виплат військовослужбовцям, особам рядового і начальницького складу, поліцейським та їх сім'ям під час дії воєнного стану» (стосується договорів з військовими частинами НГУ);
- продовженням дії договорів тощо.

Пошкодження майна

На дату затвердження фінансової звітності суму збитків через російську агресію внаслідок руйнування/знищення/вилучення окремих об'єктів необоротних активів та запасів, зокрема по ВП ЗАЕС, неможливо остаточно оцінити через відсутність сучасної затвердженої методики розрахунку цих збитків. Також відсутня можливість залучити до проведення незалежної оцінки професійних оцінювачів у зв'язку з тим, що майно знаходиться на окупованій території. Загалом, визначення обсягів шкоди та збитків Компанії буде здійснюватися відповідно до методики, що буде затверджена згідно з Порядком визначення шкоди та збитків, завданих Україні внаслідок збройної агресії Російської Федерації, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 20.03.2022 № 326.

Незважаючи на військову агресію з боку РФ, Компанія забезпечує стабільну роботу всіх служб та дотримується принципів безпеки на підконтрольних Компанії об'єктах, у тому числі, забезпечується організація бухгалтерського обліку та фіксування фактів здійснення всіх господарських операцій.

Протягом 2022 року до дати затвердження фінансової звітності відбулись такі зміни у складі заборгованості за кредитами та позиками в іноземній валюті:

- отримані транші за кредитним договором з Європейським банком реконструкції та розвитку в сумі 7 845 тис. грн (242 тис. євро);
- отримані транші за договором надання позики з Сентрал сторедж сейфеті проджект траст у сумі 971 973 тис. грн (34 532 тис. дол. США).

23. Затвердження фінансової звітності

Форми фінансової звітності для подання в органи державної статистики затверджені 25 лютого 2022 року, повний комплект фінансової звітності, включаючи ці Примітки, затверджений до випуску 16 червня 2022 року.

Президент

Петро КОТІН

Головний бухгалтер

Наталія ВАШЕТИНА